

یاسدانش

تغییر میدان نماز عه

سید مسعود رضوی

پیشروی های داعش در سوریه و عراق، از شگفتی های تاریخ معاصر جهان است. اگر نیک بنگریم می گرو چیزی جز دست نشاندگان برخی منابع قدرت و ثروت و عامل برخی مراکز سیاست نیست. عربستان، ترکیه و قطر آشکارترین حامیان این دست نشاندگان تروریست و جانی اند. هر یک از این سه کشور و دوستان و هم پیمانانشان با اهدافی متفاوت در این توافق شوم و خونین گرد آمده‌اند. اما یک نکته را بیش از بقیه اهداف برجسته می کنند و آن رقابت آشکار و دشمنی پنهان با ایران است.

در میان نیروهای که رویاروی داعش ایستاده و توانایی خود را به نمایش نهانند، گروه های شیعه با حمایت ایران، نمود و درخشش ویژه ای داشتند زیرا هم در سرعت عمل، هم در آرایش نظامی، هم نظم و هم محیط عملیات و حجم پیروزی ها، نمایش فوق العاده ای نشان دادند. ابتدا در سنجار و بعدا در نکریت و عملیات گسترده ای که موجب فرار و اسقاط سپهساری از جانیان داعشی شد این قدرت بزرگ و ضربات جبران ناپذیر آن بیش از پیش خود را نشان داد. در کتاب گروه‌های مذکور و دلاوری های بی نشانشان، پیکارگران کرد نیز قابلیت های خود را نشان داده و در عرصه های مختلف، خاصه در نبرد بزرگ و انتقام‌خیز کوبانی، با اهداف امکانات آبروی داعش و حمایتش را برد و صفحه تازه ای در این پیکار گشوده شد. عجیب این که دولت و نیروهای نظامی و امنیتی ترکیه آشکارا بر سر راه مبارزان کرد معترضانه و هرچه توانستند به داعش شریک مساعی نمودند. این لگه منابع از خاطر مسلمانان منطقه، خاصه اقوام کرد، هرگز پاک نخواهد شد. اینها حقایقی ست که ابداً پنهان آن بعدها بیشتر روشن خواهد شد. اما نکته درس آموز و بسیار مهمی در پی این رخدادها، خاصه پس از نکریت ترک کرد خاد که باید نسبت بدان هشیاره بیشتر داشته باشیم. آن ترک قدرت و حجم عملیات رسانه ای برای درهم شکستن اتحاد مبارزان شیعه در مرزها و در عراق و آلوده ساختن وجهات مبارزان کرد بود. بلافاصله بعد از حمله به نکریت و پاکسازی موفقیت آمیز آن منطقه، ناگهان هزارها رسانه عربی و ترکی و انگلیسی همزمان و همگون، شروع به پخش مطالبی در سه مرحله کرد.

ابتدا و در آستانه فتح نکریت با لحن دلسوزانه، امکان برخورد های فرقه ای و قومی میان شیعیان و طوایف همسپان با هشایر سی و مردم و قبایل نکریت را مطرح کردند و سخن از انتقام و پاکسازی قومی و مذهبی به میان آوردند. هنوز اتفاقی رخ نداده بود که این رسانه ها مقدمات ذهنی لازم را برای طرح وسیع جنگ تبلیغاتی آغاز کردند. متأسفانه مسئولان عرصه تبلیغات در طرف مبارزان ضد داعش واکنش مناسب و به موقع نشانند و این کمکت بزرگی برای نیروهای مقابل محسوب می شد. افسران جنگ نرم ما با دست پر می توانستند کارزار را دگرگونه سازند. جنایات یعنی ها علیه شیعیان و کردها و نسل کشی و محاصره با برخی طوایف و سران قبایل و حتی نمایش وسیع جنایات شیمیایی گذشته و بالاتر از همه، همکاری یعنی ها در سر خاتن قبایل تازی در شمال عراق با داعش و کشتن بیش مردمان مظلوم و بی پناه ایزدی و برده فروشی و هتک حرمت بانوان و هزارها مورد کوچک و بزرگ... اما در مقابل، رسانه های خبرداری و هدایت شده با پول سعودی ها، با تمرکز بر یک موضوع وهمی، طرف چپار پهن روز زمینه ها را چنان آماده کردند که به معض ضرورت ورود نیروهای رهایی بخش نکریت، گویی سخن خون را افاده و شیعیان متشول سنی کشی و غارت شده اند. جالب اینکه حتی یک کلیف باید در مقابل مستند ارائه اندام هشت روزی پی در پی بر این نوع خیر خاوش تر مکز کردند و متأسفانه بی تأثیر نبود. شبکه بی بی سی که در این فرایند مشارکت داشت، پس از تکرار هرروزه این نوع اخبار، بدون هیچ مستند قابل اعتماد، تنها دو سه مصاحبه با برخی مشاور عربی پیش بخش کرد که زیر جادو نشسته و تئوری ملکی و دولت شیعه را ناسازی می گفتند و انگار از شکست داعش غیبتن غویند. بعد از آنها در پاسخ به رفتار نیروهای شیعه ای که برای آزادی نکریت آمده بودند فراد می کشید: برو از ملکی پیرس از شیعیان پرس ما بوق ناداریم ... باری، اینها حیرت انگیز بود!

در مرحله دوم پس از ورود نیروها به حومه و محله های شرقی و جنوبی نکریت بلافاصله سیل گزارش های ناپید نشده در باب غارت اموال سنی ها و کشتن تعداد نامعلومی (!) از خانوارها به دست مبارزان رهایی بخش و ضد داعش مطرح شد. بی آن که حتی یک کلیف یا سند ارائه کنند. و سر انجام پس از اتمام کار چنان فشارها زیاد شد که بخشی از نیروها انگیزه کمتری داشتند و حتی عناصری از دولت شکرینده حیدر عبادی نیز به تکرار پیامات مذکور پرداختند. چنین نخست و زبدر سفر واکنشگن توانست از زین فشار شایعات و تبلیغات مذکور کنار رود و با برخوردی اتفاقی، به جای سپاهگساری و تقویت نیروهای رهایی بخش و تمجید از وحدت و نظم آنها، سردار سلیمانی را مورد انتقاد کرد و بخشی از شایعات سراسر کذب را برای خوشایند رسانه های عربی و غربی بازتاب مجدد داد. همین امر موجب کثرت و پخش قطعی گروه ها و مبارزان شیعه شد و میدان به دست عناصر مشکوکی افتاد که پس از تسلیم ننگین موصل، با وقاحت تمام موجب سقوط مدامی و تکرار فاجعه در نزدیکی پایتخت شدند. رخدادی که جراتش بسیار سخت و بر هزینه خوارده بود.

بی شک پس از توافق امنی و تحولات ژئوپولیتیک منطقه ای، بر دامنه این نزاع تبلیغاتی افزوده خواهد شد. نکته ای که مسئولان مربوطه، خاصه شبکه های رسانه‌ای، خبرگزاریها و افسران جنگ نرم باید بداندن این است که ما نباید وارد دام نزاع فرقه ای و مذهبی شویم. این حرکت با ورود به موقع و تشخیص صحیح موقعیت ها و نور کردن سریع دست حامیان داعش، با تأکیک های تازه، در پرتو اموالات و مزیت های مالی نبی، ما در مقابل دشمنان و رقبای ثروتمند منطقه ای با نفع ما رقم خواهد خورد. در این باره و راهکارهای ممکن الحصول بیشتر سخن خواهد رفت.

برگزاری مراسم سوگواری امام علی (ع)

در حضور رهبر معظم انقلاب

در سالروز ضریت خوردن مولای متقیان حضرت امیرالمؤمنین انقلاب اسلامی، در حبسیهٔ امام علی علیه‌السلام، مراسم سوگواری و عزاداری آام امام همام، با حضور

تأمین امنیت خزر به دست ۵ کشور ساحلی

بقیه از صفحه اول
نیروی دریایی ارتش‌های کشورهای ساحلی دریای خزر در سن پترزبورگ گرد هم آمدند و در باره تأمین امنیت دریای خزر تبادل نظر کردند.

امیر درباردار حبیب‌الله سیاری فرمانده نیروی دریایی ارتش جمهوری اسلامی ایران در این نشست که به پیشنهاد ایران برگزار شد، مواضع اصولی کشورمان را درباره تأمین امنیت دریای خزر اعلام کرد.

وی گفت: در این جلسه، پیش‌نویس توافقاتی‌امی برای همکاری در زمینه‌های مختلف بین کشورهای ساحلی این دریا تهیه شده است که بر اساس آن، برقراری امنیت در دریای خزر بدون حضور نیروهای بیگانه و فقط به دست رئیس جمهوری، وظیفه همه

ایرانیان در برابر شهیدان و ایثارگران و خانواده معظم آنان را بسیار سنگین دانست و تصریح کرد:این گونه نیست که ما باید تنها در قیامت شرمندehا باشیم، بلکه باید در این دنیا و امشت روز پی در پی برای حفظ مان نسبت به اهداف و وظایف ما که گونه ای عمل کنیم که شرمندh آنان نشویم.

به گزارش پایگاه اطلاع رسانی ریاست جمهوری، حجت الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی در ضیافت افطار با خانواده معظم شهدا و ایثارگران با گرامیداشت شب زنده‌یاد ماه مبارک رمضان و ششب ضریت خوردن امام علی(ع) اظهارداشت: این احترام به شهیدان فقط این نیست که خانواده شهدا را عزیز بداریم که باید این گونه باشد و وظیفه اصلی ما این است که کاری کنیم در مقابل اهداف و آرمان‌هایی که شهیدان جان خود را فدا کردند یعنی حفظ جان، عزمت و استقلال کشور و مردم شرمندh شهیدان باشیم.دکترروحانی گفت:اگر امروز جوانان کشور- بیواری باشند و گرفتاری مردم هر روز بیشتر شود و جامعه عده ای عنوان معناد وجود داشته باشد و آسیب های اجتماعی بنیان خانواده ها را متزلزل کنی، بی تردید در چند حالی است که به پیشگاه شهیدان خواهیم بود.

رئیس جمهوری در بخش دیگری از سخنان خود به حائنه تروریستی و درزدان هفتم تیرماه و شهادت مظلومانه دکتر بهشتی و یارانش در دفتر حزب جمهوری

آخرین تلاش‌های ایران و ۵+۱ برای حصول توافق

مذاکرات آنچه که صلاح است، مقدر شود. به گزارش ایرنا، معراج‌جواد طریف که به همراه علی اکبر صالحی رئیس‌جمهور است، از تهران برای مذاکرات ۵+۱ در مرکز اسلامی نیر شرکت کرده‌بود، در جمع خبرنگاران گفت: در تلاش هستیم برخی از اختلافات باقی

مانده را حل کنیم، اما در برخی موارد هنوز اختلاف باقی است. وی ادامه داد: نتیجه‌ی هنوز معلوم نیست.
خبر پیرونیوز از احتمال **طوفانی شدن مذاکرات** شبکه تلویزیونی یورونیوز باا توجه به نزدیک شدن به پایان مهلت اضافه تمدید شهیدان مذاکرات هسته ای ایران با گروه ۵+۱ در وین گفت: در این مذاکرات باقی مسائل حل نشده می‌سی تواند زمان مذاکرات را طولانی کند.تذکره گزارش ایران‌خبرنگاران، شبکه تلویزیونی از هتل «کوبورگ» محل مذاکرات هسته‌ای ایران و گروه ۵+۱ در وین پایتخت اتریش گزارش داد: با تمدن وزاری خارجه کشورهای دیگر دراین مذاکرات به وین، فضای کار برای حل مسئله ای خاص از غاغ از قبل شلده است.یورونیوز افزود: بااین چنان‌ن‌های بخصوص در روزهای پایانی باقی مانده تا مهلت تبیین شده یزوتوبه‌های پایداریخبرنگاران، خبری در ادامه گزارش داد: مذاکره کنندگان از پیشرفت های چشمگیر خبر می‌دهند، اما درعین حال تاکید می‌کنند برخی پرسش های بی پاسخ در این مذاکرات ایفا کند.سخت‌نوی

اخبار داخلی

برگنگو با آیت الله دکتر محقق داماد درباره

سلسله بحث های روشنگری دینی

نمی‌کنند و متقابلاً تأییدران که از رهگذار تعلق و معرفت به دین نرسیده بلکه جاهلانه دیندار شده اند، تا‌های به پناهه دینداری مهم‌ترین جانیات را مرتکب می‌شوند.جالب است که‌اینگونه افراد کار‌های زشت و فاسد‌خودرا با پوشش دینی و صلاح و درست می‌پنداشتند. مسندینی بودند که خودرا از بی‌شعوری مسلح می‌دانستند. قرآن در سوره بقره در خصوص این افراد می‌فرماید: «چون به آنان گفته شود که در زمین فساد مکنید، می‌گویند: ما مصلحانیم. آگاه باشید که اینان خود تنهاکشانر ولی آگاهی وشعور ندارند.

دکتر مصطفی محقق داماد در ادامه با تاکید بر این نکته که در همین لحظاتی که برای شما صحبت می‌کنم، عده‌ی زیادی به نام خدای خون می‌رویند و به نام خدای آدم می‌کشند گفت: با قطع نظر از آنکه دست پشت پرده این جریانات، دست‌های آلوده سیاست‌مداران و قدرت‌طلبان است، تأسفقت‌ها از ویژگی‌های این اثر سه جلدی بوده است. فرشته‌های چندگانه ایست که امکان استفاده کاربردی‌ترت‌ی خواننده را فراهم می‌آورد. اما در طی این مدت دریافتیم که این‌نگرش و تفسیر می‌تواند مخاطبان و علاهمندان بسیاری را به حوزه تفسیر قرآنی جلب کند. لذا با چنین رهیافتی به تفسیر برخی از سوره‌های دیگر از جمله سوره مبارکه حجرات نیز روی آوردیم. این استاد حوزه علمیه و دانشگاه در ادامه افزود: من این تفسا‌سیر را در جلسات ماهیانه تفسیر قرآن که دنباله جلساتی است که در سال‌های دهه ۱۳۵۰ به درخواست عدای ازدوستان امیرمضرح مرحوم استاد شهید مطهری آغاز شد ادامه دادم. گاهی که ایشان به جهتی معذور بودند توسط اینجاب می‌شد پس اندش پس از شهادت استاد فرارادینه‌ای این جلسات ادامه یابد. قلاب جلسات در منزل دوستان در گوش بود ولی خلودند توفیق داد که از سال ۱۳۷۳ همه جلسات را در دفتر شخصی خودم، (مرکز نشر علوم اسلامی) تشکیل

دهم. اولین سوره مورد انتخاب اینجاب سوره مبارکه فرقان بود.همان مباحثی که در تدریج در روزنامه اطلاعات مطرح و سپس تحت عنوان روشنگری دینی (دو‌جله) و فاجعه جهل مقدس (یک جلد) کتب انتشارات اطلاعات چاپ ومشتتر شد. برخی از مباحثات تا کنون به کرات تجدید طبع شده است. پس از سوره فرقان سوره‌های کفّه، فتح، محمد(ص) ایفا شده و اخیراً سوره حجرات رو به پایان است تا توجه به اوضاع زمان ترجیح می‌دهم که تنظیم تفسیر سوره حجرات را بر دیگر مباحث مقدم دارم. دکتر محقق داماد که تا کنون در این متعددی در فلسفه، فقه، اصول حقوق و اخلاق مطرح کرده با اشاره به این نکته که تفسیر می‌کنم من ارائه کردم مقدمت‌ی زمان حاضر است و کمتر بر اساس شیوه متداول تفسیر که در طول تاریخ از سوی بزرگان اسلام ایفا شده است، تفسیر می‌کند. اما در عملاً به ما یاد داد که چگونه راهشان را ادامه دهیم. بحث الاسلام والمسلمین شهیدی معاون رئیس جمهوری و رئیس بنیاد شهید و ایثارگران هم در ابتدای این مراسم گزارشی را از اقدامات دولت تدبیر و امید برای رسیدگی و رفع مشکلات خانواده معظم شهیدان و ایثارگران ارائه کرد.

آیت الله دکتر محقق داماد همچنین با تاکید بر این نکته که مهم‌ترین دروغه او در طی سال‌های اخیر مباحث اخلاقی درحوزه مختلف دینی، قرآنی و علمی بوده اظهار داشت: من سوره مبارکه حجرات را بر این اساس انتخاب کردم و به نظر اینجاب برغم آن که مطالب مختلف دراین سوره آمده، تمامی این سوره‌ها شامل یک پیام کلی است. این پیام عبارت است از اصراط بر عقیلا‌ت دینی و پرهیز از هرگونه افراط‌گرایی. دراین سوره مبارکه بسیاری از این‌جای‌ها و اگر کار‌های زشت مردم نگویند، فرارده‌اند شده ولی جالب این است که راز های‌اخلاقی‌ها و روش‌ها و ریشه‌های آنها را کج اندیشی دینی معرفی فرموده است. نظر از آن‌ها در آن‌جا مجید رازح دین اخلاقی است، دقیقاً همان‌که پی‌ایر ارم(ص) این‌گونه وهلف به‌تجربش را تکمیل م‌ک‌ران آن اعلام داشته است. فرخ‌ومندان و بقول قرآن مجید «اولی الالباب» که با معرفت با دین می‌رسند و دینداری خرمدانه را خط مندی زندگی خویش فرامی‌دهند هرگز دین را مغایر با اخلاق تفسیر م‌ت‌م‌رگز ب‌ای بمانند و به سمت دست‌یابی

فراخوان حضور گسترده مردم در راهپیمایی روز جهانی قدس

مسیر شماره ۸، مسجد امام جعفر صادق(ع)، فکه اول صافیه، حقیان سترخان، خیابان توحید، خیابان آزادی، میدان انقلاب، دانشگاه تهران.

مسیر شماره ۹، مسجد حضرت امیر(ع)، خیابان کارگر شمالی، میدان انقلاب، دانشگاه تهران.

جنتی: دشمنان از روز جهانی قدس می‌ترسند

آیت‌الله جنتی، نماینده ولی فقیه و رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی در جلسه سیاست‌گذاری و هماهنگی نهایی برگزاری مراسم راهپیمایی روز جهانی قدس و در میان اعضای ستاد مرکزی اضافه و قدس گفت: روز قدس فقط مسأله فلسطین نیست، بلکه روز جهان اسلام است و دشمنان اسلام و صهیونیست‌ها از این موضوع به شدت می‌ترسند.وی با بیان این که باید سخنان امام جعفر(ع) درباره روز قدس را مانند یک تابلوی رانها مقابل چشمان خود و جهانپان قرار دهیم، افزود: از دیدگاه ما راحل روز قدس فقط به محاصره سرزمین‌های فلسطین و کشنار فلسطین خلاصه نمی‌شود، بلکه مسأله بالاتر و مهتر از این‌هاست.

جنتی توجه به تحرکات تکفیری‌ها، گروه‌های داعش، وهابیت افراطی و پیوند آنها با رژیم صهی اسرائیل را مورد تاکید قرار داد و افزود: به اعتقاد ما راحل، در روز قدس بایدسه با

نمی‌توانند در کشورهای اسلامی با ایجاد جنگ‌های مذهبی، قبیله‌ای و ایجاد اختلافات و تفرقه، سلسله‌تهدیدات رئیس شورای هماهنگی تبلیغات اسلامی ضمن درخواست از رسانه‌ها، یوزیه صدا و سیما در طرح مطالب و برنامه‌های خسود درباره روز قدس با محوریت بیانات امام خمینی(ره) و متغییر و یک‌دیگه‌های مقام معظم رهبری، از نهاد‌های و این روز در مردم ختمت‌رسانی می‌کنند.خواست تا با ارائه تسهیلات یوزیه در باب و فذاب مردم، ملاحظه حال روزه‌داران را بکنند.

ایران برات و یزازی از دشمنان اسلام

جمعیت حقیان آزادی قدس شریف‌فی در پاتپایه‌ها به مناسبت روز جهانی قدس از عموم مسلمانان و آزادگان به یوزیه مردم پیدار ایفا قدس شریف‌فی دعوت کرد ضمن حضور و مشارکت در ماهیئین سراسری این روز به تبعیت از فرامین حضرت امام و رهبر معظم انقلاب، یزازی و برات خود را به یوسینیم، آمریکا و همسپانان آزاد اعلام نمود. خود را با آرم آن‌را ازسازنی راهپیمایی اسلامی یوزیه سرزمین قدس و فلسطین تجدید کند.

حتما با پزشک خود مشاوره کنید

آنان اجازه روزه داری را داده است ، با کنترل خد خون و طی یک پروسه تدریجی می‌تواند با رعایت تغذیه مناسب روزه بگیرد و طعنه به هنگام افطار و خن‌ن از خوردن غذاهای شیرین و خلیه چرب نیز باید پرهیز کند.سخن از قطع نخوص روزه توصیه کرد: یک ساعت پیش از افطار مصرف فیو کتیل مقدس و ضد خون را از یزاید دو ساعت پس از افطار کنترل کرد و مصرف سبزیجات برای روز دارن دیابتی بسیار ضروری و مصرف جای و فقهو مناسب نیست.

اخبار داخلی

دعای روز یوسینیم و یکم ویست و دوم ویست وسوم ماه مبارک رمضان اللهم افتح لی فیه ابواب الجنان واغلق عنی فیه ابواب النیران ووقتی فیه لیلۃالقرآن یا مَنَزَّلَ التَّکْوِیْنِ فِی قَلْبِ الْمَوْمِنِین.

خدوندا در این روز در‌های بهشت را به روم بکشی و در‌های دوزخ را به روم فرو بند و مراد در این روز به تلاوت قرآن کامیاب گردانی ای فرد آورنده آرامش در دل‌م‌نمان.

اللهم اجعل لی فیه ابواب مَرْضَاتک دلیلاً ولا تَحْمِلْ لَیْسُطان فیه علی سَبیلاً واجعل الجنۃ لی منزلاً ومَقیلاً یا ناضی خواص الطالین.

خدوندا در این روز مرا به سوی موجبات خشنودتی راه بنمای و راهی برای چپ‌رکی شبطان بر من قرار مده و بهشت را سرا و آرامشگاهم گردانی ای برآورنده نیازخوستانار.

اللهم افتح لی فیه ابواب فَضْلک واتَّزِل علی فیه بِرَکاتک ووقتی فیه لموجبات مَرْضَاتک واسْکُن فیه بِجُوحَاتِ جَنَاتک یا مُجِیب دَعْوۃ الْمُضْطَرِّین

خدوندا در این روز در‌های فضل و عطایت را بر من گشی و برکت‌های خود بهر بهشت فرارده ای اجابت‌دهندوی بیچارگان.

اللهم اغسلنی فیه من الذنوب وطمهرنی فیه من العیوب واتَّحِن قَلْبی فیه بِتَقْوِی القلوب یا مُقِیل عَثَرَاتِ الْمُذْنِبِین.

خدوندا مرا در این روز از گناهان بشوی و از عیبه‌ها پاک گردان و دلم را به پرهیزگاری دخالص فرمادی در گذرنده لغزش گنهکاران.

یاسدانش

به احترام آبی برای لب تشنه‌ای

فتح الله املی

روز‌ها و هفته‌های پر‌خبری را پشت سر می‌گذاریم. چه خبر‌هایی که از آن سوی آنها می‌رسند و شخصیتی جهانی دارند. چه خبر‌هایی که در داخل ایران مهم جلوه می‌کنند. چه خبر مهمی که هم برای ما مهم است و هم برای جهان و شاید بتوان گفت مهم‌ترین رویداد خبری ایران و جهان است. خبری که صداخبرنگار و تیم خبری و رسانه‌ای و تلویزیونی و مطبوعاتی را به وین اتریش و هتل قدیمی کوبورگ کشانده تا شاید بتوانند آثرا از زبان معاونان و یا وزرای خارجه کشور ابرقدرت جهانی و نیز ایران که خود یک قدرت بزر مت منطقه‌ای است برای منابه‌ی بیرون بکشند. و بهینند که بالاخره مذاکرات هسته‌ای ایران با قدرت‌های بزرگ جهانی و سازمان بین‌المللی انرژی اتمی به کجا‌رسد و آیا توافقی در کار هست یا خیر... امروز (زمان نگارش این یادداشت) البته خبر مهم دیگری هم اروپا را درگیر کرده و آن هم همه‌پرسی مردم یونان برای قبول شرایط اتحادیه اروپا و باقی ماندن در بازار پول یورو یا خروج از این اتحادیه است. به هرحال کشاده هستی‌ها و شاید کم کار خ‌ی یونانی‌ها را بی‌توجهی به تضایب پولی باعث شده است تا دواون کشور از نظر اقتصادی به سراغ جامعه یونان و اقتصادش ییابد که جدای از هر نتیجه‌ای که همه‌پرسی یکشبه داشته باشد، تا سال‌های سال مردم این کشور قدیمی و تمدنی را امده‌خوش حوادث بسیاری خواهد کرد. به روشنی که بی‌انضباطی مالی و اخلاخ وری و با عادت کردن به استقراض و یا وام خارجی و یا پول با‌ادوده نفت می‌تواند برای هر ملت و کشور دیگری هم رقم بخد.

گرچه ما عضو اتحادیه پولی یورو یا اتحادیه اروپا نیستیم و اتحادیه اروپا نمی‌تواند شرایطی را بر ما تحمیل کند اما خودمان می‌توانیم بلایی بدتر از این‌ها بر سر خودمان بیآوریم. چه با از بین رفتن تحریم‌ها و چه با تحریم‌ها. توجردیم. چون وجود فساد، رانت، تجارت پنهان، افزایش حجم و هزینه دولت، گسترش پیکاری، تبلی، عدم بهر‌پوری، به‌توجهی به تولید، تبعیض، انسب کسب ثروت‌های با‌ادوده و... از جمله مصائبی هستند که می‌توانند هر کشوری را به سمت ورشکستگی سوق دهند و این جمله برای خودمان نیز می‌توانند موجب تباهی اقتصادی و اجتماعی را در ایران درانند. تجربه یونان می‌تواند برای هر کشوری درس عبرت عیلب باشد اما مراد این یادداشت نمی‌باشد بلکه ایران و یونان و با شناسایی علل ورشکستگی اقتصادی آن و با آسیب‌شناسی مسأله و با درس‌هایی از آن ماجرا نیست. چنین بررسی مهم‌ترین اخبار این روز‌ها هم نیست بلکه برجسته کردن خبر کم‌اهمیتی است که در میان بقیه خبر‌ها گم شد و کسی اعتنایی بان ندارد که آن بسیار خ‌ر و مسرت بخشی بود. آن هم به‌دعز اخبار ناگفته‌ای کشنده‌ای که از خشکسالی‌ها و خرابی‌ها و داشتم و نیز اخباری که به آتش سوزی جنگ‌های بی‌زبان این کشور اشاره داشت و داغ بر دل دلسوزان قدس زبست گذاشت.

این خبر از آن نظر حائز اهمیت بوده و هست که در میان این خبر‌های تلخ که جنگلی خسارت‌های جبران ناپذیر زبست محیطی را پوشش می‌دانند، به صورت خبری کوتاه و کم حجم آن هم در گوشه و کنار خبر‌های ریز و درشت به چشم می‌خورد و آن هم رسیدن آب به تالاب گاوخونی اصفهان بعد از ده سال بوده. ده سال بود که این تالاب نشنه لب تر نکرده بود و حال آن‌ که در سال کم‌ابی و با وجود خشکسالی که خود کشاورزان و خود مردم مردم کردند و مسیر رودخانه و لا‌یروبی کردند و جلوی برداشت‌های غیرقانونی را گرفتند. خود ده‌ها ملی مردم اصفهان در راهیابی این منطقه، همت کردند و یاعلی گفتند و از حق خود به نفع زمین و طبیعت گذشتند و آب به تالاب رساندند. شاید در نگاه نخست چنین به نظر برسد که اتفاق خاص بی‌نفعانه است... نه زاینده‌رود را این حرکت‌های موقتی زنده رود می‌شود و نه لب تالاب همچنان خیس می‌ماند و مرگ نبات می‌خورد و سر برای ارای این تالاب به جسمی سبی بیش از این‌ها بد (در حد ۱۷۵ میلیون ترمکبک) زبست است. اما این حرکت از آنجا اهمیت می‌یابد که این کار را خود مردم مدیریت کرده‌اند. آنها به جای آن که مرگ ایدند و پایفتند برای خود بدارند یا یک نگاه عینی و انسانی به فراد چاه آب می‌سازیم و میرانی که باید برای فرادی این آب و خاک و برای فرزندان و نوادگانشان باقی بگذارند هم چشم دوخته‌اند.

ما در این دوران فطعشالی و سترونی و خشکی و مظلومیت کینه به کینه رزبستی که روز زخم بیشتری را بر پیکرش حس می‌کنند به این نگاه و به این مشارکت مردمی و این جهاد بزرگ نفری و عملی و ملی و نرماندیزیم. پس در همین جا به احترام همه مردم اصفهان و کشاورزان و روستاییان اصفهانی که از یک یده آب به دهان تالاب شنه رسانند و امیدی در دل مردمان پنه مرکز کشور برای آبادانی و سبزینگی کاشندن، کلاه از سر بر می‌داریم و حرکت پسندیده آنان را ارج می‌نهمیم.

شماره بعدی روزنامه اطلاعات

شنبه منتشر می‌شود

ضمن تسلیت ایام شهادت مولای متقیان حضرت امیرالمؤمنین علی علیه‌السلام به اطلاع خوانندگان می‌رسانیم:

روزنامه اطلاعات روز پنجشنبه به خاطر ایام عزاداری مولا و شب‌های قدر منتشر نخواهد شد و شماره بعدی روز شنبه ۲۰ تیرماه منتشر می‌شود.

لگجیان گیک‌گاه

رئیس جمهوری پس فردا به روسیه سفر می‌کند

حجت الاسلام والمسلمین دکتر حسن روحانی رئیس جمهوری کشورمان به منظور شرکت در اجلاس شانگهای پس فردا عازم روسیه می‌شود.

به گزارش خبرنگار مهم‌راین دورازاجلاس شانگهای که به میزبانی روسیه درروژه‌های نهم و دهم جولای (۱۸ و ۱۹ تیرماه) برگزار می‌شود، روسای جمهوری ایران و روسیه در حاشیه آن با یکدیگر دیدار دوجانبه خواهند داشت. این دیدار در حاشیه اجلاس خواهد شد که ایران در این باره از جمله روسیه در وین در حال مذاکره بر سر نگارش متن توافق نهایی هسته‌ای هستند.

سازمان همکاری های شانگهای یک سازمان بین دولتی و بین المللی است که از ۱۵ ژوئن سال ۲۰۰۱ میلادی در شانگهای چین و با حضور، قزاقستان، چین،قرقیزستان،روسیه،تاجیکستان و ازبکستان تأسیس شده است. جمهوری اسلامی ایران، افغانستان، پاکستان و هند به عنوان ناظر در این سازمان حضور دارند و در اجلاس آن شرکت می‌کنند. ایران دمنی است خواستار عضویت دائم در این سازمان است. روسیه و چین که از نزدیکترین دوستان ایران هستند از عضویت دائمی ایران در این اجلاس حمایت کرده اند.

اتمام ساندویچی میدان انقلاب تا آخر تابستان
سرویس سیاسی - اجتماعی: معاون خدمات شهری شهرداری تهران از اتمام پروژه میدان انقلاب تا به امان آمده خبر کرد.

مجتبی عیلامی‌ی درباره ساندویچی میدان انقلاب و حذف ضوابط فیزیکی این میدان تا پایان سال جاری گفت: این پروژه قبل از پایان سال به اتمام خواهد رسید. میدان ایران، این از ابتدای قبل حذف ضوابط بصری و پیرایش شهری در خیابان انقلاب را در دستور کار قرار داده امپرواز: در این پروژه تمامی تابلوها و کرکه‌های مانده با تعویض و نامشویی و همراه سازی می شوند به طوری که این طرح اگر ساختمان نیازمند تعمیرات باشد هم انجام می گیرد.مردمان شهردار تهران با تاکید بر این که میمان هر کس و کیوسک های روزنامه فروشی هم تعمیراتی نیاز دارند، تاکید کرد: تا اسامدر ایجاد میدان انقلاب تغییر شکل خواهیم داشت به طوری که از لحاظ پیرایش شهری تا دو ماه آینده این پروژه به اتمام می رسد.

تفسیر عشق

▲ **افشین علاء**

زمین بزودی، درگیرعشق خواهد شد
نمونه‌ها یز زمینگیرعشق خواهد شد
کسی به سخره نخواهد گرفت عاشق را
که عقل تابع تدبیرعشق خواهد شد
طلاق می‌پیوندد بـــه پایگانی‌ها
که عقد،بسته به تقدیر عشق خواهد شد
شوند موزه به زودی تمام زندان‌ها
که پای جرم، به زنجیر عشق خواهد شد
صداسوِمیماها رنگ صدق می‌گیرد
نگاه‌ها پل تأثیر عشق خواهد شد
شوند روزنه‌ای، روزنامه‌ها به امید
کتابهاهمه تفسیر عشق خواهد شد
به روی صفحه رایانه می‌دمد پیچک
میوایل، منشاء تکثیر عشق خواهد شد
به‌دین گریزی این نسل،دل نیندای خصم
جوان امروزی، پیرعشق خواهد شد
ز خاک پرشده از مین، دمنند زیتونها
درختها پر انجیر عشق خواهد شد
نمازها شود از شبهه و ریا خالی
که بانگ ماذنه، تکبیر عشق خواهد شد
ز شهر مکه می‌آید صدای پای کسی
جهان به زودی در گیر عشق خواهد شد..

ثبت بیش از ۲۵۰هزار مدرک علمی توسط محققان ایرانی

بررسی‌ها در مؤسسه اطلاعات علمی تامسون روترز (ISI) از ابتدای نمایه‌سازی مقالات در این پایگاه نشان می‌دهد که ایران موفق به ثبت ۲۵۰ هزار و ۳۱۳ مدرک علمی تا کنون شده است.

به گزارش ایسنا، دکتر جعفر مهرد، موسس پایگاه استنادی علوم جهان اسلام (ISC) با بیان این که در شش ماهه اول سال ۲۰۱۵ میلادی میزان تولیدات علمی ایران با نمایه آی‌اس‌آی، ۱۳ هزار و ۲۸۰ مدرک افزایش یافته است، گفت: در همین دوره میزان تولیدات علمی ترکیه در سال۱۳۸۱شامل ۱۳ هزار و ۲۸۰ مدرک بوده است.

مهرد با اشاره به ردیفندی مدارک تولید شده توسط دانشگاه‌ها و موسسات پژوهشی کشور توسط نظام‌ISITگفت: بر این اساس از مجموع ۲۵۰ هزار و ۳۱۳ مدرک که به تولیدات علمی ایران مربوط می‌شود، به تفکیک مقوله‌ها پنج رشته اول شامل مهندسی برق و الکترونیک با ۲۱ هزار و ۱۶۶ مدرک، شیمی چند رشته‌ای با ۱۳ هزار و ۲۷۲ مدرک، علم مواد چندرشته‌ای با ۱۲ هزار و ۵۳۳ مدرک، مهندسی شیمی با ۱۰ هزار و ۶۸۰ مدرک و رشته فیزیک – شیمی با هشت هزار و ۶۲۷ مدرک است.
استاد علم اطلاعات و دانش شناسی دانشگاه شیراز با بیان اینکه از کشور ترکیه تاکنون ۳۹۲ هزار و ۷۵ مدرک در کل در ISIثبت و نمایه‌سازی شده است، خاطر نشان کرد: رده‌های موضوعی ترکیه‌با رده‌هایی که ISIبرای ایران تعریف کرده متفاوت است؛ بنابراین برنامه‌ریزان و سیاست‌گذاران علمی ایران به این تفاوت‌ها توجه کنند.
این تفاوت‌ها، دانشگاه‌هایی در دو کشور به وجود آورده است که دانشگاه‌ها نیز بر این اساس متفاوت هستند. وی افزود: از تعداد ۲۵۰ هزار و ۳۱۳ مدرکی که توسط دانشگاه‌ها در مراکز تحقیقاتی دولتی و خصوصی ایران تولید شده است، ۹ دانشگاه برتالیف ایران شامل دانشگاه تهران با ۲۵ هزار و ۱۰۰ مدرک، دانشگاه آزاد اسلامی با ۲۱ هزار و ۱۷۳ مدرک، دانشگاه علوم پزشکی تهران با ۲۰ هزار و ۲۸۹ مدرک، دانشگاه صنعتی شریف با ۱۵ هزار و ۶۱ مدرک، دانشگاه آزاد اسلامی واحد کرج با ۱۴ هزار و ۷۳۴ مدرک، دانشگاه صنعتی امیرکبیر با ۱۳ هزار و ۵۸۲ مدرک، دانشگاه صنعتی اصفهان با ۱۳ هزار و ۶۶ مدرک و دانشگاه تربیت مدرس با ۱۲ هزار و ۹۷۵ مدرک است.

پایان مردادماه، آخرین مهلت ثبت نام طرح‌های جشنواره جوان خوارزمی

دبیرخانه هفدهمین جشنواره جوان خوارزمی مهلت ثبت نام و پذیرش طرح‌های این دوره از جشنواره جوان خوارزمی را تا پایان مرداد ۹۴ اعلام کرد.

به گزارش ایسنا، این طرح‌ها در پنج محور پژوهشی شامل پژوهش‌های بنیادی، کاربردی، توسعه‌ای، اختراع و نوآوری به جشنواره جوان خوارزمی ارائه می شوند.

مقتضایم می‌توانند از طریق پایگاه اطلاع‌رسانی جشنواره به نشانی www.khwarizmi.ir برای ثبت نام اقدام کنند.

کرنت پیوژت، پارس ۱۳۸۸

آگهی مناقصه عمومی

بااخذسپرده

درخواست‌شماره:

RHS-9045842-T05:

موضوع آگهی: خرید رنک پیلو بلوک

RENK PILLOW BLOCK

برای کسب اطلاعات بیشتر به سایت این شرکت

WWW.BAORCO.IR مراجعه نمایید.

روابط عمومی

آگهی مزایده املاک (نوبت دوم)

شهرداری دماوند در نظر دارد به استناد بودجه مصوب سال ۱۳۹۴ که به تصویب شورای محترم اسلامی شهر رسیده است نسبت به فروش و واگذاری املاک واقع در هشت بهشت را از طریق مزایده عمومی به شرح ذیل اقدام نماید:

- تقسیمین شرکت در مزایده: معادل ۵ درصد مبلغ کارشناسی به صورت چک بانکی در وجه شهرداری دماوند.
- پیشنهادهای مشروط و مخدوش و فاقد سپرده تر تیب اثر داده نخواهد شد.
- سپرده برندگان اول و دوم و سوم هر گاه طی هفت روز نسبت به پرداخت مبلغ پیشنهادی اقدام ننمایند به ترتیب ضبط خواهد شد.
- واگذاری طی انعقاد قراردادی مابین صورت خواهد پذیرفت و اسناد قطعی مربوطه پس از طی مراحل اداری به نام خریدار منتقل خواهد شد.
- مهلت و مکان دریافت اسناد تا پایان وقت اداری روز چهارشنبه مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۲۱ امور قراردادهای شهرداری.
- مهلت و مکان تحویل اسناد تا پایان وقت اداری روز پنج‌شنبه مورخ ۱۳۹۴/۰۵/۰۱ دبیرخانه شهرداری دماوند.
- زمان رسیدگی به پیشنهادها روز دوشنبه ۱۳۹۴/۰۵/۰۵
- هزینه چاپ آگهی و کلیه هزینه‌های نقل و انتقال به عهده برندگان مزایده می‌باشد.
- مسئولیت اطلاعات و جزئیات در اسناد مزایده که شامل شماره قطعه، متراز و قیمت پایه می‌باشد، قید گردیده است.
- شهرداری در رد با قبول کلیه پیشنهادها مختار است.
- سایر اطلاعات تکمیل در وب سایت شهرداری دماوند به آدرس WWW.DAMAVAND.IR در دسترس می‌باشد.

عباس صغری شهردار دماوند

برگزاری همایش «فلسطین؛ نماد مقاومت، محور وحدت جهان اسلام»

سرویس فرهنگی، بیه گزارش خبرنگار اطلاعات: دکتر علی اکبر ولایتی با اشاره به نقش مشاور مقام معظم رهبری در سخنانی موضوع فلسطین را یک مسأله تازه ندانست و گفت: هر گاه

شد تاکنون بارها جهان عرب تلاش کرد که فلسطین را آزاد کند ولی این امر میسر نشد چرا که دولت‌های عرب با مردم نبودند. بعد از قرارداد کمپ‌دیوید تاکنون تنها کشوری که ایستادگی کرده سوریه است آنچه که امروز بر سر سوریه آمده ناوان همان مقاومت در برابر اسرائیل است.

مشاور مقام معظم رهبری با اشاره به فرموده حضرت امام خمینی (ره) اظهار داشت: حضرت امام قیامشان را از زمانی که آغاز کردند همواره مسأله فلسطین و آزادی فلسطین را نقطه محوری قیام خود دانستند. انقلاب اسلامی ایران غیر از اینکه ایران را نجات داد سراسر آغاز بیداری اسلامی در جهان بود و اولین بیداری اسلامی در افغانستان آغاز شد و مقاومت مردم افغانستان طی سال‌های مبارزه علیه شوروی به عنوان یکی از نمادهای مقاومت در برابر امپریالیسم تلقی می‌شد.

دکتر ولایتی همچنین به مقاومت مردم لبنان و غزه اشاره کرد و گفت: برای اولین بار بود که در جنگ مقاومت جنوب لبنان و بعد جنگ ۳۳ روزه در و جنگ‌های بعدی در غزه اسرائیل شکست خورد. بعد از شکست اسرائیل موج امیدواری سراسر جهان اسلام را در بر گرفت و دیدلیدم امواج بیداری اسلامی به تونس و یمن، سوریه و عراق و دیگر کشورهای اسلامی رسید.

وی افزود: اما امروز می‌بینم مردم سوریه بیش از گذشته به دولشان اطمینان دارند و بر خلاف آنچه که عمو کسور می‌شد سوریه شکست نخواهد خورد و سعویدها و اسرائیل هستند که شکست می‌خورند این جنگ‌هایی که امروزه در منطقه شکل گرفته برای ایستادگی در برابر مقاومت اسلامی است تاکنون هیچ کشوری به اندازه جمهوری اسلامی ایران از مقاومت اسلامی حمایت نکرده و نهضت پیروزی ادامه خواهد داشت و سرانجام پیروزی ایران آزاد فلسطین خواهد بود.

در ادامه همایش فلسطین نماد مقاومت، عدنان حسن محمود، سفیر سوریه در تهران طی سخنان کوتاهی با اشاره به ایم شهادت امام علی(ع) و شش‌بهای قدر گفت: ارزش‌هایی که امام علی(ع) آموزش داده‌اند امروزه می‌بیند تا چه اندازه رای

اخبار داخلی

برگزاری همایش «فلسطین؛ نماد مقاومت، محور وحدت جهان اسلام»

یکی از دانشجویان فلسطینی جغیه مقاومت را به وزیر بهداشت و یادگار گرامی امام تقدیم کرد

جاولگیری از جنات‌هایی که در جهان اسلام شکل می‌گیرد برای ما کاربرد و معنا دارد. همچنین درباره آنچه که در سوریه می‌گذرد از آموزه‌های آن امام همام بهره می‌بریم. وی افزود: مسأله فلسطین همچنان باید یک مسأله درجه یک جهان اسلام باشد و موضوع جنات‌هایی که امروز در جهان اسلام شکل می‌گیرد، به همه روشن است و حق و باطل تا به امروز بیش از گذشته واضح و روشن شده است.

حجت‌الاسلام اختری، رئیس کمیته حمایت از مردم فلسطین در ادامه این همایش با اشاره به اندیشه‌های حضرت امام‌خمینی(ره) درباره فلسطین و رژیم اشغالگر گفت: مسأله‌ای که امام در جامعه اسلامی و بین‌المللی طرح کردند یک رویا و آرمان نیست و حتی یک شعار سیاسی هم نیست بلکه امام با اعتقاد به این مسأله که فلسطین باید آزاد شود و

اسرائیل از بین برود، موضوع آزادی فلسطین را به عنوان مسأله‌ای جهانی طرح کردند.

وی افزود: سیاست سازش و مصالحه هیچگاه در فلسطین کاربرد نداشته و حضرت امام(ره) این نقشه را باطل کرده‌اند. ابوشریف، نماینده جهاد فلسطین، طی سخنانی مقاومت در غزه را یک پیروزی بزرگ برای مردم فلسطین دانست و گفت: محاصره غزه شکست خورده است. آنها که دائماً مذاکرات سازش و بازسازی غزه را اعلام می‌کردند، دیدیم که هیچگاه نقشه‌هایشان عملی نشدند و جنات‌های اسرائیل نیز در غزه ادامه پیدا نکرد. وی افزود: در کرانه باختری نیز اوضاع بدتر از غزه است و روز به روز مردم این دو منطقه را تحت فشار قرار می‌دهند و همچنان شاهد ساخت شهرک‌های صهیونیستی هستیم. طرح‌های مخمری که در منطقه با عنوان داعش و تکفیری‌ها شکل گرفته، دره‌ها را از اسرائیل و مسأله مقاومت قدری دور کرده است. امروز نیازمندیم که نیروهای مقاومت خود را بازسازی کنند.

حجت‌الاسلام والمسلمین حاج سید حسن خمینی آخرین سخنران همایش فلسطین نماد مقاومت بود. وی در آغاز سخن با اشاره به این نکته که یکی از اهداف انقلاب اسلامی ما حذف غده سرطانی

رئیس دانشگاه تهران: افزایش یکباره ظرفیت

ارشدودکتری باعث افت کیفیت شده است

رئیس دانشگاه تهران گفت: با کیفی سازی پایان نامه‌های دانشجویی و کنترل پذیرش دانشجوی می‌توانیم به رشد علمی که مورد توجه مقام معظم رهبری است دست باییم.

محمود نیلی احمدآبادی در گفتگو با مهر، در خصوص راهکارهای جلوگیری از کاهش رشد علمی در کشور برای تحقق منویات رهبری گفت: شرایط کاهش رشد علمی که امروز شاهد آن هستیم به مدت زمانی برمی‌گردد که یک مقاله باید تأیید شود که بین آتا ۳سال زمان می‌برد، لذا رشد علمی کمی که امروز شاهد آن هستیم نتیجه عملکرد ما در ۳سال گذشته است.

وی افزود: در ۳سال اخیر ظرفیت دانشجویان کارشناسی ارشد و دکتری به یکباره افزایش پیدا کرد و این باعث شد تا افت کیفیت در پایان نامه‌ها و مقالات تولیدی را در دانشگاه‌ها داشته باشیم، چراکه مقالات از پایان نامه‌های قوی و زمانی که استاد برای دانشجوی می‌گذارد تولید می‌شود، وقتی که تعداد پایان نامه‌ها زیاد می‌شود، مشاوره اساتید کاهش پیدا می‌کند و دانشجو هم وقت کمتری می‌گذارد، لذا یکی از دلایل کاهش رشد علمی پذیرش بی‌رویه دانشجویان است. نیلی احمد آبادی گفت: اینکه سیاست زدگی و سیاسی کاری منجر به این می‌شود که رشد علمی در دانشگاه‌ها کاهش پیدا کند کاملاً حرف درستی است و دانشگاه‌ها نباید شعبه و پایگاهی برای گروه‌ها و احزاب سیاسی باشند. این قطعا برای دانشجو و دانشگاه و اساتید سم است، لذا توجه به عدم سیاسی کاری برای رشد تعالی علمی مهم و حیاتی است.

دانشگاه‌ها از مسابقه پذیرش دانشجو احتراز کنند

رئیس دانشگاه تبریز با تأکید بر اینکه دانشگاه‌ها باید از کمی‌گرایی احتراز کنند اظهار کرد: دانشگاه‌ها باید از مسابقه پذیرش دانشجو که در سال‌های اخیر به اوج خود رسیده بود احتراز کرده و به محتوای کیفی آموزشی و پژوهشی بپردازند. دکتر محمدرضا پورمحمدی در گفت‌وگو با ایسا، با اشاره به فرمایشات مقام معظم رهبری در دیدار با جامعه دانشگاهی گفت: مهم‌ترین سازوکار برای اجرایی شدن فرمایشات ایشان و جلوگیری از توقف توسعه علمی، همانطور که اشاره کردند تأمین منابع مالی کافی مخصوصاًدر زمینه اعتبارات پژوهشی است زیرا برای اینکه زمینه تجاری‌سازی و تولیدات دانش‌محور فراهم شود، دانشگاه‌های دولتی نیازمند حمایت مالی دولت هستند.

رئیس دانشگاه تبریز با بیان اینکه باید برای اساندهای مراکز آموزشی تلاش می‌کرد، هدف نیازمند جهاد در همه عرصه‌ها است. امروز، دانشجویان یک وظیفه جهادی بزرگی دارند و آن تحصیل بهتر است اگر یک موجود تاختلی در سرزمین‌های اسلامی ما به نام اسرائیل به وجود آمده و به خاطر جهالت و عق‌ماندگی مسلمانان بوده است.

فراموش نکنیم اسرائیل در حق مردم مسلمان ظلم کرد اما مسلمان‌ها در هفتاد سال پیش نیز این ظلم را به خاطر جهالت پدیرفتند. امروز اگر شاهد هستیم یک بیداری خودش را نشان می‌دهد، مروهون توانمندی جامعه اسلامی است.

یادگار گرامی امام در ادامه سخنانش با اشاره به این نکته که دانشجویان وظیفه مهم تجهیز خودشان به سلاح دانش را باید در دستور کار خود قرار دهند، گفت: اگر در سرزمین‌های اسلامی تولید علم و دانش کردیم، آن روز اسرائیل از بین رفته است. اسرائیل را باید با جهاد از بین برد هم آن مسلحی که سلاح به دست می‌گیرد و هم آن دانشمندی که قلم به دست می‌گیرد.

وی در پایان سخنانش با تأکید بر اینکه روز قفس را در پیش داریم گفت: روز قفس باید فریادی در جامعه اسلامی باشد و طنین این فریاد هیچ‌گاه نباید نقاشی قهوه‌خانه‌ای و مذهبی ارایه شده است. نگارخانه «مسئنان» در این نمایشگاهی از آثار نقاشی و مذهبی قهوه‌خانه‌ای از مجموعه شعیب جواد عقیلی به مناسبت ماه مبارک رمضان جمعه ۱۲ تیر در خانه هنرمندان ایران افتتاح شد.

به گزارش خبرگزاری مهر، در این نمایشگاه ۵۲ اثر شامل کارهایی از پیشکسوتان عرصه نقاشی قهوه‌خانه‌ای و مذهبی ارایه شده است. نگارخانه «مسئنان» در این نمایشگاهی از آثار نقاشی و مذهبی قهوه‌خانه‌ای از مجموعه شعیب جواد عقیلی به مناسبت ماه مبارک رمضان، ادامه داد. آثار انتخاب شده برای نمایش در خانه هنرمندان، آثاری است که ماه مربوط است به طور مثال اثر «معراج حضرت رسول(ص)» یکی از کارهای خودم است که مربوط به شب پانزدهم ماه رمضان می‌شود و در نتیجه پس از بازنشتگی در رشته فنی با استادان بزرگ این رشته کار کردم و به تدریج مجموعه‌ای از آثار بزرگان این سبک را جمع‌آوری

حسین مهدانی، محمد فراهانی و جواد عقیلی به این نمایشگاه به نمایش درآمده است. نمایش شاه آبدی، مشاور وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در امور هنری و سرپرست موسسه آموزش علمی کاربردی فرهنگ و هنر و مجید سرسنگی مدیر عامل خانه هنرمندان ایران نیز پنج شنبه ۱۱ تیر از این نمایشگاه دیدن کردند.

سه‌شنبه ۱۶ تیر ۱۳۹۴ - ۲۰ رمضان ۱۴۳۴ - ۷جولای ۲۰۱۵ - سال هشتاد و نهم - شماره۲۶۹۹۹

در عرض ادب به ساحت مقدس حضرت امیرالمومنین (علیه‌السلام)

دست تو دستت

حق داور بُود

سر، مرا سرگشته سودای تو دل بُود تا روز محشر جای تو بساده را هرگز نباشد حاجی شکر لله مستم از صهیای تو گر گذارت اوفند بر کوی ما جان پرافشامم به زیر پای تو مهر و ماه و انجم و اختر خجل تا ابد از طلعت زیبای تو مسادر دنیا نبیند بعد از این گوهر تابنده‌ای همتای تو ای فروغ ذات پاک لم‌پزل خرمیم از روی روح افزای تو مخزن اسرار ذات حق بُود ای ظهور حق دل دناى تو هر چه موجود است در ملک وجود قطره‌ای هستند از دریای تو روشنی بخشیده بر عالم همه نور خورشید جهان آرای تو گشته خوشبو و معطر عالمی از شمیم عنبر و سرای تو نور حق همواره بخشد روشنی بر جهان از سینه سینای تو دست تو دست حق داور بود دیده او دیده بینای تو کاظمی پیوسته شاد و خرم است ز استلام پای گردون سان تو

بر پایي نمایشگاهی از نقاشی‌های مذهبی قهوه‌خانه‌ای در خانه هنرمندان

کردم. این مجموعه‌دار در ادامه با بیان اینکه مجموعه چند صد اثری او در بیشتر فرهنگسراهای ایران به نمایش درآمده است، اظهار داشت: طی این مدت بیش از ۳۰۰ اسال، تقریباً تمام فرهنگسراها و موزه‌ها آثاری را از من به امانت گرفته و به نمایش درآورده‌اند. تابلوهایی که در اینجا مشاهده می‌کنید و برخی از آنها زدگی دارد، حاصل همین حمل و نقل‌ها است.

جوادعقیلی بااشاره بههمزمانی نمایشگاه با ماه مبارک رمضان، ادامه داد: آثار انتخاب شده برای نمایش در خانه هنرمندان، آثاری است که ماه مربوط است به طور مثال اثر «معراج حضرت رسول(ص)» یکی از کارهای خودم است که مربوط به شب پانزدهم ماه رمضان می‌شود و در نتیجه پس از بازنشتگی در رشته فنی با استادان بزرگ این رشته کار کردم و به تدریج مجموعه‌ای از آثار بزرگان این سبک را جمع‌آوری

کرنت پیوژت، پارس ۱۳۸۸

آگهی دعوت به مجمع عمومی عادی سالیانه

شرکت ملی صنایع مس ایران (سهامی عام)

شناسه ملی ۰۵۸۲۰۵۸۲۰۱۰۱ ثبت شد به شماره ۱۵۹۵۷ اداره ثبت شرکت‌ها و موسسات غیر تجاری

ساعت ۱۴ در تهران ، بزرگراه شهید همت ، سالن همایش های رازی ، جنب بیمارستان میاد تشکیل خواهد شد. حضور به هم رسانند.

دستور جلسه :

۱- استماع گزارش هیأت مدیره و برنامه های آتی شرکت.

۲- استماع گزارش حسابرس و بازرس قانونی شرکت در مورد حساب ها و عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۳/۱۲/۲۹.

۳- بررسی و تصویب ترازنامه و صورت سود وزیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۳/۱۲/۲۹.

۴- انتخاب اعضای هیئت مدیره به استناد ماده ۱۰۸ قانون تجارت.

۵- انتخاب حسابرس و بازرس قانونی شرکت وتعیین روزنامه کثیر الانتشار برای سال مالی ۱۳۹۴.

۶- سایر موارد قابل طرح که در صلاحیت مجمع عمومی عادی سالیانه باشد.

ضمناً به موجب ماده ۹۹ قانون تجارت و ماده ۱۹ اساسنامه ، سوامداران محترمی که مایل به حضور در جلسه مجمع عمومی باشند باید با ارائه کارت ملی ، شناسنامه ، ورقه سهام و بقیه اسامی و اعلامیه خرید سهام در بورس ، متعلق به خودیک ساعت قبل از شروع جلسه مجمع به آدرس مندرج در این آگهی مراجعه نمایند.

توجه: شایان ذکر است ارائه اصل معرفی نامه و تصویر کارت ملی از سوی نمایندگان اشخاص حقوقی جهت ورود به جلسه الزامی می باشد.

هیأت مدیره شرکت

بانک صادرات ایران

آگهی دعوت سهامداران به مجمع عمومی عادی سالانه شرکت بانک صادرات ایران(سهامی عام)

به شماره ثبت ۳۸۳۳
مورخ ۳۱ تیرماه ۱۳۹۴

مجمع عمومی عادی سالانه شرکت بانک صادرات ایران (سهامی عام) به شماره ثبت ۳۸۳۳ برای بررسی عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۳/۱۲/۲۹ راس ساعت ۹ صبح روز چهارشنبه مورخ۱۳۹۴/۴/۳۱درمحل سالن اندیشه سازمان تبلیغات اسلامی واقع در انتهای خیابان سمیه نرسیده به خیابان حافظ برگزار می گردد.

بدینوسیله از کلیه سهامداران محترم بانک دعوت می شود به منظور اخذ برگه ورود و حضور در جلسه مجمع مذکور از روز دوشنبه مورخ ۱۳۹۴/۴/۲۹ لغایت سه شنبه مورخ ۱۳۹۴/۴/۳۰ در ساعات اداری با ارایه مدارک مالکیت سهام یا مستندات نمایندگی / وکالت / ولایت / قیمومت و کارت شناسایی معتبر به اداره کل سهامداران و مجامع بانک صادرات ایران به نشانی: تهران خیابان سمیه، ما بین خیابان بهار و مفتح ، ساختمان سپهر ، شماره ۸۵ ، طبقه ششم مراجعه فرمایند.

تلفن مستقیم دایره امور سهام : ۸۸۸۳۲۶۱۱ – ۰۲۱

همچنین برای رفاه حال سهامداران محترم، برگه ورود به جلسه در روز و محل برگزاری مجمع عمومی از ساعت ۸ الی ۹ صبح با ارایه کارت ملی پس از احراز هویت ارایه خواهد گردید.

- استماع گزارش هیات مدیره و حسابرس و بازرس قانونی درخصوص عملکرد سال مالی منتهی به ۱۳۹۳/۱۲/۲۹.
- تصویب صورتهای مالی و صورت سود و زیان سال مالی منتهی به ۱۳۹۳/۱۲/۲۹ و اتخاذ تصمیم نسبت به تقسیم و تخصیص سود.
- انتخاب حسابرس و بازرس قانونی اصلی و علی البدل و تعیین حق الزحمه ایشان.
- تعیین روزنامه‌های کثیر الانتشار برای درج آگهی های مربوط به بانک برای سال ۱۳۹۴.
- تعیین حق حضور اعضای غیر موظف هیات مدیره برای سال مالی ۱۳۹۴.
- سایر مواردی که قابل طرح در مجمع عمومی عادی سالانه باشد.

هیات مدیره بانک صادرات ایران (سهامی عام)

www.bsi.ir

www.bsi.ir

وظیفه مادر شب قدر

آیت‌الله العظمی جوادِ آملی

 «ای تارک فیکم الثقلین»^۱ شب قدر شب توسل به قرآن است و عترت.

اینکه گفتند: «قرآن به دست بگیرید، دعایی دارد، بعد بر بالای سر بگذارید، دعایی دارد، و نام این چهارده معصوم را بخوانید» برای آن است که قرآن در کنار عترت است و عترت در کنار قرآن است و این دو ثقل و وزنهٔ وزین، وسیله توسل ما به خدای سبحانند. توضیح کوتاهی دربارهٔ توسل به قرآن و عترت ارائه می‌شود تا انشاءالله با قلب باز، توسل به قرآن و عترت را موفق بشویم و آن برکات نهایی را از ذات اقدس اله مسئلت کنیم.

دور بودن بندگان در عین نزدیکی خدا

در جریان قرب و بُعد زمانی یا زمینی این نسبت مساوی است؛ یعنی اگر چیزی به چیز دیگر نزدیک بود، آن هم به این نزدیک است؛ یا اگر از او دور بود، آن هم نسبت به این دور است. ولی در قرب و بعد معنوی این چنین نیست؛ ممکن است چیزی نزدیک باشد و دیگری دور. خدای سبحان در عین حال که به همه نزدیک است، **«هو معکم اینما کنتم»**^۱ ولی یک عده «بنادون من مکان بعدی» هستند. کافران و ملحمان و منافقان از خدا دورند. در اضافه‌های اشراقی این گونه است، در قرب و بعد معنوی این گونه است که خدا نزدیک است، ولی بنده دور.

اگر بنده دور، بخواد به خدای نزدیک شود، «وسيله» می‌طلبد. عبادت او وسيله است، قرآن و عترت وسيله است؛ یا **«و ابتغوا اليه الوسيله»**^۲ هم تنبیت کرده است که یک سلسله امور، وسيله‌اند. لکن شب قدر که بهترین شهبای ایام سال است، شب توسل به قرآن است و عترت. که ما این دو وسيله را بر لایمان جاری بکنیم، و به خدای سبحان متصل بشویم وسيله را محترم بشماریم، بالای سر بگذاریم، اسامی مقدسه را بر لبانمان جاری بکنیم، و به خدای سبحان متصل بشویم تا ااین بُعدمان را به قرب نزدیک بکنیم و خود را نجات بدهیم، برای ابد راهبای پیدا کنیم. چون اگر خدای ناکرده کسی در این ایام خود را آزاد نکند، همیشه برده است؛ و انسان برده بهدکار را به گرو می‌گیرند. اگر کسی بهدکار بود و حق خدا را ادا نکرد، او را گرو می‌گیرند.

گرو بودن جان انسان گنهکار

اینکه در قرآن فرمود: **«کل نفس بما کسبت رهينه»**^۳ **«کل امری به ما کسب رهین»**^۴ «مروهن بودن، مال پنهاناست. و در جریان دین عادی و مالی، ملک را رهن می‌گیرند؛ ولی در مسائل اعتقادی و اخلاقی، خود انسان را به گرو می‌گیرند. اگر کسی حق خدا را ادا نکرد، خود آن شخص را به گرو می‌گیرند. او دریند است و آزاد نیست تا اینکه حق را ادا نکند. و در خطبه نورانی رسول گرامی^۵ آمده است: «اِنَّ انفسکم مروهن بذنوبکم فکفوها باستغفارکم»^۶ یعنی شما که گناه کردید، بهدکارید. مدیون باید رهن بدهد و خدا خود شما را گرو می‌گیرد، شما دریندید، در ماه مبارک رمضان با استغفار، خود را آزاد کنید.

اشراف «مقربان» بر «اروار»

این توسل به قرآن و عترت برای آزادسازی خود ماست که بشویم جزو احرار از آن به بعد هم مراحل فراوانی در پیش هست. اگر آزاد شدیم، تازه می‌شویم **«اصحاب یمن»** از اصحاب یمنین تا «مقربین» شدن فاصله فراوان است. **«کل نفس بما کسبت رهينه الا اصحاب البیین»**^۷ آنها که اصحاب میمنت هستند، کارشان میمون و مبارک است، شر و فساد و فتنای در گفتار و رفتار و نوشتار آنها نیست، آنها آزادند، جزو احرارند؛ ولیس یمن آنها و بین مقربین فاصله فراوان است. آنها تحت اشراف قربانند؛ هر کاری بکنند، مقربان می‌بینند. **«اِنَّ کتبت الا برار لقی علیین. و ما ادرارک ما علیین»** **کتاب مرقوم، پینده المقربون**^۸، نامه اعمال ابرار تحت اشراف و اشراق مقربان است. مقربان درجات والایی دارند که ابرار فاقد آن درجاست.

توسل در شب قدر

تلاش و کوششی ما در این شب باید این باشد که خود را جزو احرار و آزادمان عالم بکنیم و بشویم جزو اصحاب یمن. بعد از آن امید نیل به مقام مقربان هم هست. او مسلح یمنین است که بتواند فک رهن کند، برده‌ای را آزاد کند، بستاند یا راه نکند، قرآن و عترت است. و نمودار عترت و نمای عترت، علی بن ابیطالب است که این شهبای متعلق به اوست.

اگر کسی ولایت را در دل و قرآن را در جان داشته باشد، یا این دو وزنهٔ وزین به خدای سبحان متصل بشود و قرآن به سر بگذارد، این یعنی قرآن در رأس امور ماست و بردن نام چهارده معصوم یعنی اینها مفسران قرآنند، اینها مرجران قرآنند، اینها مبیان قرآنند، اینها قرآن‌شاسانند، اینها حافظان حدود قرآنند و مانند آن. بنابراین وظیفه ما در شهبای قدر توسل به این دو ثقل و وزنه وزین است تا به خدا نزدیک بشویم.

تجلی ویژه خدا در شب قدر

مطلب دیگر آن است که همیشه می‌شود به این دو وزنه متوسل شد، لکن لیل‌القدر، خصصه‌ای دارد که لیلی دیگر و زمانهای دیگر فاقد آن خصصه‌اند. برای جریان قوم موسای (علیهم^۹) موفقیت‌های بود که خدای سبحان فرمود: **«و ذکرهم بایام الله»**^{۱۰} به موسای که فرمود: روزهایی هست که خدا در آنها تجلی ویژه دارد و باعث موفقیت بنی‌اسرائیل مستضعف است و مایه سرنگونی فراتعه. مردم را از ایم‌الهام مذکور کن تا از صبور و صابروندن به صبار بودن برسند و کامیاب شوند در پیروزی. در اسلام لیل قدر به منزله ایام الله جریان موسای کسب است.

اگر کسی این لیل قدر را احیا کند، قرآن را احیا کند و ولایت را احیا کند، فرعونهای هر عصری هم سرنگون خواهند شد؛ دیگر نه ظلمی در عراق می‌بینیم، نه ستمی در افغانستان مشاهده می‌کنیم، نه خونریزی و خودکوداری در فلسطین و جایای دیگر؛ به موسای کلیم فرمود: مردم را به ایام الله متذکر کن تا ستم برافند. به نبی ما هم فرمود: مردم را به لیل قدر متذکر کن تا ستم برافند. بنابراین این لیل قدر برای ما تعیین کننده است.

سلاح مؤمنان

ما چون برخیزیم، باید به حقیقت متوسل شویم. بیش از آن مقداری که به «آهن» تکیه داریم، به «آه» تکیه می‌کنیم. سلاح ما در استیجابندگی، آه و آه است که در دعای کمیل می‌خوانیم: **«و سلّاحه البسکه»**^{۱۱}، بخدا، به ما گفتی مسلح بشو؛ سلاح ما اشک ماست و ما این اشک را در شهبای قدر ذخیره می‌کنیم. یک مثل صریف و قلیل، **«کم من فنه قلیله»** اگر بخواد «قلبت فنه کثیره» شود، باید «یاذن الله» باشد. و خدای سبحان زمانی مردم عراق و افغانستان و فلسطین را نجات می‌دهد که شهبان ابرام با اشک از ذات اقدس اله نصرت آنها را طلب کنند. فقط تأسّف و تأثر ظهری اثری ندارد. همان بنی‌اسرائیلی که روزی از فروع نجات پیدا کردند، امروز کار فراتعه را انجام می‌دهند؛ خدای سبحانی که به آنها فرمود: ما به شما قدرت دادیم **«فقطر کیف تملعون»**، **«لتقتر کیف تملعون»**^{۱۲} به سلسله ما هم فرمود: اگر مسلح بشوید به سلاح اشک و ناله و دعا، شما را هم موفق خواهیم کرد.

دعای روز بیستم

«اللهم انتج لی فی ابواب الجنان و اعلق عنی فی ابواب التیران و وقفتی فی ثلاثه القرآن یا مُزِلَّ السکینه فی قلوب المؤمنین»

مضمون این دعا همان چیزهایی است که در خطبه معروف حضرت رسول^(ص) که در آخر ماه شعبان انشا فرمودند، به آن اشاره شده‌است. خطبه مزبور خطبه مفصلی است و معمولا همه‌گویندگان در ماه رمضان به آن اشاره می‌کنند. من هم شاید در یکی از دعاها اشاره کرده باشم. پس از اینکه حضرت رسول^(ص) در ضمن آن خطبه، فضیلت‌های ماه رمضان را برمی‌شمارد، از جمله اینکه ماه رمضان چه ماهی است، چگونه درهای رحمت الهی در این ماه باز است، خداوند چقدر بندگان را در این ماه می‌آرزد، ثواب یک رکعت نمازش مطابق هفتاد رکعت است، کسی که یک آیه قرآن تلاوت بکند، چه پاداشی برای او است، نفس کشیدن شما در این ماه به منزله تسبیح است، و خواب شما در ماه رمضان عبادت است، این قدر برکت دارد.

پس از اینکه اینها را می‌گوید، در آخر می‌فرماید: **«یا ایها الناس ان ابواب الجنان فی هذا الشهر مفتحه علیکم فاسئلوه ان لا یلقوها علیکم»**، خلاصه در این خطبه حضرت می‌فرماید: «ای مردم در این ماه، درهای بهشت به روی شما باز است، پس بروید در خانه خدا و التماس کنید و مسائل تکیه که خدا درهای بهشت را بر روی شما ننهد» و سپس می‌فرماید که: **«ای مردم! در این ماه، درهای جهنم به روی شما بسته است. بروید در خانه خدا و درخواست بکنید که این درها را بر روی شما باز نگرداند.»** این همان چیزی است که حضرت رسول^(ص) فرموده است که بروید مسائل و درخواست بکنید. در این دعا داریم این‌درخواست و سؤال را می‌کنیم و می‌گوییم: خدایا، درهای بهشت که در این ماه به روی ما باز است، آن درها را نیند و درهای جهنم را که در این ماه بسته است، بر روی ما باز مکن. در همان روایت باز می‌فرماید: در این ماه که سیاطین در غل و زنجیرند، از خدا بخواهید که غل و زنجیرها را از آنها برندارد.

جایگاه بهشت و جهنم

مسأله بر سر این است که منظور از اینکه در بهشت باز است و در جهنم بسته است، چیست؟ و اینکه فرموده‌اند از خدا بخواهید که در بهشت را که باز است، نیند و در جهنم را که بسته است، باز نکند، چه مفهومی را می‌سازد؟ آیا واقعاً جهنم جایی مخصوص است که خداوند در این ماه درهای آن را بسته است و ما بگوییم باز نکن و او هم باز نکند، یا اینکه بهشت جایگاهی خاص است که ما بگوییم خدایا، در بهشت را نیند و او هم در بهشت را نیندد؟ یا اینکه مطلب چیز دیگری است.

اعضا و جوارح، درهای بهشت یا جهنم

درهای بهشت و جهنم کلیه است. جهنم و بهشت در وجود خود ما نهفته‌است؛ یعنی ما هستیم که می‌توانیم در بهشت را به روی خودمان باز کنیم و یا در جهنم را به روی خودمان ببندیم یا به عکس، ماییم که می‌توانیم در بهشت را که به روی‌مان باز است، کاری بکنیم که به روی ما بسته بشود یا در جهنم را که بر روی ما بسته است، کاری کنیم که باز شود. دست و چشم و پا و گوش، قلب و همه اعضا و جوارح ممکن است برای ما، درهای جهنم باشند. همچنان که ممکن است همین‌ها درهای بهشت باشند. چشم‌مان را اگر متوجه به نامحریم بکنی، اگر به جایی که نباید نگاه بکنی، مثلاً به منظره حرامی نگاه بکنی، این چشم شما حلاً برای شما در جهنم شده است؛ یعنی از راه این چشم به جهنم می‌روید. اما اگر با این چشم به روی خط قرآن نگاه بکنی، به صورت عالم نگاه بکنی، به چیزهایی که شما را به یاد خدا بیاورد نظر بکنی، همین چشم شما، دری شده است برای شما به روی بهشت و هکذا گوش و قلب شما.

اگر خدای ناکرده افکار شیطانی در دلتان برپاورد و اندیشه‌های شیطانی بکنید، قلب شما برایتان در جهنم شده است و اگر در دلتان افکار خوب و صالح داشته باشید و نقشه‌هایی بکشید برای اینکه به صلاح مسلمانان در صلاح جامعه باشد یا این امر در بهشت^{۱۳} به روی شما باز شده است. پس پیغمبر خدا^(ص) که می‌فرماید: «در این ماه درهای جهنم بسته شده است» به این معناست.

مراد از غل و زنجیر

در حالت روزه تا اندازه‌ای جلوی هوای نفس شما گرفته است و همین گرفته شدن جلوی هوای نفس‌مانی این است که در جهنم بسته شده است یا سیاطین در این ماه در غل و زنجیرند. چون شیطان از راه هواهای نفس‌مانی ما، از ما اعضا و جوارح ما وارد می‌شود و ما را به دوزخ می‌کشاند. وقتی که ما در این ماه اعضا و جوارح‌مان را از وسوسا شیطانی حفظ نمی‌کنیم، هوای نفس نرویم، معنایش این است که شیطان در غل و زنجیرند. باید بخدا واقعاً همیشه در بهشتش را بر روی همه باز گذاشته است، در جهنمش هم بسته است. خدا نمی‌خواهد کسی را به جهنم ببرد، خود بندگان هستند که به این راه می‌روند. البته «آن که می‌سوزد، خوش است تا دنیا می‌برد» ما که دعا می‌کنیم، باید درصدد هم باشیم و متوجه باشیم که توفیق عبادت را از خدا بخواهیم؛ ولی تلاش و کوشش هم باید بکنیم.

در ماه رمضان خدا درهای بهشت را به روی ما باز کرده است؛ اینکه ما را به قرائت قرآن ترغیب کرده است، این در بهشت است که خدا به روی ما باز کرده است. اینکه توفیق برخورداری از شهبای قدر را به ما داده، در بهشت را به روی ما باز کرده است. مهم این است که باید به سوی این درها برویم، باید اعمالی را که شب قدر دارد، انجام بدهیم و عبادات را از روی اخلاص انجام بدهیم، از روی اخلاص روز بگیریم، از روی اخلاص قرآن بخوانیم، از روی اخلاص شهبای قدر را احیا بداریم، کارهایی را که باید بکنیم در ماه رمضان نکنیم، دروغ نگوییم، غیبت نکنیم، تهمت نزنیم، به ارحام و همسایگیمان خوبی بکنیم، حق‌قرطاران را پس بدهیم؛ اینها درهای بهشتی است که خداوند متعال در ماه رمضان به روی ما باز کرده است. حالا باید خودمان‌سی تمایم که این کارها را بکنیم و از خدا هم بخواهیم که این درها را به روی ما نبندد؛ یعنی به ما توفیق بدهد که در این راه برویم.

آدم روزدار هرگز برای خدا که حرام شده است، نمی‌تواند بخورد؛ حرفی که حرام باشد (مانند دروغ نسبت دادن به خدا و معصومین علیهم السلام) نمی‌تواند بزند. این درهای جهنمی است که خدا بسته است. باز کردن آن را این است که در روزی از روزهای رمضان، زیان شروع کند به افتر و غیبت کردن، این در جهنم را برای خود باز کردن است. پس سعی کن که غیبت نکنی، تهمت نزنی، دروغ نگوئی، معصیت نکنی و حق خدا هم بخواهی که در جهنم را به رویوت ببندد و بی‌گمان خدا در جهنم را به رویوت می‌بندد و در بهشت را به رویوت باز می‌کند. در جمله مهم دیگری که در این دعا آمده است، می‌توانیم مرا توفیق بده در این روز برای تلاوت قرآن.

خواص و مراتب تلاوت قرآن

تلاوت قرآن به ویژه در ماه رمضان، خصوصیتی دارد. روزهای نوروز قرآن است و قرآن که عظمتش را همه چیز بالاتر است، تلاوتش مراتبی دارد.تلاوت با نامل، تلاوت با تدبر و تلاوت همراه با توجه به خدا، ممکن است دو نفر تلاوت قرآن بکنند، اما چه بسا استفاده‌ای که یکی از آنها از قرآن کرده یا بهروای که دیگری برده است، زمین تا آسمان فرق داشته باشد، درجه تلاوت قرآن به هرگونه که باشد، خودش ثواب دارد و درجه قیامت هم از طرف خداوند خطاب می‌شود: **«قرء و لوق»**، یعنی «ای قرآن بخوان و بالا برو». نتیجه ایلا بالا رفتن در اینجه بهشت، وابسته به مقدار تلاوت قرآن است. البته قرائت قرآن توأم با عمل به قرآن این است که توفیق قرائت قرآن را در این ایام می‌خواهیم. در آخر این دعا می‌فرماید: **«یا منزل السکینه فی قلوب المؤمنین»**، یعنی ای آرامش‌بخش دلو مؤمنین. این اشاره به آیه شریفه‌ای در سوره فتح است که خداوند متعال در آنجا می‌فرماید: **«هو الذی انزل السکینه فی قلوب المؤمنین»**

خداست که آرامش را در قلوب و دلهای مؤمنان قرار

می‌دهد. «سکینه» یعنی وقار و آرامش و پابرجا و ثابت‌قدم بودن؛ یعنی خدا به دل انسانهای پایمان، آرامش و وقار بخشیده‌است.

به بن‌حسابی که در اینجا از خداوند مسألت داریم که به حق این صفت کریمه‌اش که فرورفستادن وقار و آرامش است، آن حاجات ما را برآورد سازد.

***

دعای روز بیست و یکم

«اللهم اجعل فی الی مضارک دلیلا و لا تجعل للشیطان فی علی سبیلا و اجعل الجنة لی منزلا و مقبلا یا قاضی حوائج الطالبین»

در دعای روز بیست و یکم از خدا درخواست می‌کنیم که راه و راهنمایی برای من معین کن تا به مرزات تو برسم.

طریقه خشنود کردن حق تعالی

رضای خدا به معنای خشودنی خداست. در این بند از دعا می‌گوییم: خدایا، آن راهی و آن راهنمایی را که ما در سرزمین خشودنی تو برساند، در پیش روی ما قرار بده. قرآن کریم راه به سوی مرضات خدا را معین فرموده

« جهنم و بهشت در وجود خود ما نهفته است.ما

هستیم که می‌توانیم در بهشت را به روی خود باز

کنیم و یا در جهنم را ببندیم. ما می‌توانیم کاری بکنیم

که این در به روی ما بسته یا باز بشود. اعضا و جوارح

ممکن است برای ما، درهای جهنم باشند؛ همچنان که

ممکن است همین‌ها درهای بهشت باشند

♦♦♦

هرچند هر کدام از اینها دارای اعتبارات مختلفی است. منزل یعنی محل نزول، به اعتبار اینکه در جایی وارد می‌شویم، به آن منزل می‌گوییم و به اعتبار اینکه در جایی سکنی می‌گزینیم، آنجا مسکن ماست و به آن مسکن می‌گوییم. به اعتبار اینکه اینجا را پناه خود قرار می‌دهیم، می‌گوییم ما و به اعتبار اینکه در اینجا استراحت می‌کنیم، آن را مقیل می‌گوییم. پس اقبل یعنی جای استراحت. این است که می‌گوییم: خدایا، بهشت را منزلگاه ما قرار بده، منزل ما و محل استراحت ما قرار بده.»

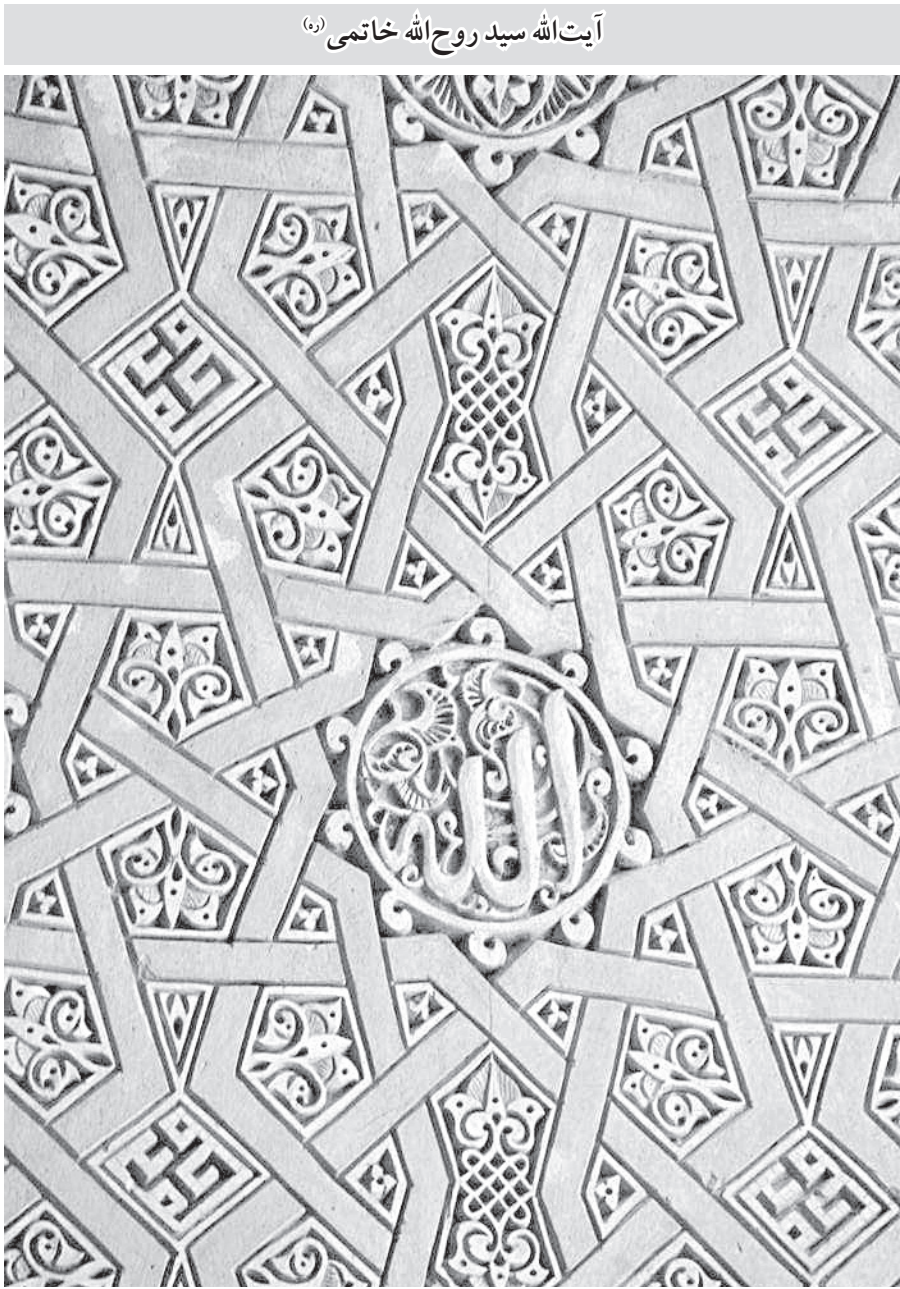
در پایان این دعا با تمسک و توسل به صفتی دیگر

شرح دعا‌های

ماه مبارک رمضان

♦♦♦

«آیت‌الله سید روح‌الله خاتمی^(ص)»

از صفات حق تعالی می‌گوییم: **«یا قاضی حوائج الطالبین»** ای کسی که حاجت حاجتمندان را ادا می‌کنی؟ و ای برآورندهٔ حاجات طلب‌کنندگان، همه حاجتی را که برشمرديم، برآورده ساز.

***

دعای روز بیست و دوم

«اللهم انتج لی فی ابواب فضلك و انزل علی فی برکاتک و وقفتی فی لموجبات مضارک. و اسکتنی فی بجوحات جناتک یا مَیِجب دعوه المضطربین»

در جمله اول این دعا، برخورداری از فضل خداوند را طلب می‌کنیم؛ یعنی از خدا می‌خواهیم که درهای فضلتش را به روی ما بگشاید. «فضّل» یعنی چه؟ اصل فعل به معنای زیاده است. اگر چیزی زیاد شد، به زیادی آن فضل می‌گویند. به تعبیری دیگر فضل به آن احسانی می‌گویند که کسی بابتنا به دیگری روا دارد، بدون اینکه حتی از او طلب داشته باشد و احسانی به او کرده باشد؛ او ابتدا احسان کند؛ مثلاً اگر کسی خجوبی‌هم هم به شما نکرده است، می‌احسانی به شما نداشته، ولی شما به او خوبی می‌کنید این خوبی را فضل می‌گویند، یعنی خوبی که در مقابل احسان نباشد. وقتی که شما خوبی می‌کنید در مقابل خجوبی دیگری، این عدل است، نه فضل. عدل اقتضای می‌کند که اگر کسی به شما خوبی کرد، با او خوبی بکنید. حالا درباره خدا، خدا هر انعامی که به ما بکند، هر چیزی که به ما بدهد، به شما اوست. چرا؟ برای اینکه ما هیچ‌گاه از خداوند طلبکار نمی‌شویم؛ یعنی ما نمی‌توانیم به خداوند احسان بکنیم زیرا خدا محتاج به احسان ما نیست. در ارتباط با دایره ایام روز پیش به این آیه شریفه اشاره شد: **«ان تکفرو انا الله غنی عنکم»**، خدا نیاز از شما شمسدت، یعنی اینکه چه ما خجوبی‌کنیم یا نکنیم، اطاعت خدا را بکنیم یا نکردن بوزن، به‌حال خدا فرقی نمی‌کند.

البته اگر توفیق پایم که کار خجوبی بکنیم، این از فضل خداوند است که ما خجوبی می‌کنیم و اگر عبادت هم بکنیم، باز فضل خداست که شامل حال ما شده است؛ ولی در عین حال با اینکه بنده هیچ‌گاه نمی‌تواند خدا را نیکی کند و برعکس همیشه خدا بر انسان حق دارد، خدا گفته است: **«اگر اطاعت بکنیم، من به شما چیزی خیر می‌دهم و اگر معصیت بکنید، پاداش بد خواھید داشت»**؛ بنابراین خداوند اسم آن ناپوهایی را که در مقابل عبادت به ما می‌دهد، خدا نگذاشته است، بلکه می‌فرماید: من در مقابل عبادتاتان ثواب می‌دهم.

آن احسانها و نعمت‌هایی که خدا به ما ارزانی می‌دارد که وای عبادت خداست و در شبانه روز همواره مشمول آن هستیم، اینها همه فضل الهی است، و حتی در مورد عبادت هم می‌فرماید: **«کسی که یک حسنه بپارد، من ده برابر به او می‌دهم»**، این یک برابرش، مقابل حسنه‌ای است که من آورده‌ام. این عدل الهی است و در مقابل پاداش عمل من است، ولی آن حسنه اضافه دیگری که به ما می‌دهد، فضل خداوند است و به علاوه همه نعمت‌های خداوندی هم که شامل حال ما می‌شود، در مقابلش ما هرگز نه چیزی می‌توانیم به خدا بدهیم و نه هرگز خدا به چیزی احتیاج دارد که به او بدهیم؛ همه احسانها و نعمت‌های خدا به ما، فضل الهی است، یعنی احسانی‌است که در مقابل آن ما هیچ چیز به خدا ندادیم و اصلاً نمی‌توانیم بدهیم.

گستره فضل الهی

همه احسانها و کرهما و بخشش‌های خدا به ما، اعم از نواھای دنیوی و اخروی، نعمت‌های دنیوی و اخروی، منزل، مقیل، مسکن و مأوا، همگی یک معنا دارند.

برترین منازل

منزل، مقیل، مسکن و مأوا، همگی یک معنا دارند. در این تفسیر دعا می‌فرماید: **«یا منزل السکینه فی قلوب المؤمنین»**، یعنی ای آرامش‌بخش دلو مؤمنین. این اشاره به آیه شریفه‌ای در سوره فتح است که خداوند متعال در آنجا می‌فرماید: **«هو الذی انزل السکینه فی قلوب المؤمنین»**

همه اینها از فضل الهی است؛ لذا اینجا می‌گوییم: «خدایا، درهای فضلت را به روی ما بگشاید»؛ یعنی درهای کرم و بخشش خودت را به روی ما بگشاید و ما را مشمول فضل و برکات خودت بگردان.

منشأ و مهبط برکات

در بند بعدی دعا هم که برگشتش به همان مطلب قبلی است می‌فرماید: **«و انزل علی فی برکاتک»** خدایا، در این روز برکات خودت را بر من فرو بفرست. بعد از آن نیز می‌گوید: **«و وقتی فی لموجبات مضارک»**، یعنی خدایا در این روز به من توفیق بده که موجبات خشنودی و رضای تو را فراهم سازم؛ یعنی کارهایی انجام بدهم که موجب رضایت و خشنودی تو بشود، اطاعت از تو بکنم، و معصیت تو را نکنم و در دعای آخر که معمولا نتیجه دعاها ی اولی است، می‌فرماید: **«و اسکتنی فی بجوحات جناتک»** خدایا، مرا در بجوحه (وسط و میان) بهشت‌های خودت ساکن کن. **«یا مَیِجب دعوه المضطربان»**؛ ای کسی که اجابت می‌کنی دعوت و دعای مضطربان و بیچارگان را،

♦♦♦

و سوم
«اللهم اغسلنی فیہ من الذنوب و طهرنی فیہ من العیوب و امتحن قلبی فیہ بتقوی القلوب یا مقیل عثرات الذنوبین»

در جمله اول از خدا می‌خواهیم که: گناهان ما را بشوید. «اغسلنی من الذنوب» یعنی خدایا گناهان ما را بشو و در جمله دوم می‌گوییم: «خدایا، ما را از عیبا پاک و پاکیزه ساز». در اینجا شسته شدن گناهان نشیبه و استعاره است. ذنب را تشبیه کرده است به پلیدی و کثافت. اگر به بدن یا لباس انسان، پلیدی و کثافتی برسد، انسان چه کار می‌کند؟ یا آب می‌شوید، واقعا انسان به نعمت‌های الهی توجه کافی ندارد که اگر هیچ نعمتی به غیر از آب نبود، نعمتی که باعث پاکی و پاکیزگی ما است، این خودش پس بود برای اینکه ما نتوانیم کثرتش را بکنیم؛ به راستی اگر آب نبود که ما بتوانیم به وسیله آن پلیدیها و کثافتها را زایل بکنیم، چه می‌کردیم؟ اگر یک روز آب نداشته باشیم، آیا در کثافت و پلیدی غرق نمی‌شویم؟

خلاصه اگر به بدن انسان کثافت و نجاستی برسد، انسان آن را با آب شستشو می‌دهد. گناه هم نسبت به روح انسان، به منزله آن پلیدی و نجاست است.

توبه شونده قلب و روح

گناه، نجاست و کثافتی است که در جان و روح انسان پیدا می‌شود و این پلیدی نیز ضرورتاً باید شسته بشود.پلیدیهای ظاهری به آب شسته می‌شود؛اما پلیدیهای باطنی که در قلب و روح آدم است، آنچنان نیست که باآب شسته بشود،بلکه پروردگار عالم، چیز دیگری را برای شستن این پلیدیها قرار داده است که همان توبه است. با آب توبه، انسان پلیدیها و کثافتها و کدورت‌هایی را که در روح و جانش پیدا شده است، شستشو می‌دهد.هرچند به غیر از توبه، اعمال صالحه دیگری هم هست که می‌تواند گناهان را بشوید و اثر آن را از بین ببرد و باعث شود که گناهان انسان آرمزیده بشود. در هر حال ما از خدا می‌خواهیم تا پلیدیها را که به واسطه گناهان بر جان ما وارد آمده و جان ما را کثیف کرده، از وجودمان شستشو دهد. ما باید توبه بکنیم تا به وسیله توبه، خدا گناهانمان را بشوید و باید در مقابل آن عمل ناشایستی که انجام دادیم، اعمال صالحه‌ای را به جا بیاوریم که آن گناهانمان آرمزیده بشود، مخصوصاً نماز این خاصیت را دارد که اگر درست خوانده بشود، باعث آمرزش گناهان می‌شود و مهتمتر اینکه اصلاً پیشگیری از وقوع گناه می‌کند.

فرق ذنب با عیب

در قسمت اول دعا می‌فرماید: «خدایا، مرا از پلیدیهای گناه پاک کن و آلودگیهای مرا شستشو ده» و در جمله دوم دعا می‌فرماید: «مرا از عیبا پاک و پاکیزه بکن». حالا ممکن است گفته شود فرق بین عیب و ذنب در چیست؟ گناه، صفت است برای اعمال انسان. به تعبیر دیگر کار و عمل است که متصف به گناه یا ثواب می‌شود. مثلاً اگر شما عمل بدی انجام دهید، می‌گویند گناه کرد؛ ولی صفات زریله‌ای ما در بدن انسان پیدا می‌شود که آن، اسمش گناه نیست، بلکه عیب است؛ مثلاً صفت زریلهٔ بخل؛ بخل، صفتی است که انسان حاضر نیست چیزی به کسی بدهد. یا صفت حبّ مال. حب مال، صفتی است نفسانی. این خودش گناه نیست؛ اگر بخواهیم به مرحله عمل نیاید، همین قدر که مال را دوست بدارد، ولی مال مردم را نرسد، خود مردم را ادا بکند، در عین حال بگوییم مال را دوست می‌دارد؛ چنین کسی عیب نفسانی دارد، ولی گناه نگرفته. اگرچه این عیبهای نفسانی معمولا امکان دارد منشأ گناه بشوند.

خلاصه اینکه صفات زریله، عیبی هستند که منشأ گناه می‌شوند. در هر خودش این نفس گناه نیستند. حب مال منشأ می‌شود از برای اینکه شما در امور مالی گناه بکنید و هکذا کثرت، خودپسندی و… داشته باشید. این است که ما در بند اول دعا می‌گوییم: «خدایا، ما را از عیبا»؛ چون ممکن است آن توبه، خداگناهان ما را پیامرزده؛ ولی این صفاتی که منشأ گناه می‌شود، هنوز در ما باقی باشد؛ مانند بخل، جبن، تکبر، حب دنیا این صفات است؛ پس که می‌توانند دوباره منشأ گناه بشوند. برای نمونه به این حدیث شریف نبوی می‌پردازیم که می‌فرماید: **«حبّ الدنیا راس کل خطیئه»**؛ یعنی دنیاووستی و دلگشایی به دنیا باعث همه گناهان می‌شود. بر این اساس حب دنیا به عنوان راس همه خطاها، همان را به کارهای ناشایست می‌کشاند. پس ممکن است که گناهان ما همه آرمزیده بشود، ولی عیبی در نفس ما باشد که باز منشأ گناهان ما بعدی بشود. به این علت است که می‌گوییم: خدایا، ما را از عیوب هم پاک و پاکیزه ساز؛ یعنی خودپسندی، خودمحوری، تکبر، خدایا، کبریا، بخل، جبن،ها، این غیر ذلک از اخلاق زریله را از ما دور کن و بعد می‌فرماید: **«و امتحن قلبی فی بتقوی القلوب»**؛ یعنی خدایا قلب مرا در آزمایش تقوا قرار بده.

تقوا قلب، کانون تقوا

تقوا قلب، یادآوری کردن از معصیت. خودداری کردن از معصیت خود به دو صورت است: گاهی انسان حالتی در قلب و دلش دارد که او را کن معصیت می‌دهد، این حالت باعث تقوا قلب است؛ همان گونه که تقوای اغضا و جوارح هم داریم، مثلاً اگر دست شما معصیت نکرد، این تقوای اغضا و جوارح است و اگر پای شما معصیت نکرد یا اغضا و جوارح دیگر شما معصیت نکردند، این را می‌گوییم تقوای اغضا و جوارح.

البته اصل، تقوا تقوای قلب است؛ یعنی انسان باید چنان باشد که حالت خودداری و خودنگهداری از معصیت، در باطن و در قلبش وجود داشته باشد که آن حالت باعث تقوا اغضا و جوارحش را در معصیت باز بدارد؛ زیرا کانون تقوا همان تقوای قلب است.

«امتحان» به معنای به مشقت‌داشتند و بر من به زحمت انداختن است؛ یعنی مرا به زحمت بپرداز و بر من تحمیل بنما و آزمایش بکن قلب مرا به تقوای قلوب.

در پایان هم می‌گوییم: **«یا مقیل عثرات الذنوبین»** یعنی ای کسی که عذر لغزش‌کاران را می‌پذیری؛ و کسانی که لغزش و معصیت داشتند؛اند و پیش تو عذر می‌خواهند، خود آنها را می‌پذیری و از گناهان آنها درمی‌گذری، از تو مسألت داریم که خطاها و لغزشهای ما را ببخشایی.

پی‌نوشتها:

۱- خطبه مبارکه شعبانیه حضرت رسول^(ص) در استقبال از ماه مبارک رمضان

۲- سوره فتح، مکه، ۲۴.

۳- سوره مبارکه زمر، آیه۴.

امام علی (ع)

وعدالت اجتماعی

دکتر محمد اصغری

تعریف

شهید مطهری در تعریف عدالت اجتماعی نوشته‌اند: «ایجاد شرایط برای همه به طور یکسان، رفع موانع برای همه به‌طور یکسان»^۱.

هرچند تعریف استاد موجز و مختصر و بسیار کلی است، اما به روشنی نشان می‌دهد که عدالت اجتماعی، برابری و مساوات همگان نسبت، جامعه هم به تعبیر ایشان شبیه «بیکری» نیست که اجزای آن ارادهٔ استقلالی نداشته باشد، بلکه عدالت اجتماعی بیشتر رعایت «استحقاق»هاست.^۲

شهید صدر «

آزاد کاران فردا پرواز می کنند

اعضای تیم ملی کشتنی آزاد جوانان برای حضور در رقابت‌های قهرمانی آسیا فردا صبح عازم میانمار می‌شوند.

به گزارش فدراسیون کشتی، رقابت‌های کشتی جوانان قهرمانی آسیا روزهای ۱۷ تا ۲۱ تیرماه درکشور میانمار برگزار می شود که تیم کشورمان برای حضور در این مسابقات فردا صبح عازم این کشور می‌شوند.

اسامی تیم کشتنی آزاد جوانان در این رقابت‌ها به شرح زیر است: ۵۰ کیلوگرم: علیرضا گودرزی، ۵۵ کیلوگرم: محمد نامجو مطلق، ۶۰ کیلوگرم: پیمان بیایانی، ۶۶ کیلوگرم: نیما اششقاقي، ۷۴ کیلوگرم: رضا مظفری، ۸۴ کیلوگرم: مجتبی کلیچ، ۹۶ کیلوگرم: معین محمودی، ۱۲۰ کیلوگرم :امین طاهری

سرمربی: محمد طلایی

مربیان: مهدی براتنی، مسعود مصطفی جوکار، سعید ابراهیمی و علی‌اصغر بذری

سریست: پرویز عالی

حضور صمد و ارسلان در لیگ تابستانی NBA

بسکتبال ایران دو نماینده در لیگ تابستانی NBAدارد. به گزارش ایسنا، لیگ تابستانی NBAدرلاس‌وگاس آمریکا برگزار می‌شود که بسکتبال ایران در این لیگ دو نماینده دارد؛ صمد نیکخواه بهرامی و ارسلان کاظمی دو ملی پوش بسکتبال ایران در این فصل از لیگ تابستانی NBAبرای دالاس و فیلادلفیا به میدان خواهند رفت و بازی می‌کنند. صمد نیکخواه بهرامی که در کمپ سه‌ روزه تیم دالاس حضور داشت با دعوت کادرفنی این تیم در لیگ تابستانی هم به میدان می رود و ارسلان کاظمی هم که در درفت ۲۰۱۴ توسط فیلادلفیا انتخاب شد پس از دو سال دوری از این باشگاه دوباره پیراهن تیمش را به تن می‌کند و دست به توپ خواهد شد.

ملی پوش بسکتبال ایران

این فصل از لیگ تابستانی NBAبرای دالاس و فیلادلفیا به میدان خواهند رفت و بازی می‌کنند. صمد نیکخواه بهرامی که در کمپ سه‌ روزه تیم دالاس حضور داشت با دعوت کادرفنی این تیم در لیگ تابستانی هم به میدان می رود و ارسلان کاظمی هم که در درفت ۲۰۱۴ توسط فیلادلفیا انتخاب شد پس از دو سال دوری از این باشگاه دوباره پیراهن تیمش را به تن می‌کند و دست به توپ خواهد شد.

تیم والیبال نوجوانان راهی دیدار نهایی شد

تیم والیبال نوجوانان ایران در دومین مسابقه خود در تورنمنت سه جانبه رم مغلوب ایتالیا میزبان این رقابت ها شد اما به دیدار نهایی راه یافت.

مسابقات والیبال قهرمانی نوجوانان جهان از ۲۳ مردادماه با حضور ۲۰ کشور در آرژانتین پیگیری می‌شود. تیم والیبال نوجوانان ایران با تیم‌های لهستان، بلغارستان، چین تایپه و شیلی در گروه سوم این رقابتها هم‌گروه است.

نوجوانان کشورمان برای حضور شایسته در رقابت های جهانی اکنون در اردوی برون مرزی ایتالیا به سر می‌برند. تیم نوجوانان ایران در دومین مسابقه خود در این تورنمنت سه بر یک مغلوب ایتالیا میزبان این رقابتها شد. ملی‌پوشان نوجوان ایران در ست سوم ۲۵ بر ۲۲ حریف قدرتمند خود را شکست دادند اما در ست‌های اول، دوم و چهارم به ترتیب با امتیازهای ۲۵ بر ۲۱، ۲۸ بر ۲۶ و ۲۵ بر ۲۲ نتیجه را واگذار کردند.

سیدعلیرضا دریاییکی سرپرست تیم والیبال نوجوانان درباره این مسابقه گفت: ایتالیا تیم یک دست و قدرتمندی دارد که در مسابقه با این تیم به نقاط ضعف و قدرت بازیکنان ایران پی بردیم و در آینده باید ضعف‌ها رارفع کنیم.

وی افزود: به رغم این ناکامی به دیدار نهایی راه یافتیم و برزیل کمتر از یک درصه شانس برای حضور در دیدار نهایی دارد. امروز تیم ایران استراحت دارد و برزیل و ایتالیا با هم بازی خواهند کرد.

تورنمنت سه جانبه ایتالیا سابقه چهل ساله دارد که در پایان به تیم قهرمان جام اهدا می‌شود.

پیام تسلیت فدراسیون فوتبال به کی‌روش

فدراسیون فوتبال درگذشت همسر سابق کارلوس کی‌روش را تسلیت

گفت.

به گزارش فدراسیون فوتبال، سرمربی تیم ملی فوتبال که اکنون در مرخصی به سسر می‌برد در غم از دست دادن همسر سابقش به سوگ نشست. فدراسیون فوتبال ایران در پیامی به کارلوس کی‌روش و خانواده‌اش تسلیت گفت.

ورزشی

سومین مدال کاروان ایران در یونیورسیاد

به گزارش ایسنا از گوانگجو، در سومین روز بازی‌های یونیورسیاد تیروکمان، تیرانداازی، قایقرانی،

ششمین روز بازی‌های یونیورسیاد

به رقابت می‌پردازند.

تیم ملی بسکتبال مربی جدیدش را شناخت

که حضور یا حضور نیافتن در هر یک از این مسابقات با صلاح‌دید شما خواهد بود و از این نظر کاملاً مختار هستید. از طرفی با توجه به مدت زمان باقیمانده برای رسیدن به آمادگی کامل تیم ملی هر برنامه برون مرزی و یا بازی های اروپایی که در نظر دارید داشته باشد را اعلام کنید. دیرک باترم من بعد از سخنان رئیس فدراسیون بسکتبال از حضور در کشور ایران و همچنین از این که نامش به عنوان یکی از گزینه های سرمربیگری ایران مطرح شد، ابراز خوشنودی کرد که مشحون در پاسخ تاکید کرد: شما بهترین گزینه برای هدایت تیم ملی ایران هستید.

شما قبل از قبول این مسئولیت با مطالعه و شناخت کافی از بسکتبال ایران وارد تهران شدید.

هدف اصلی ما دفاع از عنوان قهرمانی در جام ملت های آسیا و کسب سهمیه المپیک ریودو ژانیرو در برزیل است. در همین راستا ما سه تورنمنت بین المللی تا قبل از مسابقات جام ملت ها پیش رو داریم

کاریکاتور لیونل مسی پس از ناکامی در سه فینال

است تا آنجا که عده ای کسب عنوان قهرمانی در سومین جام، نظرات متفاوتی را به همراه داشته و بازیکن نمی بینند.

تیروکمان-تیم میکس کامپوند:

ایران – بلژیک، برای کسب مدال برنز

قایقرانی- فینال Bدو نفره دو پاروی مردان: خشایار عباس آبادی و مسعود فتحي

فینال Cدو نفره دو پاروی مردان: خشایار عباس آبادی و فینال Bسبک وزن تک نفره دو پاروی زنان: نازنین ملایی

پومسه- زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

مردان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: فینال B-۵۰ متر درازکش زنان: معلقا-جام بزرگ – مریم طلایی – نچمه خدمتی

سه‌شنبه ۱۶ تیر ۱۳۹۴ – ۲۰ رمضان ۱۴۳۶ – ۷ جولای ۲۰۱۵ – سال هشتادونهم – شماره ۲۶۱۹۹

جهان فوتبال

پوگبا را کدام تیم شکار می کند

منچسترستی برای به کارگیری بل پوگبا، مسیر کاملاً دشواری را پیش رو دارد.

بیک روز پس از آن که اعلام شد منچسترستی آماده انجام شکار چند ستاره مطرح می‌شود، روزنامه رکورد، چاپ لیسبون

تحلیلی در این مورد منتشر کرد. به نوشته این روزنامه،من‌سیتی برای آن که بار دیگر مقام قهرمانی لیگ برتر را از آن خود

کند، آماده سرمایه‌گذاری کلان می‌شود. به همین منظور می‌خواهد خریدهای مهمی انجام دهد که جذب بل پوگبا از پورتوس، دی‌پرون از ولفسبورگ

و رحیم استرلینگ از لیورپول به همین خاطر است. این نشریه ادامه داد: البته به نظر می‌رسد شکار پوگبا از همه سخت و پیچیده‌تر باشد. زیرا این

بازیکن سخت مورد توجه تیم‌های چلسی، رئال مادرید و بارسلونا است. بر همین اساس گفته می‌شود برای جذب این هافبک بیست و دو ساله

تورینی، ۱۰۰ میلیون یورو کنار گذاشته و برای در اختیار گرفتن دی‌پرون و استرلینگ، ۷۰ تا ۹۰ میلیون یورو در نظر گرفته است.

هافبک ملی‌پوش بوریسایورتونمد بعد از اتفاقی که در مراسم معارفه اش رخ داد، گفت: هواداران تیمسم را درک می‌کنم که علیه من

شعار بدهند. به گزارش فارس، ایلکای گوندوغان در چند هفته اخیر یکی از چهره‌های خبرساز فوتبال آلمان بود. وی ابتدا عنوان کرد قراردادش را تمدید نمی‌کند و قصد ترک دورتموند را دارد. بعد بحث رایزنی وی با چند تیم از جمله منچستر یونایتد، بارسلونا،

پاری‌سن‌ژرمن و بایرن مونیخ پیش آمد. اما ناگهان او تصمیم به تمدید قراردادش گرفت و تا سال ۲۰۱۷ در تیم مشکی و زردپوش ماندگار شد. این اتفاقات سبب شدند تا در مراسم معارفه اش، برخی از هواداران علیه او شعار دهند. گوندوغان اظهار داشت: این رفتار هواداران را درک می‌کنم. آنها بسیار

با احساس و متعصب هستند و از تصمیم قبلی من ناراحت شده‌اند. به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی فوتبال آرژانتین از پادرفتن

جایزه بهترین بازیکن رقابت‌های کوپا آمریکا سر باز زد.

به گزارش ایسنا، آلبی سلسته در فینال رقابت های فوتبال آلمان با تیم ملی

<div>سفیر سابق ایران در لبنان: انقلاب اسلامی مقاومت در منطقه را بالنده کرد</div>
<div>سرویس خارجی: سفیر سابق کشورمان در بیروت، طی سخنانی در استانه سی و هفتمین سالگرد برگزاری تظاهرات روز جهانی قدس، مقاومت در منطقه به ویژه لبنان و فلسطین را مروهون حمایت‌های جمهوری اسلامی ایران دانست. «غضنفر رکن‌آبادی» در نشست‌ی خبری که به همین مناسبت در محل خبرگزاری قدس با حضور «ناصر ابوشریف» نماینده جنبش جهاد اسلامی فلسطین در تهران برگزار شد، ایران را پرچمدار محور مقاومت در منطقه برشمرد به گزارش خبر نگار ما، رکن‌آبادی با بیان این که امروز روند مقاومت در فلسطین و لبنان شاهد سیر صعودی است، گفت: حضرت امام(ره) از ۲۰ سال قبل از پیروزی انقلاب همواره بر احقاق حقوق ملت فلسطین تأکید داشتندوی افزود: قبل از پیروزی انقلاب، توافقنامه کمپ‌دیوید میان مصر و رژیم صهیونیستی بر سر حقوق ملت فلسطین امضا شد اما به فاصله کوتاهی پس از امضای این توافقنامه، انقلاب اسلامی ایران پیروز و روند مقاومت ملت فلسطین بار دیگر احیا شدرکن‌آبادی تصریح کرد، مسأله فلسطین در قانون اساسی ایران مورد تأکید قرار گرفته و از موضوع‌های مهم و دارای اولویت برای ایران است. به گفته وی، پیروزی انقلاب اسلامی سبب شد هسته‌های اولیه مقاومت در لبنان بالنده شوند و حزب‌الله به عنوان جریان جدید مقاومت متولد شودوی با بیان این که نقطه عطف مقاومت، عقب‌نشینی و شکست‌های اسرائیل در صحنه لبنان و فلسطین بوده است، افزود: خود صهیونیست‌ها هم به این شکست‌ها اذعان کرده‌اند؛ بنابراین شاهد یک رشد و بالندگی از سوی مقاومت بوده‌ایم و این در حالی است که فاصله تکنولوژی نظامی رژیم صهیونیستی با گروه‌های مقاومت بسیار زیاد است.رکن‌آبادی اظهار داشت: صهیونیست‌ها به هر دری زده‌اند تا موازنه قوا در منطقه را تغییر دهند اما هر بار ناکام مانده‌اند. به همین دلیل اکنون به تروریست‌های تکفیری پناه برده‌اند. وی گفت: اصل مهم برای همپیمانان اسرائیل این است که محیط پیرامونی این رژیم تامن نباشد تا اسرائیل امنیت داشته باشد زیرا اگر محیط پیرامونی اسرائیل امن نباشد، امنیت این رژیم به خطر می‌افتد. در ادامه نشست، ناصر ابوشریف با بیان این که صحنه فلسطین در حال حاضر شاهد خطرات زیادی است، گفت: مقاومت به مرحله‌ای رسیده که اکنون می‌تواند مقابل مائشین جنگی رژیم صهیونیستی بایستد. وی افزود: تردیدی نیست که اسرائیل در بسیاری از رویدادهای منطقه دست دارد و صهیونیست‌ها از آنجایی که نتوانسته‌اند به اهدافشان دست یابند، اطراف فلسطین را تا آرام می‌کنند. بنابراین همه امت اسلام باید حول یک محور متحد شوند و آن موضوع قدس است زیرا روند کنوجولات کنونی منطقه به سود اسرائیل است. ابوشریف با بیان این که هدف تکفیری‌ها اسرائیل نیست بلکه امت اسلام است، گفت: افزایش تنش میان کشورهای منطقه از جمله خطرات پیش روی فلسطین است و ما از عربستان به عنوان یکی از کشورهای بزرگ منطقه می‌خواهیم به جای ایجاد تنش میان کشورهای منطقه، به مبارزه علیه اسرائیل بپردازد.</div>

سرویس خارجی:
یمنی در اعتراض به بی تفاوتی جامعه جهانی در قبال جنایات عربستان علیه یمن، در شهر صنعا تظاهرات کردند. تظاهرکنندگان از سازمان ملل و کشورهای جهان خواستند تا برای لغو محاصره‌ای که ائتلاف عربی علیه یمن اعمال کرده است و همچنین برای توقف حملات هوایی رژیم سعودی تلاش کنند. این تظاهرات که در پی فراخوان کمیته انقلابی انصارالله صورت گرفت، همزمان با ورود «اسماعیل ولد شیخ احمد» فرستاده سازمان ملل به صنعا برگزار شد.

از طرفی، ولد شیخ احمد در فرودگاه صنعا اعلام کرد، سفرش با هدف تسریع در حصول آتش‌بس انسانی به دلیل اوضاع فاجعه‌باری است که مردم یمن دارند. وی عنوان داشت، ما می‌خواهیم در سریع‌ترین زمان ممکن به آتش‌بس انسانی دست یابیم و با تمامی طرف‌ها در این مورد

صحبت می‌کنیم. فرستاده سازمان ملل خاطرنشان کرد، مسأله مهم، راهکار مسالمت‌آمیزی است که همه‌جنگی باشد و اجازه بازگشت به میز مذاکره و ازسرگیری روند مسالمت‌آمیز سیاسی را بدهد.

در این میان، «محمد البختی»، عضو شورای سیاسی جنبش انصار الله یمن گفت: مذاکرات با اسماعیل ولد شیخ احمد فرستاده ویژه سازمان ملل به یمن برای دستیابی به آتش بس موقت در این کشور تا قبل از پایان ماه مبارک رمضان ادامه دارد. در خبری دیگر، «حسین امیرعبداللهیان» معاون وزیر خارجه کشورمان با اسماعیل ولدالشیخ احمد، نماینده دبیر کل سازمان ملل در امور یمن در مورد شرایط انسانی در این کشور تلفتی گفتگو کرد. در این تماس دو طرف تأکید کردند، چاره‌ای جز توقف جنگ و برقراری آتش بس در حل مشکلات از طریق گفتگو و مذاکره نیست. در این میان، «علی ناصر

محمد»، رئیس جمهوری سابق یمن جنوبی با تأکید بر حمایت از جنبش انصارالله و علی عبدالله صالح رئیس جمهوری سابق یمن، خواستار توقف تجاوز عربستان به یمن شد. خبر دیگر اینکه، نیروهای یمنی

۳۹شوک به پادگان «مجازه» ظهران واقع در استان عسیر عربستان شلیک کردند.همچنین نیروهای امنیتی یمن در همکاری با کمیته‌های مقاومت مردمی، دو دستگاه خودروی حامل تسلیحات عربستان برای عوامل تروریستی مستقر

در این کشور را توقیف کردند.از سوی دیگر، منابع خبری از سرنگون شدن هواپیمای جاسوسی عربستان در صحنه خبر دادند. ایس‌ دومین هواپیماهای سعودی است که در این منطقه سرنگون می‌شود. در این میان، عربستان محل

<div> س ه‌شده ۱۶ تیر ۱۳۹۴ <div> ۲۰ رمضان ۱۴۳۶ ۲۰ جولای ۲۰۱۵</div> </div>	<div> تظیر ترمعی <div> ۰۹ و ۱۲ دقیقه </div> </div>	<div> تظیر ترمعی <div> ۰۹ و ۱۲ دقیقه </div> </div>	<div> تظیر ترمعی <div> ۰۹ و ۱۲ دقیقه </div> </div>
<div> چهارشنبه ۱۷ تیر ۱۳۹۴ <div> ۲۱ رمضان ۱۴۳۶ ۲۱ جولای ۲۰۱۵</div> </div>	<div> تظیر ترمعی <div> ۰۹ و ۱۲ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۲ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۲ و ۲۰ دقیقه </div> </div>
<div> پنجشنبه ۱۸ تیر ۱۳۹۴ <div> ۲۲ رمضان ۱۴۳۶ ۲۲ جولای ۲۰۱۵</div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۳ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۳ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۳ و ۲۰ دقیقه </div> </div>
<div> شنبه ۱۹ تیر ۱۳۹۴ <div> ۲۳ رمضان ۱۴۳۶ ۲۳ جولای ۲۰۱۵</div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۴ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۴ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۴ و ۲۰ دقیقه </div> </div>
<div> یکشنبه ۲۰ تیر ۱۳۹۴ <div> ۲۴ رمضان ۱۴۳۶ ۲۴ جولای ۲۰۱۵</div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۵ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۵ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۵ و ۲۰ دقیقه </div> </div>
<div> دوشنبه ۲۱ تیر ۱۳۹۴ <div> ۲۵ رمضان ۱۴۳۶ ۲۵ جولای ۲۰۱۵</div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۶ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۶ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۶ و ۲۰ دقیقه </div> </div>
<div> سه‌شنبه ۲۲ تیر ۱۳۹۴ <div> ۲۶ رمضان ۱۴۳۶ ۲۶ جولای ۲۰۱۵</div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۷ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۷ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۷ و ۲۰ دقیقه </div> </div>
<div> چهارشنبه ۲۳ تیر ۱۳۹۴ <div> ۲۷ رمضان ۱۴۳۶ ۲۷ جولای ۲۰۱۵</div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۸ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۸ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۸ و ۲۰ دقیقه </div> </div>
<div> پنجشنبه ۲۴ تیر ۱۳۹۴ <div> ۲۸ رمضان ۱۴۳۶ ۲۸ جولای ۲۰۱۵</div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۹ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۹ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۲۹ و ۲۰ دقیقه </div> </div>
<div> شنبه ۲۵ تیر ۱۳۹۴ <div> ۲۹ رمضان ۱۴۳۶ ۲۹ جولای ۲۰۱۵</div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۳۰ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۳۰ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۳۰ و ۲۰ دقیقه </div> </div>
<div> یکشنبه ۲۶ تیر ۱۳۹۴ <div> ۳۰ رمضان ۱۴۳۶ ۳۰ جولای ۲۰۱۵</div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۳۱ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۳۱ و ۲۰ دقیقه </div> </div>	<div> غروب آفتاب <div> ۳۱ و ۲۰ دقیقه </div> </div>

◄ سال هشتاد ونهم ►

تظاهرات دهها هزار یمنی در اعتراض به سکوت جامعه جهانی مقابل جنایات عربستان

برگزاری مذاکرات میان مسئولان کنگره واسماعیل ولد شیخ احمد فرستاده سازمان ملل به یمن را بمباران کرد و منجر به ویرانی مقر و کشته‌س و زخمی شدن شماری از مردم یمن شد. در این حال، ساکنان محلی در صحنه اعلام کردند، جنگنده‌های ائتلاف منزل «عمار محمد عبدالله صالح»، برادرزاده علی عبدالله صالح را بمباران کردند. در همین حال، یک منبع امنیتی تصریح کرد، حملات جنگنده‌های ائتلاف به خانه سرپب «خالد العنوللی»، از حامیان انصارالله به کشته شدن یک تن و زخمی شدن سه تن دیگر انجامید. **«کویت»**

دولت کویت اعلام کرد، بررسی اتهامات بیش از ۴۰ مظنون از جمله دیگر، منابع خبری از سرنگون شدن مسجد امام صادق به دادستانی کل کویت ارجاع داده شده است و اکنون تأیید اتهامات این افراد به دادستانی مربوط است.

آزادسازی مناطق راهبردی «زغاریت» و «صقلاویه» در فلوجه عراق

سرویس خارجی:
ابراهیم حسن، رئیس کمیته امنیتی شورای شهر الخالدیه واقع در استان الانبار اعلام کردنیروهای امنیتی و داوطلبان مردمی موفق شدند در این استان با وارد آوردن خسارات سنگین به نیروی انسانی و تجهیزات داعش، منطقه زغاریت و موسسه هنری منطقه الصقلاویه در شمال فلوجه را آزاد کنند. حسن در ادامه با اشاره به پیشروی نیروهای امنیتی در منطقه تأکید کرد، ده‌ها داعشی در این عملیات به هلاکت رسیدند. شمار زیادی از منطقه فرار کردند.سازمان بدر یکی از گروه‌های وابسته به داوطلبان مردمی نیز از آزادسازی پلی در استان الانبار و سه منطقه وابسته به صقلاویه خبر داد.یک منبع در فرماندهی عملیات آزادسازی استان الانبار نیز اعلام کرد، در درگیری‌های شدید داعش و نیروهای امنیتی در منطقه الهیثاویین در جنوب فلوجه ۱۲ داعشی به هلاکت رسیده و چهار داوطلب مردمی جان خود را از دست دادند. همچنین ۱۰ سرباز در این درگیری‌ها زخمی شدند.از سوی دیگر،منابع نظامی در منطقه کردستان عراق از دفع حمله گسترده داعش به جنوب کرکوک و وارد آوردن تلفات بی‌سابقه به این گروه‌خبر می‌دهند. بنابر این گزارش، در این درگیری‌ها دستست کم ۱۰۴ عضو داعش به اسارت پیشمرگه‌ها درامندناز طرفی،منابع نظامی عراق همچنین اعلام کردند،عملیات آزادسازی الانبار از اشغال داعش بعد از عبد فطر به برنامه ریزی و نظارت مشاوران نظامی آمریکا در پایگاه حبیابه عراق آغاز خواهد شد.خبر دیگر اینکه،منابع کرد عراقی می‌گویند داعش ۱۱۱ کودک ۱۰ تا ۱۵ساله را برای انجام عملیات تروریستی در اطلاعاتی در شهر موصل ریده است.در تحولی دیگر،پایگاه ارم یمن به نقل از منابع امنیتی عراق، از شلیک موشک اسکان توسط گروه تروریستی داعش به بغداد پایتخت این کشور خبر داد.بر اساس این گزارش، در این حمله ۱۲ کشته شدند.از دیگر سونخست وزیر عراق اعلام کرد، تمهیداتی برای آزادسازی دو شهر موصل و رمعلی از اشغال تروریست‌های داعش در نظر گرفته شده است، حیدر العبادی، نخست وزیر عراق در دیدار با شماری از سفیران کشورهای عربی و اسلامی گفت: رویکرد دولت کنونی این است که چشم‌اندازهای جدید همکاری با کشورهای جهان بالاخص کشورهای عربی و اسلامی گذشته و فعالیت مشترک و وحدت کلمه حاصل شود.العبادی تأکید کرد،بدیسیع مردمی یک سازمان امنیتی است که در آن تمامی طایفه‌ها عضو هستند و آنها تحت رهبری فرمانده کل نیروهای مسلح، به دفاع از کشور و مردم و مفداست خود می‌پردازند.

معتمد هستند. «مارتین شولتس»، رئیس پارلمان اروپا نیز اعلام کرد، فکر می‌کنم مردم یونان در طول هفته گذشته با شرایط دشوار روبرو بودند، از این رو باید در نشست اعضای منطقه یورو، درباره برنامه‌س کمک به یونان گفتگو کنیم. «امانوئل مکرون»، وزیر اقتصاد و دارایی فرانسه نیز گفت: اروپا نمی‌تواند یک ملت را درهم بکوبد و باید توافقی حاصل شود. «فرانک والتر اشتاین مایر»، وزیر خارجه آلمان نیز ضمن اعلام اینکه باید نتیجه همه‌پرسی در یونان را بپذیرفت اعلام کرد، اکنون تصمیم‌گیری به عهده آتن است و توپ در زمین این کشور است.«سیگمار گابریل» معاون صدر اعظم آلمان هم همدار داد، یونان در حال ورود به نوبدی و جدایی تلخی است. همچنین اِپائولو جیتولینوی» وزیر خارجه ایتالیا گفت: اکنون زمان آن فرا رسیده است تا باز دیگر برای دستیابی به توافق تلاش کنیم. از طرفی، «میشل ساین»، وزیر دارایی فرانسه، پس از اعلام مخالفت قاطع مردم یونان با سیاست‌های ریاضت اقتصادی، گفت: دولت یونان پیشنهاد‌های جدید خود را ارائه دهد.

در این میان، «دیکسیتیئا فرناندز»، رئیس جمهوری آرژانتین در پیامی توثیتری گفت: رای یونان نشان دهنده پیروزی دموکراسی و شرافت است. از دیگر سوا«اوو موالس»، رئیس جمهوری بولیوی نتیجه همه پرسی در یونان را در مخالفت با شرایط وام دهندگان اروپایی تبریک گفت و این پیروزی را سراغ‌آزی برای رهایی مردم یونان از سیاست‌های ریاضت اقتصادی دانست. «میکلاس مادورو»، رئیس جمهوری ونزوئلا هم پاسخ منفی ملت یونان را به طرح پیشنهادی ریاضت اقتصادی در این کشور صمیمانه تبریک گفت و رای آن‌ها را گامی بلند به سوی پیروزی در برابر تروریسم مالی اروپایی قلمداد کرد. در خبری دیگر، در حالی که یونان در مرحله حساس و مهم تغییرات بنیادی است، «نیکولائوس کورتزیاس»، وزیر خارجه این کشور برای دیدار با مقامات صهیونیستی، به اراضی اشغالی رفت.

شادمانی مردم یونان پس از اعلام نتایج همه‌پرسی

خبر دیگر اینکه، در اولین واکنش بازار به نتایج این همه پرسی، تمامی شاخص های بورس های مهم کشورهای اروپایی به حالت سرخ در آمدند و با کاهش های متغیر لحظه ای، مواجه شدند. طبق آخرین اخبار، شاخص سهام کشورهای اروپایی تا پیش از ۲.۵ درصد کاهش نشان دادند. همچنین در همان دقائق آغازین اعلام نتایج اولیه منطقه یورو ترجیح می‌دهند که وی در نشست وزرای دارایی نباشد، از این رو وی این سمت را ترک می‌کند. گفته می‌شود، «پولکید ساکالوتوس» اصلی‌ترین گزینه جانشینی وی است. در مقابل «انتنوئیس ساماراس»، نخست وزیر پیشین یونان و رهبر مهم‌ترین حزب سیاسی مخالف هم از سمت خود استعفا کرد و از مردم خواست با فشار بر دولت، به دنبال دستیابی هرچه سریع‌تر توافق با وادهم‌دگان به یونان باشند.

بعد از اعلام این نتایج، «پائوس کامنو»، وزیر دفاع یونان و رهبر حزب ملی مستقل یونان هم گفت: مردم یونان ثابت کردند نمی‌خواهند اخاذی و مورد تروریسم واقع شوند. از سسویی، «یانیس واروفاقیس»، وزیر دارایی یونان به پی رای منفی مردم به این همه‌پرسی از سمت خود کناره‌گیری کرد. وی در بیانیه‌ای اعلام کسرد، برخی از اعضای منطقه یورو ترجیح می‌دهند که وی در نشست وزرای دارایی نباشد، از این رو وی این سمت را ترک می‌کند. گفته می‌شود، «پولکید ساکالوتوس» اصلی‌ترین گزینه جانشینی وی است. در مقابل «انتنوئیس ساماراس»، نخست وزیر پیشین یونان و رهبر مهم‌ترین حزب سیاسی مخالف هم از سمت خود استعفا کرد و از مردم خواست با فشار بر دولت، به دنبال دستیابی هرچه سریع‌تر توافق با وادهم‌دگان به یونان باشند.

<div>سفير سابق ايران در لبنان: انقلاب اسلامی مقاومت در منطقه را بالنده کرد</div>
<div>سرویس خارجی: سفیر سابق کشورمان در بیروت، طی سخنانی در استانه سی و هفتمین سالگرد برگزاری تظاهرات روز جهانی قدس، مقاومت در منطقه به ویژه لبنان و فلسطین را مروهون حمایت‌های جمهوری اسلامی ایران دانست. «غضنفر رکن‌آبادی» در نشست‌ی خبری که به همین مناسبت در محل خبرگزاری قدس با حضور «ناصر ابوشریف» نماینده جنبش جهاد اسلامی فلسطین در تهران برگزار شد، ایران را پرچمدار محور مقاومت در منطقه برشمرد به گزارش خبر نگار ما، رکن‌آبادی با بیان این که امروز روند مقاومت در فلسطین و لبنان شاهد سیر صعودی است، گفت: حضرت امام(ره) از ۲۰ سال قبل از پیروزی انقلاب همواره بر احقاق حقوق ملت فلسطین تأکید داشتندوی افزود: قبل از پیروزی انقلاب، توافقنامه کمپ‌دیوید میان مصر و رژیم صهیونیستی بر سر حقوق ملت فلسطین امضا شد اما به فاصله کوتاهی پس از امضای این توافقنامه، انقلاب اسلامی ایران پیروز و روند مقاومت ملت فلسطین بار دیگر احیا شدرکن‌آبادی تصریح کرد، مسأله فلسطین در قانون اساسی ایران مورد تأکید قرار گرفته و از موضوع‌های مهم و دارای اولویت برای ایران است. به گفته وی، پیروزی انقلاب اسلامی سبب شد هسته‌های اولیه مقاومت در لبنان بالنده شوند و حزب‌الله به عنوان جریان جدید مقاومت متولد شودوی با بیان این که نقطه عطف مقاومت، عقب‌نشینی و شکست‌های اسرائیل در صحنه لبنان و فلسطین بوده است، افزود: خود صهیونیست‌ها هم به این شکست‌ها اذعان کرده‌اند؛ بنابراین شاهد یک رشد و بالندگی از سوی مقاومت بوده‌ایم و این در حالی است که فاصله تکنولوژی نظامی رژیم صهیونیستی با گروه‌های مقاومت بسیار زیاد است.رکن‌آبادی اظهار داشت: صهیونیست‌ها به هر دری زده‌اند تا موازنه قوا در منطقه را تغییر دهند اما هر بار ناکام مانده‌اند. به همین دلیل اکنون به تروریست‌های تکفیری پناه برده‌اند. وی گفت: اصل مهم برای همپیمانان اسرائیل این است که محیط پیرامونی این رژیم تامن نباشد تا اسرائیل امنیت داشته باشد زیرا اگر محیط پیرامونی اسرائیل امن نباشد، امنیت این رژیم به خطر می‌افتد. در ادامه نشست، ناصر ابوشریف با بیان این که صحنه فلسطین در حال حاضر شاهد خطرات زیادی است، گفت: مقاومت به مرحله‌ای رسیده که اکنون می‌تواند مقابل مائشین جنگی رژیم صهیونیستی بایستد. وی افزود: تردیدی نیست که اسرائیل در بسیاری از رویدادهای منطقه دست دارد و صهیونیست‌ها از آنجایی که نتوانسته‌اند به اهدافشان دست یابند، اطراف فلسطین را تا آرام می‌کنند. بنابراین همه امت اسلام باید حول یک محور متحد شوند و آن موضوع قدس است زیرا روند کنوجولات کنونی منطقه به سود اسرائیل است. ابوشریف با بیان این که هدف تکفیری‌ها اسرائیل نیست بلکه امت اسلام است، گفت: افزایش تنش میان کشورهای منطقه از جمله خطرات پیش روی فلسطین است و ما از عربستان به عنوان یکی از کشورهای بزرگ منطقه می‌خواهیم به جای ایجاد تنش میان کشورهای منطقه، به مبارزه علیه اسرائیل بپردازد.</div>

زل زله دوم یونان، بار دیگر اروپا را لرزاند

سـرویس خارجی:
مردم یونان در همه پرسی روز یکشنبه رای منفی ۶۲ درصدی خود را با طرح کمیسون اروپا، بانک مرکزی اروپا و صندوق بین المللی پول در چارچوب برنامه ریاضت اقتصادی اعلام کردند؛ این همه پرسی پنج ماه پس از پیروزی حزب چپگرای «سیریزا» به رهبری «الکسیس سیپراس»، دومین زلزله ای بود که اروپا را لرزاند. پس از اعلام نتایج، هزاران تن از مردم یونان با شعار «ریاضت کافی است» در خیابان های آتن جشن گرفتند.

بر اساس نتیجه همه پرسی، اکثریت شرکت کنندگان از دولت یونان در مقابل پیشنهادهای وام دهندگان اروپایی حمایت کردند و تصمیم گرفتند تا استقلال یونان را با خواسته‌های تحمیلی وام دهندگان مبادله نکنند. این رای منفی ممکن است به خروج آتن از نظام پولی یورو منجر شود که سابقه منفی برای یورو پیش خواهد آورد؛ بعد سیاسی نیز نتیجه همه پرسی یونان امکان به قدرت رسیدن احزاب چپ در دیگر کشورهای اروپای را افزایش می‌دهد. در همین راستا، «انگلا مرکل»، صدر اعظم آلمان و «فرانسوا اولاند»، رئیس جمهوری فرانسه با فاصله پس از اعلام نتایج در پاریس دیدار کردند.همچنین، روزنامه ایندپندنت در یادداشتی نوشت، مردم یونان با رای منفی خود در همه‌پرسی، اتحادیه اروپا را با از سوی دیگر، دولت یونان، این نتیجه را پیروزی دموکراسی بر تروریسم اقتصادی نامید. سیرپراس، نخست وزیر یونان خطاب به مردم این کشور ضمن تشکر از رای منفی آنان به همه پرسی اعلام کرد، آنچه ما می‌خواهیم اروپای یکپارچه است. وی که مردم را برای رای منفی در این همه‌پرسی تشویق کرده بود، گفت: شما با توجه به هفته سختی که پشت سر گذاشتید، تصمیم بسیار شجاعانه‌ای گرفتید، با این حال نتیجه همه‌پرسی به معنای قطع ارتباط با اروپا نیست، اما موضع ما برای مذاکره برای یافتن راهکار تقویت می‌شود.

کوتاه از سیر اسیر چپیان

<div>انفجار تروریستی در نیجر به ۴۴ کشته</div>
<div>فارس: وقوع دو انفجار در یک مسجد در مرکز نیجر به کشته شدن ۴۴ غیر نظامی و زخمی شدن ۶۷ تن دیگر منجر شد.این دو انفجار در شهر «جوس» واقع در مرکز نیجر به رخ داد. این انفجار تروریستی جدیدترین حمله مرکبار از سلسله حملاتی است که طی چند روز گذشته در نیجر به رخ داده و به کشته‌س شدن بیش از ۲۰۰ نفر منجر شده است.تا کنون هیچ گروهی مسئولیت این انفجار را بر عهده نگرفته است اما گمانه زنی ها حاکی از دست داشتن گروه تروریستی بوکو حرام در این انفجار است.</div>
<div>هشدار مادرید درباره احتمال حمله تروریستی به اسپانیا</div>
<div>ایسنا: وزیر کشور اسپانیا گفت، این کشور با بالاترین سطح تهدید تروریستی از سال ۲۰۰۴ به دلیل خطرات ناشی از افراطیون مواجه است. "خورخه فرانزاد دیاز، با اشاره به حملات سال ۲۰۰۴ تا ۱۹۱ کشته و ۲۰۰ مجروح بر جای گذاشت، گفت: ما در بالاترین سطح تهدید تروریستی از حملات ۱۱ مارس ۲۰۰۴ مادرید قرار داریم. من نمی‌خواهم باعث تشویش اذهان عمومی شوم اما سطح هشدار امنیتی تروریستی بالا است.</div>
<div>اعلام حمایت حزب اسلامی «حکمتیار» از داعش</div>
<div>فارس: حزب اسلامی حکمتیار به صورت رسمی از داعش افغانستان اعلام حمایت کرد. حزب اسلامی حکمتیار اعلام کرد که در صورت جنگ میان طالبان و داعش، این حزب از داعش حمایت خواهد کرد.از طرفی، مقام‌های محلی در ولایت فتهار افغانستان اعلام کردند، بر اثر انفجار در نزدیکی یک مقر امنیتی، سه تن کشته و دست‌کم ۱۳ تن دیگر زخمی شدند.</div>
<div>هشدار گاردین نسبت به افزایش تحركات داعشی در شمال مصر</div>
<div>ایرنا: روزنامه گاردین درباره افزایش قدرت داعش در شمال مصر هشدار داد و نوشت حملات اخیر این گروه تحولی مهم در راهبرد آن به شمار می‌رود. از سوی دیگر، «اویگلدور لیبرمن» وزیر سابق خارجه رژیم صهیونیستی خواستار گسترش همکاری این رژیم با مصر و حمایت از «عبدالفتاح السیسی»، رئیس‌جمهوری مصر در درگیری‌های سینا شد. از سسوی دیگر، وزارت کشور مصر اعلام کرد، در جریان یک عملیات امنیتی دست‌کم ۶۳ عضو «خوان المسلمین» را بازداشت کرده است.</div>
<div>ادعای رسانه های انگلیسی مبنی بر استقرار گسترده تجهیزات و نیروهای نظامی روسیه در مرز اوکراین</div>
<div>فارس: رسانه های انگلیسی از جمله روزنامه «ساندی اکسپرس» از افزایش استقرار نظامیان و تجهیزات ارتش روسیه در مرزهای مورد تنش با اوکراین خبر داد. در این حال یکی از سخنگویان ارتش اوکراین اعلام کرد، همزمان با افزایش درگیری‌ها در شرق این کشور علیرغم آتش‌بس چهار ماهه، پنج سرباز اوکراینی بر اثر انفجار مین در ۴۵ کیلومتری لوهانسک کشته شدند. از طرفی آمریکا و لیتوانی در پی‌جوه تنش های اوکراین، برای همکاری استراتژیک نظامی یادداشت بجامه همکاری امضا کردند.</div>
<div>موج تازه خشونت های پاکستان ۱۶ کشته داشت</div>
<div>ایسنا: موج تازه خشونت ها در پاکستان به کشته شدن ۱۶ تن و زخمی شدن ده‌ها تن دیگر انجامید. در همین رابطه،ارتش پاکستان در بیانیه‌ای اعلام کرد، نیروهای ارتش به مخفی‌گاه شبه‌نظامیان طالبان در منطقه «ده خیل» از توابع وزیرستان شمالی در مجاورت مرزهای افغانستان حمله کردند. در این حملات ۱۲ تن کشته و ده‌ها تن دیگر مجروح شدند. همچنین بر اثر دو انفجار در شهر «کوئته «مکز ایالت بلوچستان دست‌کم چهار نفر از جمله یک مأمور پلیس کشته و ده‌ها نفر دیگر زخمی شدند.</div>

<div>فرماندهان ارتش ترکیه برای مشورت درباره اقدام احتمالی نظامی علیه سوریه فر اخوانه شدند</div>
<div>سرویس خارجی: ستاد مشترک ارتش ترکیه تمامی فرماندهان نیروهای مستقر در مرز سوریه را برای رایزنی درباره اقدام نظامی احتمالی علیه سوریه به آنکارا فرا خواند. فرماندهان نیروهای زرهی و پشتیبان ترکیه دو روز بعد از بازدید فرمانده نیروی زمینی ارتش از مناطق مرزی، به آنکارا فرا خوانده شدند. هفته گذشته فرمانده نیروهای ویژه ترکیه هم از مناطق مرزی سوریه دیدن کرد. گفتنی است در هفته های گذشته ارتش ترکیه مبادرت به استقرار گسترده نیروهای خود در مناطق مرزی سوریه کرده است.خبر دیگر اینکه دبیر کل اتحادیه عرب گفت:امکان بازگشت سوریه به اتحادیه عرب وجود دارد. نبیل العربی با بیان اینکه لغو تعلیق مشارکت سوریه در نشست‌های اتحادیه عرب مشروط به این است که دمشق به تعهداتش عمل کند؛ گفت: اعلام آمادگی‌ش برای دیدار با وزیر خارجه سوریه امری طبیعی است. وی در این مورد تصریح کرد، منعی برای دیدارهای من با رهبران مخالف سوریه و همچنین مسئولان دولت سوریه وجود ندارد و اگر شخصیت‌های سوری خواهان دیدار شوند من این مساله را امری طبیعی به شمار می‌آورم و در صورت پایبندی سوریه به بیانیه ژنو و مصوبه‌های عربی صادره از نشست وزرای خارجه عرب، امکان بازگشت سوریه به اتحادیه عرب نیز وجود دارد. در تحولی دیگر هیاتی از حزب الله لبنان با سفر به سوریه، در گذشت سرلشکر «محمد ناصیف» معاون رئیس جمهوری این کشور را تسلیت گفت.</div>

بیمه رازی

آگهی دعوت به مجمع عمومی فوق العاده صاحبان سهام

شرکت بیمه رازی (سهامی عام)

ثبت شده به شماره ۲۰۰۷۵۸

شناسه ملی ۱۰۱۰۲۴۲۵۱۰۳

بدین‌وسیله از کلیه سهامداران، وکیل یا قائم مقام قانونی صاحب سهم و همچنین نماینده یا

نمایندگان اشخاص حقوقی دعوت می‌گردد تا در جلسه مجمع عمومی فوق‌العاده این شرکت

که در ساعت ۱۴ بعد از ظهر روز سه‌شنبه مورخ ۱۳۹۴/۰۴/۳۰ در محل این شرکت به آدرس

تهران، خیابان گاندی، کوچه ۱۳، پلاک ۱۴، طبقه یک تشکیل می‌گردد، حضور بهم رسانند.

ضمناً به‌منظور رفاه حال سهامداران محترم ترتیبی اتخاذ گردیده است تا در روز و محل برگزاری

مجمع از ساعت ۱۳:۰۰ الی ۱۴:۰۰ بعد از ظهر برگ ورود به مجمع صادر گردد.

دستور جلسه:

۱-اصلاح ماده ۲۷ اساسنامه در خصوص تعداد اعضاء هیأت مدیره

۲- سایر مواردی که در صلاحیت مجمع عمومی فوق‌العاده باشد.

هیأت مدیرهٔ شرکت بیمه رازی (سهامی عام)

هیأت مدیرهٔ شرکت بیمه رازی (سهامی عام)

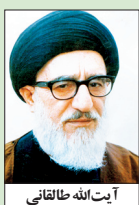
ضمیمه اطلاعات

سه شنبه ۱۶ تیر ۱۳۹۴
۲۰ رمضان ۱۴۳۶ - ۷ جولای ۲۰۱۵
سال هشتادونهم - شماره ۲۶۱۹۹

سوگواره نور

کلمات زنده امیر المومنین (ع)

آیت الله قاسمی

و چه در تقسیم بیت المال و زمینه های اقتصادی، تا به آنجا رسید که این امتیازات، مسلمانهای اصیل را به حرکت درآورد و در این میان خلیفه قربانی شد. مردم با علی بیعت کردند. با این سابقه مجمل تاریخی، بنی امیه عقب رانده و حزب اموی، در دستگاه خلافت نفوذ پیدا کردند. یزید بن ابی سفیان در شام، و پس از او معاویه ابن ابی سفیان. مروان رانده شده همه کاره دستگاه خلافت شد. علی مواجه است با اجتماعی که اسلام از هر امتیازی و از هر افتخاری پاک کرده بود و دو مرتبه به وضع جاهلیت برگشته. این است که ایستاد و این خطابه را خواند. این خطابه ای که امروز هم از زبان من شنوید، ولی در همین موقعیت وضع ما مسلمانها و همه دنیای اسلام و دنیای بشر از زبان علی بشنوید. این خطابه انقلابی، این انقلاب مفهوم دار، نه شعار؛ فرمود: **ذمتی بما اقول رهینه، و انا به زعمی.**

متأسفانه بیشتر مفسرین و مترجمین نهج البلاغه این کلمات را خبری از آینده می دانند؛ یعنی آنچه می شود، نه آنچه باید بشود. بقیه در صفحه ۳

بالتقوی. ان اکرمکم عندالله اتقیکم. ان الزمان قد عاد کھیاته یوم خلق الله السموات و الارض: همه افتخارات و همه امتیازات ملغی. عرب بر عجم، عجم بر عرب، سپید و سیاه بر یکدیگر [هیچ فخر و برتری ندارند]. گرمی ترین شما، آن هم نزد خدا، نه امتیازات دنیوی، متقی ترین شما هستند. زمان برگشت به همان وضع فطری که این امتیازات نبود. این طبقات نبود و این افتخارات نبود. علی اینها را می شنید، با تمام وجود درک می کرد، راز انقلاب توحیدی اسلام را از زبان پیامبر و وحی قرآن دریافت. بلال حبشی برده و غلام شکنجه دیده بالای خانه کعبه رفت و بانگ اذان برداشت؛ یعنی این غلامی است که برحسب فضیلت و تقوا از جهت سبقت در اسلام و درک توحید و تقوا، باید بر همه مردم برتری داشته باشد. از همین جهت بود که همه قریش و سران قریش و آن کسانی که بادهای افتخارات جاهلیت در دماغشان بود، به خود می پیچیدند. زمان گذشت، رسول خدا وفات یافت. به تدریج همان کسانی که مارک «طلاء» به پیشانی آنها خورده بود، در دستگاه خلافت نفوذ کردند. امتیازات شروع شد، امتیاز قریش به عرب، امتیاز عرب بر عجم. چه در مقامات و پستها

قال امیرالمؤمنین علی علیه السلام: «ایها الناس، ذمتی بما اقول رهینه و انا به زعمی.» در یک موقعیت خاص و حساس، در یک فصل تاریخی، بعد از شورش و انقلاب مسلمانان علیه خلیفه وقت و بعد از اینکه مردم مدینه سران مهاجر و انصار با آن حضرت بیعت کردند، [حضرت] اولین برنامه حکومتش را در یک خطابه مفصلی در مسجد مدینه اعلام فرمود. همان طوری که علی روح و فکر و اندیشه و برنامه و سخنش همیشه زنده است، این کلمات هم زنده است. گویا همین امروز است که علی در میان همه مسلمانها ایستاده و این مسائل و مطالب و برنامه را اعلام می کند. همان علی که در فتح مکه همه گوش و چشم و دل بود نسبت به رهبر بزرگش پیامبر عظیم الشان، در پای سکوی مجاور کعبه ایستاده بود و خطابه انقلابی پیامبر اسلام را می شنید، بعد از اینکه بنتا فرو ریخت و مرکز توحید فتح شد و همه مشرکین تسلیم شدند، [پیامبر] آن خطبه مفصل را ایراد فرمود که: «هر افتخاری در جاهلیت، زیر پای من و هر ربایی در جاهلیت، زیر پای من و هر امتیازی زیر قدم من، همه محو شده است. کل معثره، کل رباه...» بعد فرمود: «**لا فخر لعربی علی عجمی و لا لعجمی علی عربی الا**

...و علی بود و چاه

مهر داد ستاد سازگار

شب بود و اشک بود و علی بود و چاه بود
فریاد بی صدا، غم دل بود و آه بود
دیگر پس از شهادت زهرا به چشم او
صبح سفید هم چو دل شب سیاه بود
دانی چرا جبین علی را شکافتند؟
زیرا به چشم کوفه عدالت گناه بود
خونش نصیب دامن محراب کوفه شد
آن رهبری که کعبه بر او زادگاه بود
یک عمر از رعیت خود هم ستم کشید
اشک شبش به غربت روزش گواه بود
دستش برای مردم دنیا نمک نداشت
عدالش به چشم بی نگهان اشتباه بود
همصحبتی نداشت که در نیمه های شب
حرفش به چاه بود و نگاهش به ماه بود
مولای پس از شهادت زهرا غریب شد
زهرا نه یار او که بر او یک سپاه بود
وقتی که از محاسن او می چکید خون
عباس را به صورت بابا نگاه بود
«میثم»، هزار حیف که پوشیده شد ز خون
رویی که بهر گمشدگان شمع راه بود

چاه می داند دلیل گریه ها...

وحید قاسمی

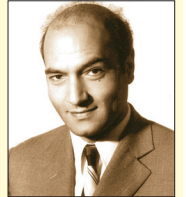
رادمردی مهربان با دست های پینه دار
در میان کوچه های شهر غربت رهسپار
کیسه های نان و خرما روی دوش خسته اش
کیست این مرد غریبه، بالباسی وصله دار؟
کهکشانش شاهد غم های بی اندازه اش
ماه می گیرد برایش چون دل ابر بهار
نیمه شب ها لایه لای نخل ها گم می شود
چاه می داند دلیل گریه های ذوالفقار
در کنار چاه هر شب ایستاده جبرئیل
تا تکاند از سر دوش علی گرد و غبار
چند سالی هست بعد ماجرای فاطمه
لرزشی افتاده بر آن شانه های استوار
قامت سرو بلندش در هلال افتاده است
زیر بار رنج های تلخ و سخت روزگار
جای رد ریسمان های زمخت فتنه ها
سال ها مانده است بردست کرمش یادگار

زمانه علی

روح علی!

دکتر علی شریعتی

رنج بزرگ یک انسان این است که عظمت او، شخصیت او، در قالب فکرهای کوتاه و در برابر نگاه های پست و پلید و احساس او در روح های بسیار آلوده و اندک و تنگ قرار گیرد.

چنین روحی در چنان حالی همیشه هراسناک است که نگاه ها این فهم ها و این روح ها را ببینند، بفهمند و بشناسند.

روزها شیر نمی نالد! در برابر نگاه رویاهان، در برابر نگاه گرگ ها و در برابر نگاه جانوران شیر نمی نالد! سکوت و وقار و عظمت خویش را بر سر شکنجه آمیز ترین دردها حفظ می کند.

اما تنها در شب هاست که شیر می گرید... نیمه شب به طرف نخلستان می رود، آنجا هیچکس نیست، مردم راحت آرمیده اند، هیچ دردی آنها را در شب بیدار نگاه نداشته است...

و این مرد تنها! که در روی زمین خودش را تنها می یابد، با این زمین و این آسمان بیگانه است، به نخلستان می رود و هراسان است که کسی او را در آن حال نبیند!

که شیر در شب می گرید و در تنهایی! و باز برای آن که ناله او به گوش هیچ فهم پلیدی و هیچ نگاه آلوده ای نرسد، سر در حلقوم چاه می کند و می گرید...

این گریه از چیست؟ افسوس که گریه او یک معما برای همه است؛ زیرا حتی شیعیان او نمی دانند که علی چرا می گرید!

از این که خلافتش غصب شده؟! از این که فدک از دست رفته؟! از این که چه کسی روی کار آمده؟! از این که او از مقامش...؟! از این که...؟! از...؟! این حرفها نیست؛ یک روح تنها در دنیایی که با آن بیگانه است، در یک جامعه ای که دائماً در آن زندگی می کند، اما در سطح درکی که یاران پیغمبر از اسلام داشته اند، نتوانسته خودش را منطبق کند، تنها مانده است و می نالد...

... از این دردناک تر این که، علی در میان پیروان عاشقش نیز تنهاست! در میان امتش که همه عشق و احساس و همه فرهنگ و تاریخش را به علی سپرده است، تنهاست!

او را همچون یک قهرمان بزرگ، یک معبود و یک الهه می پرستند، اما نمی شناسندش و نمی دانند که کیست؟ دردش چیست؟ حرفش چیست؟ رنجش چیست؟ و سکوتش چراست؟ این است که علی در اوج ستایش هایی که از او می شود، مجهول مانده است!

درد علی دو گونه است: یک درد، دردی است که از زخم شمشیر این ملجم در فرق سرش احساس می کند و درد دیگر دردی است که او را تنها در نیمه شب های خاموش به دل نخلستان های اطراف مدینه کشانده و به ناله در آورده است.

ما تنها بر دردی می گرییم که از شمشیر ابن ملجم در فرقش احساس می کند ... اما این درد علی نیست ! دردی که چنان روح بزرگی را به ناله در آورده است ...

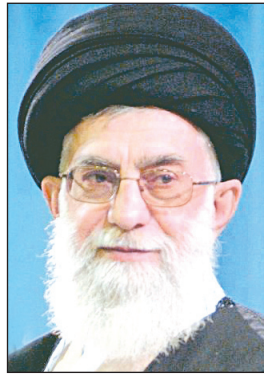
تنهایی است...

که ما آن را نمی شناسیم !

باید این درد را بشناسیم، نه آن درد را ...

که علی درد شمشیر را احساس نمی کند

و ما درد علی را احساس نمی کنیم...

شخصیتی ناشناخته

قرن هاست همه کسانی که معرفتی به این ذات مقدس داشته اند، از مسلمان و غیرمسلمان، درباره امیرالمؤمنین (علیه الصلاه و السلام) سخن گفته اند و نوشته اند و هنوز هم می نویسند و می سرایند و می گویند. لکن آنچه گفته شده است، کافی نیست که بتواند شخصیت این اعجوبه عالم و نمونه قدرت کامله الهی و کلمه تامه پروردگار را، برای ما، با همه ابعاد روشن کند.

البته، این مشکل بیشتر از ناحیه ماست. ما هستیم که با ذهن های کوچک و انیس گرفته با مقیاس های مادی، قدرت آن را نداریم که شخصیتی را با آن ابعاد عظیم معنوی و روحی تصور کنیم.

ما مثل آن نقاش ناشی بی علم و بی هنری هستیم که بخواهد چهره زیبایی را با خط مدادی بکشد. چهار تا خط را این طرف و آن طرف می کشیم؛ یک هیكل مجسم خواهد شد. اما آن چهره زیبا، یعنی این؟! خیلی بالاتر از این حرف هاست.

اما همان تصویر ناقصی هم که ما تصویر می کنیم، آن قدر زیباست، آن قدر بالاست، آن قدر شاخص است، که چشم انسان را مبهوت می کند!

نارسایی ابزارهای بشری از شناخت امام(ع)

در باب زندگی امیرالمؤمنین (علیه الصلاه و السلام)، شما یک اقیانوس را در نظر بگیرید. احاطه به همه ابعاد این اقیانوس، در یک نگاه که هیچ؛ در یک مطالعه طولانی هم برای یک انسان میسر نیست. از هر طرف که شما وارد می شوید، دنیایی از عظمت مشاهده می کنید؛ دریا های گوناگون، اعماق ژرف، موجودات آبی گوناگون و متنوع و اشکال مختلف از حیات و عجایب دریا! اگر این بخش را رها کنید و از بخش دیگر این اقیانوس وارد شوید، باز همین داستان و همین ماجراست. اگر از قسمت سوم یا چهارم یا پنجم و یا دهمی وارد شوید - از هر جا که وارد می شوید - باز شگفتی هایی مشاهده می کنید.

این، یک مثال نارسا و کوچکی از شخصیت امیرالمؤمنین (علیه الصلاه و السلام) است. شما از هر طرف که این شخصیت را نگاه کنید، خواهید دید عجایی در آن نهفته است. این، مبالغه نیست. این، بازتاب عجز انسانی است که سال های متمادی درباره زندگی امیرالمؤمنین (علیه الصلاه و السلام) مطالعه کرده و این احساس را در درون و وجود خود پیدا کرده است که به علی (علیه السلام) - این شخصیت والا - با ابراز فهم معمولی؛ یعنی همین ذهن و عقل و حافظه و ادراکات معمولی، نمی شود دسترسی پیدا کرد. از هر طرف شگفتی هاست.

البته امیرالمؤمنین نسخه کوچک شده پیامبر اکرم و شاگرد آن بزرگوار است؛ اما همین شخصیت عظیمی را که در مقابل روی ماست - اگر چه در مقابل پیامبر، خود را کوچک و حقیر می بیند و خود شاگرد آن بزرگوار است - وقتی می خواهیم با دید بشری نگاه کنیم، برای ما یک شخصیت فوق انسانی به نظر می رسد.

البته کسانی که در عالم حضور معنوی و شهود روحی هستند که شاید آنها می توانند به نحوی ابعاد آن شخصیت را بفهمند، ولی امثال ما دستان نمی رسد.

حتی ابعاد ظاهری نیز در هیچ بیانی نمی گنجد

حقیقت این است که نه فقط جنبه های معنوی و معرفتی امیرالمؤمنین (ع) و خصلت هایی که در وجود آن بزرگوار بود و او را از همه انسان های دوران تاریخ ممتاز می کرد و به عنوان یکی از بزرگترین شخصیت های دوره تاریخ بشریت درمی آورد، نه فقط آنها را نمی شود عرضه کرد و خلاصه و جمع بندی کرد؛ حتی ابعاد عملی آن بزرگوار، یعنی آنچه مربوط به حکومت امیرالمؤمنین یا جهاد امیرالمؤمنین یا زهد امیرالمؤمنین و از این قبیل امور است. اینها را هم واقعاً نمی شود در هیچ بیانی گنجانند.

کوتاه بودن دست ما از مقامات بلند عرفانی امام

یک دسته از خصوصیات امیرالمؤمنین، خصوصیات معنوی و ملکوتی آن بزرگوار است که ما حتی به فهمیدن آنها هم دسترسی نداریم. آن مقام علمی، نورانی و قدسی که آن بزرگوار داشت؛ آن حقایقی که درون وجود او و در قلب نورانی او می جوشید و به صورت حکمت هایی بر زبان مبارکش جاری می شد؛ آن قرب به خدا و ذکر الهی که بر همه کردار و گفتار و حالات او حاکم بود، چیزهایی است که مثل فطرت نوری او، برای ما به درستی قابل فهم نیست؛ اما به آنها اعتقاد داریم و افتخار می کنیم؛ چون آنها را از صادق مُصدق شنیدیم.

ابعاد شخصیتی حضرت علی(ع) در بیانات مقام معظم رهبری

علی؛ شخصیتی ناشناخته

اشاره: سخنرانی هایی که رهبر معظم انقلاب درباره شخصیت امیرالمؤمنین (ع) تا به امروز داشته اند، مجموعه با ارزشی است که به ابعاد مختلف شخصیت آن حضرت پرداخته و نکات دقیق و در عین حال مفید و جالبی را مطرح کرده اند. مطالعات معظم له پیرامون سیره و شخصیت حضرت علی (ع) اعجاب برانگیز بوده و تحلیل های عالمانه و جامع ایشان از زندگی پر فراز و نشیب حضرت، نشانگر دقت نظر و تأمل فراوان ایشان است. آنچه در پی می آید، فرازی کوتاه از کتاب «جاودانه تاریخ» است که نگاهی به ابعاد شخصیت امیرالمؤمنین علی (ع) در بیانات رهبر معظم انقلاب، حضرت آیت الله خامنه ای دارد.

اشاره ای از دور

در زندگی امیرالمؤمنین (علیه الصلاه و السلام)، اگر مسائل معنوی و ویژگی هایی که شخصیت روحی آن بزرگوار قائم به آنهاست مورد توجه قرار گیرد - همچنان که شخصیت پیغمبر اکرم و هر یک از معصومین (علیه السلام) مورد توجه قرار می گیرد - ذهن بشر و این ذهنیت مادی، قادر بر تصور موقعیت آن بزرگوار هم نخواهد بود. ما فقط از دور اشاره ای به شخصیت معنوی و ملکوتی و نورانی آن بزرگوار می کنیم.

البته آن معرفت هم لازم است. نمی شود به بهانه این که ما نمی توانیم شخصیت این بزرگواران را بشناسیم، درباره آن صحبت نشود، تحقیق نشود و گویندگان نگویند: نه، آن، بخش فاختری از کل آفرینش است.

لذاست که در روایات هم درباره این جنبه و این بعد یا این بخش از شخصیت ائمه (علیهم السلام)، مطالب و حرف ها و اشاراتی هست که برای اهل نورانیت و اهل دل، گویاست. منتهی ما و امثال بنده، آن رسایی در اندیشه و بینش را در اختیار نداریم که به آن جذابیت و درخشندگی چشم بدوزیم. آن بخش دیگر از شخصیت امیرالمؤمنین (علیه الصلاه و السلام)، عبارت است از فضایل و امتیازاتی که ناشی از همین حیات مادی یا جلوه گاه حیات مادی او، مثل علم، تقوا، عبادت، شجاعت، دلسوزی و رحم او نسبت به ضعفا و عدل او در حکومت و از این قبیل ویژگی هاست. یا مسائلی که نسبت به چنین ویژگی هایی شاید درجه دو محسوب می شود؛ مثل فصاحت و بلاغت و نثر و شعر و از این قبیل. اینها را، هر صاحب فکری، به شرط آن که در این بخش و این بعد تدبر کند، باب های متعددی به رویش گشود خواهد شد.

استمداد از روح بزرگ امام

فضایل مولای متقیان و شخصیت آن بزرگوار به قدری والا و رفیع و افق های دور از ذهن انسان های معمولی و بشر ناقص است که حقیقتاً جز با توجه و استمداد از روح بزرگ و مطهر خود آن حضرت نمی شود حتی دورنمایی از آن شخصیت عظیم را مشاهده کرد. اما با این حال این بلندترین قله بشریت است و نمی شود به آن توجه نکرد و به سمت آن حرکت نمود.

خوشبختانه فضایل و مناقب آن حضرت مثل دریای عظیمی است که از هر طرف که وارد شویم و هر رشته ای از رشته های محامد بشری را مطرح کنیم، فیض عظیمی را خواهیم برد.

جذاب ترین چهره تاریخ

امیرالمؤمنین (ع) جزو چهره های جذاب تاریخ است. انسان شاید کمتر شخصیت تاریخی را بتواند پیدا کند که به قدر امیرالمؤمنین علی بن ابی طالب (ع) در میان همه احاد بشر - نه فقط ملت اسلام - دلباخته داشته باشد. چه بسیار غیر مسلمانانی که اسلام و حتی پیامبر اسلام را قبول ندارند؛ اما به علی (علیه السلام) عشق می ورزند؛ به او احترام می کنند و او را ستایش می کنند.

مسلمانان و به خصوص شیعیان هم که نسبت به آن بزرگوار، چه تکریم و تعظیمی در دل و جان و ذهن خودشان قائلند! در بین ما شیعیان و احاد مسلمین، کسانی هستند که عامل به احکام اسلامی هم نیستند؛ اما امیرالمؤمنین را بزرگ می شمارند.

این برای چیست؟ این به خاطر آن است که مجموعه خصوصیات والای انسانی در این بزرگوار به قدری زیاد بوده است که هرکس که از علی (ع) چیزی شنیده است، در مقابل این خصوصیات خاضع است. فقط یک دسته استثناء هستند که آنها علی را می شناسند؛ اما با او دشمنند.

آنها کسانی هستند که با مبانی پی که این انسان بزرگ برای آن جهاد کرده و همه عمر را صرف کرده است، به شدت دشمن اند؛ طبعاً با سرباز اولش هم دشمن اند. یا در آن دوره های اول، کسانی که زخم خورده از آن شمشیر بی انعطاف و آن انسان آشتی ناپذیر با بدی و زشتی بودند، با او دشمن بودند، و الا آدم های با انصاف و انسان های فطری، همه محب و مشتاق این شخصیت عظیمند.

ابعاد نامتناهی

در مورد شخصیت علی بن ابی طالب (علیه الصلاه و السلام)، هر چه گفته شود، کم گفته شده است؛ چون آن شخصیت، شخصیت قابل احاطه ذهنی و بیانی نیست؛ یعنی نمی شود با بیان، ابعاد نامتناهی آن شخصیت الهی را توصیف کرد.

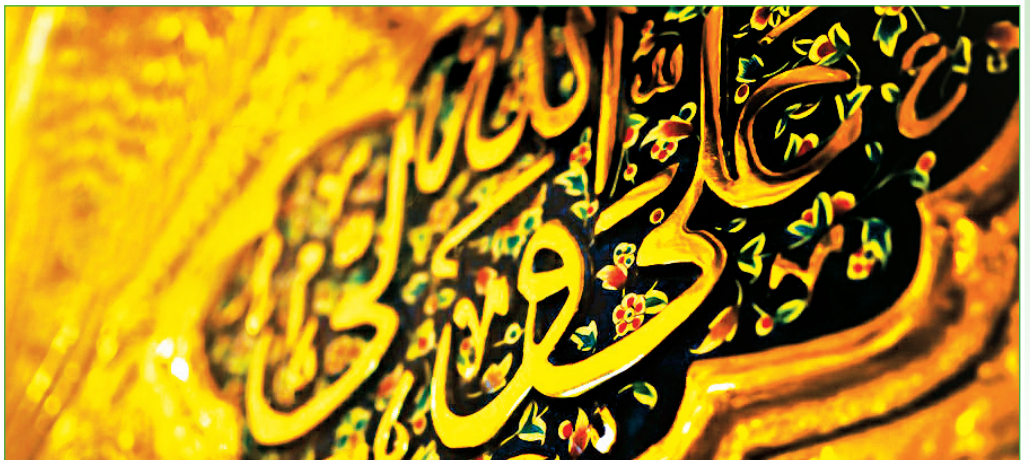
ادامه از صفحه اول

با اینکه موقعیت این خطابه و مسائلی که امیرالمؤمنین مطرح می‌کند، یعنی این مسأله و آنچه من اعلام می‌کنم، باید انجام بگیرد و من درباره این مطلب پیش خدا و خلق و قرآن و وحی و نبوت متعهد هستم.

ذمتی بما اقول رهینه و انا به زعیم: من گروگان این حقیقتم، من در بند این حقیقتم و متعهدم و باید اعلام کنم. «ان من صرحت له العبر عما بین یدیه من المثلث حیزته التقوی عن تفحم الشبهات.» مردمی که این همه تجربه دیده‌اند، عبرت‌های تاریخی را دریافته‌اند و با مسائل برخورد کردند و نمونه‌هایی از گذشته تاریخ در مقابل چشمشان به صراحت موضع تاریخ را بیان می‌کند و گذشته را که ظلم، سرکشی، خودخواهیها، چگونه منجر به خونریزیها و انقلابها خواهد شد. پس همین بس است. این نمونه‌های تاریخی که مردم دارای تقوای اجتماعی و روحی را از فرو رفتن در مکتب‌ها، مسائل، برنامه‌ها، شعارهای شبه‌انگیز، خود را نگه دارند که دوباره تاریخ گذشته تکرار نشود.

گرفته‌ها، محرومین، مستضعفین بالا بیایند. مستکبرین، خودخواهان، سرمایه‌دارها، غارتگرها باید بروند دنبال کارشان. گرچه طلحه و زبیر باشند، گرچه در مقابل پیغمبر شمشیر زده باشند. گرچه خویش نزدیک پیامبر باشند، باید کنار بروند. از این انقلابی‌تر شما خطابه هیچ رهبری را در دنیا شنیده‌اید یا دیده‌اید؟ **ولیسبقن سباقون کانوا قسروا:** آن پیشی گیرنده‌ها، آن شکنجه شده‌های دوره ابتدای بعثت و در میان وادیهای مکه و در کنار حرم خدا و در کنار کعبه، آنها که کنار رفته‌اند، باید بیایند جلو، آنها پیشگامان بودند. **و لیقصرن سباقون کانوا سبقوا:** آنهايي که ببخود خودشان را جلو انداخته‌اند، بیایند عقب. **والله ما کتمت و شمه ولا کذیب کذبت:** اینها که می‌گویم، به اندازه سر سوزنی دروغ نیست؛ واقعیاتی است که باید انجام بگیرد و هیچ حقیقتی را من کتمان نکردم. من این موقعیت را در این وضع و در این شرایطی که امروز واقع شده‌ام، قبلاً به من آگاهی داده شده بود. برنامه من از قبل تعیین شده بود. برنامه علی، برنامه قبل از انقلاب مدینه بود، نه مثل ما مسلمانها که اول انقلاب کرده‌ایم، حالا نشستیم می‌خواهیم برنامه معین کنیم!

کلمات زنده امیر المومنین (ع)

باید چکار کرد؟ این حقیقت است. این مسأله است، این راه است، این ادامه انقلاب است، این انقلابی که علی آن روز گفت و امروز هم صدایش به گوش همه مسلمانها و شما می‌رسد. اگر تداوم پیدا نکند، هر کاری، هر اندیشه‌ای، هر تقنین قانونی، کم اثر یا بی‌اثر خواهد بود.

مگر ما در مشروطیت هفتاد و خرده‌ای سال قبل قانونی اساسی ننوشتیم؟ چقدر مترقی! غیر از چند قسمتش، همه مسائل زنده، ولی چه شد؟ برای اینکه همین قدر قانون اساسی تدوین شد، توده انقلابی مردم خیال کردند کار تمام شد، رفتند دنبال زندگی‌شان، دو مرتبه همانهایی که اطرافیان دربار محمد علیشاهی و قاجاریه بودند و اشراف و طبقات، آمدند توی مجلس. بعد هم از وسط اینها رضاخان بیرون آمد.

اگر انقلاب تداوم نیابد، هر اندیشه‌ای، هر کاری ما بکنیم، علاج ارتجاع و برگشت به وضع جاهلیتی را که علی اعلام خطر کرده، چاره‌اندیش نیست، چاره نمی‌کند. من نمی‌خواهم نفی بکنم، باید قانون اساسی هم نوشته بشود، تدوین بشود، ولی باید هشیار باشیم این قانون اساسی اصولی است روی کاغذی، مجری اش کیست؟ شما مردم. شما مردم کی می‌توانید یک قدرت اجرایی قوی باشید که این اصول آزادی‌بخش را بتوانید پیاده کنید؟ وقتی که انقلابی باشید، انقلاب تداوم پیدا کند، نه اینکه متوقف بشود.

الا و ان الخطایا خیل شمس حمل علیها اهلها و خلعت لجمها فتفحمتم بهم فی النار. اشتباهات، کجرویها، به تدریج [موجب می‌شود] به جای اینکه انسان سوار بر کار و مسلط بر اوضاع باشد، اشتباهات و خطاها و گناهان بر آنان حاکم می‌شود. چشم و گوش بسته افراد و جماعات و امت را به یک جهتی می‌کشاند، جهت انحرافی تا اینکه به حد سقوط می‌رسانند. می‌فرماید خطاها، اشتباهات، لغزشها، مانند اسبهای چموشی است که سوارانی بر آن سوار شده‌اند و افسارها گسیخته شده و اختیار از دست سوارکار بیرون رفته و یکسره سوارکار را به طرف سقوط گاه و جهنم می‌برند.

«الا وان التقوی...» اما تقوا، خودداری از گناه، ضبط نفس، در تحت هر شعاری نرفتن، تحریک نشدن، گول نخوردن، تقوای فکری، تقوای اخلاقی، تقوای اجتماعی، مرکبهای رهرو و رهواری هستند که سوار بر آنها به آسانی می‌تواند به مقصد خود برسد، زمام آن را به دست بگیرد و آن را به طرف بهشت سوق بدهد. **شغل من الجنة والنار امامه،** مردم بصیر، مردم دارای بینش که بهشت و دوزخ را درمقابل خود می‌بینند، اینها باید از فتنه جوییها، از انحرافها

خود را نگه‌دارند و این مسیر نهایی حرکت را در نظر داشته باشند. **ساع سریع نجا،** مردم پیشرو، مردم شتابان به طرف حق، به طرف کمال و به طرف خیر نجات می‌یابند. **طالب بطی رجا،** آنهايي که حرکت می‌کنند، امیدی هست که شاید به سرمنزل مقصود برسند. چه افراد و چه امتها، و **مقصر فی النار هوی.** آنهايي که در انجام وظیفه، در سرعت به طرف خیر و انقلاب حق و توحید، کوتاه می‌آیند، آنها در میان آتش، آتشهایی که خود برمی‌افروزند، سقوط خواهند کرد. **الیمین والشمال مضله،** شمال در مقابل یمین یعنی چپ، راست روی و چپ‌روی حرکت به‌طرف گمراهی است.

ما نمی‌دانیم این علی در آن روز با اینکه مسأله «چپ‌گرایی» و «راست‌گرایی» اصطلاحات همین یک قرن اخیر است، چه‌چور مسائلش زنده است! آن روز برای آن مردم می‌گوید: راست روی و چپ‌روی هر دو طرف گمراهی است: **الیمین و الشمال مضله.** در قسمتی از خطبه دیگر می‌فرماید درباره منحرفین: **«واخذوا یمینا و شمالا»** از صراط حق منحرف شدند، یک عده راست‌گرا شدند. یک عده چپ‌گرا شدند، **طعنافی مسالک الفی.** برای این که هر چه

آیت‌الله سید محمود دقلاتی

می‌توانند، راه گمراهی و گمراه کردن را بپویند. و ترکا لمذاهب الرشید. تا راه رشد و حرکت و کمال را رها کنند. **الیمین و الشمال مضله،** من این عبارت را برای یک عده‌ای از نمایندگان و برادرهای کشورهای عربی و سفرای آنها می‌خواندم. بعد پرسیدم که: «این عبارت می‌دانید از کیست؟» گفتند: «نمی‌دانیم» گفتم: «از نهج‌البلاغه»، بیچاره‌ها خبر ندارند! ما نتوانستیم منطق شیعه را به‌طور اصالت به دنیای خودمان برسانیم، خیال کردند از این عبارت‌هایی است که اخیراً جعل شده، گفتم: «این کتاب نهج‌البلاغه، این عبارت مال علی است!»

الیمین و الشمال مضله: چپ‌گرایی و راست‌گرایی به گمراهی می‌کشد. آیا ما ایرانیها این تجربه را نداشته‌ایم در این مدت؟ همیشه ضربه‌ای که خورده‌ایم، یا از راست‌گراهای متعصب جامد خوارج نهروانی بوده، و یا از چپ‌گراهای به طرف مکتب‌های دیگر، **والطریق الوسطی هی الجاده:** راه وسط، صراط مستقیم، این جاده‌ای است که کاروان بشر را به سرمنزل نجات و سعادت می‌رساند. **علیها باقی الکتاب:** این کتاب باقی، این قرآن بر همین مناسبت؛ یعنی بر صراط مستقیم، نه راست، نه چپ. و منها منقادلسنه، سنت رسول خدا و اولیای دین اگر بخواهد راه پیدا کند، نه در چپ‌گرایی می‌تواند راه بیابد، نه در راست‌گرایی، در طریق مستقیم است. و **علیها مسیر العاقبه.** عاقبت خیر در همین طریق وسطی است. هلك من ادعی: مردم پر ادعای کم کار و فریبکار در حکومت ما از بین خواهند رفت، بروند دنبال کارشان. و **خاب من افتری:** آنهايي که دروغ می‌یابند، تهمت می‌زنند، اینها هم دستشان خالی است، فقط مردم صادق این وسط می‌توانند راه انقلاب را، انقلاب علی را پیش ببرند. **من ابدی صفحته للحق هلك:** کسی که رویروی انقلاب بایستد، هلاک شود، نابود شود. انقلاب، انقلاب محرومین است. انقلاب، انقلاب توده مسلمان است، انقلاب، انقلاب پیروان قرآن است. انقلاب، انقلاب پیروان توحید است. هرکس که از این مسیر منحرف شد، پایمال شود. **من ابدی صفحته للحق هلك.** اگر نشستند و در مقابل حق نایستادند، کاری به کارشان نداشته باشید. همان‌طوری که امامان فرموده، همان‌طوری که وارث علی گفته است.

و کنسی بالمرء جهلا ان لا یعرف قدره: چقدر یک انسان جاهل و پست است که قدر خود را نشناسد. **ولا یهلك علی التقوی سنخ‌اصل و لا یظلم علیها زرع قوم:** در محیط تقوا، ریشه زراعت هیچ‌کس خشک نخواهد شد. همه به آمل خودشان، چه آمل دنیوی‌شان، چه آمل اخروی‌شان خواهند رسید. در مقابل، در محیط بی‌تقوایی، بی‌بندوباری، دروغ‌گویی، فریب، ادعاهای بی‌خود و گول‌زدنها، همه محروم خواهند بود. همان کس که خیال می‌کند زرنگ است و دیپلمات، آن هم محروم خواهد بود. این عبارت را حفظ کنید: **لا یهلك علی التقوی سنخ‌اصل:** ریشه زراعت و آمل‌هیچ فردی برمینای تقوای از بین رفتنی نیست.

لا یظلم علیها زرع قوم: زراعت هیچ قومی‌تشنه نخواهد ماند. آمل‌شان، اعمال‌شان، فعالیت‌ایشان، همه در محیط تقوا به ثمر رسد. **فاستروا فی بیوتکم.** این خطاب به ضدانقلاب‌هاست: آی ضد انقلاب‌ها، بروید توی خانه بنشینید. **واصلحوا ذات بینکم:** خودتان را اصلاح کنید. اصلاح کنید تا جامعه شما را بپذیرد. **والتوبه من ورائکم:** اگر واقعا توبه کردید، برگشتید، توبه پشتیبان شماست، شما را دستگیری خواهد کرد.

ولا یحمد حامد الا ربه: اگر کسی کار خیری کرد و خدمتی انجام داد و خیری به او رسید، از هیچ‌کس ستایش نکند، فقط از خدا. ستایش گوئی و مداحی را کنار بگذارید. به هر کس خبری رسید، فقط پروردگارش را ستایش کند. **ولا یلم لائم الانفس:** اگر کسانی منحرف شدند، گناه کردند، فقط خودشان را سرزنش کنند.

من در این گفتار در پی آنم که زیرساز زندگی علی (ع) و اهمیت بحث در آن باره را تا حدی روشن کنم و فلسفه لزوم توجه به طرز فکر و عمل امام را بر ملا سازم. تا اجتماع ببیند که اگر هر صبح همراه نشریات یومیه، یک کتاب هم در زندگی علی به دست مردم بدهد زیاد نیست، بلکه تنها راه زنده نگه داشتن نوگامی ارزشمند زندگی همین است و بس، که زندگی علی روش و اجتماعی علی پسند بسازیم، و در این راه اگر نیروی شورانگیز ولای علی و معنویت خلاق تشیع و نشاط سازنده طبقه جوان به همگامی بپردازند، به رسیدن به مقصود، امیدها خواهیم داشت و دیگر گناه یأس مرکب نخواهیم گشت.

پس اکنون، منظور این نوشته نشان دادن موقعیت تربیتی علی است که تاریخ انسان و هم نمایان‌دان فلسفه پیگیری از این رشته بحث و گفتگو که مخصوصاً نگارنده این صفحات در زندگی خویش زیاد بدان اهتمام ورزیده است و یقیناً است که دراین گفتار از من توقع داشته نشده که درباره عظمت ذاتی و شخصیت علی سخن سر کنم و حتی از آن بیکرانه بحر قسمت یک روزی در کوزه ریزم، چه این کار از بزرگانی همچون ابن سینا

اکنون بااستمدادان معلومات مختلف بشرامرو، پدیده‌های فکری و اجتماعی امام را می‌شود روشن کرد و تابش این خورشید را که قرن‌هاست بر سرزمین ماقابیده و در ست‌نقوانسته‌ایم از نورش بهره‌گیریم می‌توان به هر سوی گیتی رسانید

و نصیرالدین طوسی بر نیامد که با کلماتی کوتاه دهشت زدگی خود را در برابر این عظمت به توانِ عظمت نشان دادند و مبهوت به دیواره تاریخ تکیه کردند. چون واقعیت علی همچون واقعیت اسرار بزرگ است که هر چه انسان بدانها نزدیک شود و بکاود و پی برد، بیشتر مرعوب می‌شود و از زبان می‌افتد.

درباره شخصیت و عظمت علی همین بس که انسان هر چند هم پر مطالعه و دانش اندوخته باشد به اشاره‌ای بگذرد، زیرا بعد شناسایی علی بعد مطالعه و دانش ها و مقیاس های بشری نیست.

آن کس که در دریایی بی ساحل و کبود دست و پا می‌زند و خورشید را می‌نگرد که از سبستی از آب طلوع می‌کند و از سمت دیگر در آب فرو می‌رود درباره این دریا، چه بگوید؟ جز این که همین قدر بفهماند که در دریا افتساده‌ام و در دامن امواج کوه پیکر این دریا خراهای گران خاشهای بیش نیست. علی همان بیکران دریایی است که خورشید همه ارزشهای زندگی و احساس و شعر انسانی از سویی از آن می‌دمد و از سویی در آن غروب می‌کند و گنجایش سطح هستی علی است که می‌تواند تمام فروغ‌های آرزایی شلده وجود را بگردد و از خود متجلی سازد، انسان در این دریا افتاده چه بگوید؟ جز این که بگوید من هم دست‌خوش امواج این دریا شده‌ام.

عشق همیشه از رسیدن به زیبایی های عظمت بار و پر غرور سرچشمه می‌گیرد و تا ممکن گردد درباره آن زیبایی ها گفتگو و تفسیر شود ولو در حدیث دیگران، چنان می‌شود، ولی همین که از حد تعریف گذشت زبان بسته می‌شود و چشم دل باز، و عقل در عمق روح ریشه می‌دواند و هر دم بر تجلیات و دامنگیری‌هایش افزوده می‌گردد. کم کم غبار و خاکستری نمی‌ماند و آتش گل انداخته عشق می‌سوزد و می‌سوزاند و بی سر و سامان می‌کند. عاشقان دیگر سر و سامان نمی‌دانند.

واقعیت‌تجربکران دریایی است که خورشید همه ارزشهای عظمت یبوند:احساس، نفوذ، دید، عدالت، تقوا، شجاعت، رادی، بزرگی، سخاوت، اصالت احساس و طیفه، انسان دوستی،بیکران، حقوق شناسی،باریک، یتیم‌نوازی و زاغه‌جویی، پی ریزی فلسفه‌های عمیق، محبت و شور زندگی، ایثار، نیاپش و عبادت از گنجایش بدر، ولایت مطلق و نفوذ در روح عالم و تسلط بر ملکوت ماهیات به اذن و اراده خدا، روشن اندیشی ران وا داشت، که نه تنها علی را پیشوای خود بداندند بلکه به او عشق پورزند، او را بزرگ دارند و بزرگ، آنگونه که انسانها هماهنگ شوند و انسانی را بزرگ دارند، برای انسانیت، برای حق… برای حقیقت جاودان… برای آن فروغ مطلق و بی انتهایی که از مرزهای اندیشه می‌گذرد.

آنان که به درستی شناسختند که باید به فکر انسان باشند، آنان که فهمیدند که باید صخره مانند تکیه گاه پیکرهای واقع شوند که در پرتو شخصیتش کوچکترین پدیده حقوقی پامال نگردد و تعلیماتش زندگی سازند و زندگی‌های مرگ گونه را خراب کند، آنان که دانستند که باید بکوشند تا یک روز، در یک اجتماع، یک طفل یتیم، حتی از یک حق خود هم محروم نماند و آنان که به انسان و ارزش انسان ایمان آوردند، رفتند که علی را یاری کنند و طنین تکان دهنده این ندای حماسی را همه جا برسانند و همراه نور خورشید به هر کرانه‌اش بپردازند.

این حقیقت ها بود که عشقی خون فرجام و محبتی دامنگیر آفرید و برای اینها داین وظیفه بزرگ انسانی بود که انسان های بزرگی همچون: سلمان فارسی، ابازر غفاری، مقداد کندی، محمد بن ابی بکر، عبدالله

بن مسعود، سعد بن عبادہ، قیس بن سعد، مالک اشتر نخعی، سعید بن قیس همدانی، هاشم مرقا، کمیل بن زیاد، حجر بن عدی، عمرو بن حمق خزاعی، میثم تمار، رشید هجری، سعید بن جبیر، عبدالله بن عفیف، سلیمان بن صدر خزاعی، عبدالله بن سعید آزدی، محمد ابن ابی عمیر، ابن سکیت و صدها نفر دیگر رفتند و به جرم علی دوستی (که در واقع همان انسان دوستی مطلق بود، چه گفته روسو: دوستی انسانیت جز دوستی علی نیست) سوختند و نابود شدند و خاکستر گرم خود را بر ارواح پاشیدند…

اینها بود که رفتند و تاریخ علی شناسی و تشیع را با خون آزادگان نوشند و شهدای عظیم کربلا سرود پیروزی خونریگ خود را در خیمه تاریخ نواختند و بزرگترین سرمشق را به آزدیخواهان و مصلحان دادند. اینها بود که سادات حسنی و حسینی هر دم در هر گوشه خروج کردند. و زندگی خود را با تند رنگ خون زینت دادند و اولاد علی و فاطمه لای دیوارها گذارده می‌شدند و در ساختمان یک شهر اسلامی کار استوانه را به دوش می گرفتند، و ابو الفرج اصفهانی کتاب «مقاتل الطالبیین» را نوشت.

اینها بود که جوانان شیعه مذهب غیور که آتش عشق علی مشتعلشان ساخته بود، در کوچه‌ها و خیابان های کوفسه حرکت می‌کردند و پرچم های خونین خود را در میان نخلستان ها می گرداندند و با شعار شور آور «یا منصور امت» هیجان خلق می‌کردند.

اینها بسود که اصحاب بزگوار ائمه با چه خون جگرها و دردها و مشقتها، تعلیمات شیعه را نشر می دادند، عقیده شناسان و حقوق‌دانان بزرگ تربیت می‌شدند و امام صادق ۴۰۰ تن را تربیت می‌کرد و جابر بن حیان

پدر شیمی را پرورش می‌داد.

اینها بود که محدثان و ادیبان و دانشمندانی مانند:

شیخ ابوالحسن علان رازی، حافظ بدیع الزمان همدانی، ابوالحسین بن طرخان کندی، ابوالمحاسن رویانی، شیخ ابو علی فتال نیشابوری، ابن هانی اندلسی، مؤید الدین طغرانی، شیخ جمال الدین حمدانی، شیخ حسن بن محمد سلاکینی، شمس الدین محمد مکی، حکیم صدرالدین دشکی، شیخ نورالدین علایی محقق ثانی، شیخ زین الدین عاملی، شیخ شهاب الدین خراسانی، قاضی نورالله شوشتری و… که سر و کارشان با علم و کتاب و مدرسه بود به هیجان آمدند و در راه نوامیس انسانی تشیع شهید گشتند و سر فصل کتاب علم را با خون آذین بستند و خون جوشنده خود را بر ابق تاریخ پاشیدند و باخارات «مرگ سقراط» را تجدید کردند، و علامه امینی از پس کرانه‌های احساسات خویش دست برآورد و کتاب آنان: «شهداء القصبيله» را نوشت.

اینها بود که شعرای پرشور و متفکر و با شخصیت و مبارزی همچون: نابغه جعدی، فرزدق، کمیت اسدی، سید حمیری، ابو تمام طائی، دعلج خزاعی، حمدانی کوفی، ابو فراس حمدانی، شمر ف رضی، عبدی کوفی، اشجع سلمی، کثیر عزه، ابن الرومی، ابوالفتح کشاجم، صنوبری، مفتح، ناشی صغیر، ابن حماد، ابن طباطبا، ابوالفرج رازی، مهیار دیلمی، ابو العلاء معری، صفی الدین جلی، ابو حامد انطاقی، قاضی تنوخی، رودکی، فردوسی طوسی، سنائی غزنوی، ابوالحسن نهای، ابن سنان خفاجی، ابن منیر طرابلسی، اسدی طوسی، کسانئ مروزی، ناصر خسرو علوی، حافظ شیرازی، سلمان ساجوی، نظیری نیشابوری، جمال الدین خلیعی، حافظ رجب برسی، صائب تبریزی، مجتشم کاشی، شروش اصفهانی، سید حیدر حلی، عبدالمحسن کاظمی، علامه اقبال پاکستانی، شیخ کاظم ازری، شیخ محمد رضا سببی، سید سعید حبویی، عبدالمهدی مطر، ملک الشعرا بهار و…

و فلاسفه و حکما و ریاضی دانان و عقیده شناسان بزرگی همچون: هشام بن حکم، ابن اعلم بغدادی، حسن بن موسی نوخیتی، ابو علی سینا، ابو نصر فارابی، ابو ریحان بیرونی، خواجه نصیر طوسی، یعقوب کندی، ابو علی بن مسکویه، ابو اسحق فزاری، ابو سعید سجری، ابو زید بلخی، احمد بن یوسف مصری، احمد بن طیب سرخسی، ابن قبه رازی، ابن مبشر بغدادی، بدیع اسطرلابی، قطب الدین رازی، میر ابوالقاسم فندرسکی، میرداماد حسینی، غیاث الدین کاشانی، ملا عبدالرزاق لاهیجی، جلال الدین دوانی، ابو محمد همدانی، کامل الصباح عاملی و…

و شخصیت‌های ادبی، علمی، حقوقی و اجتماعی مهمی همچون:

شیخ مفید، شیخ صدوق، شیخ کلینی، شریف رضی، شریف مرتضی، خلیل فراهیدی، ابوالحسن کسائی، ابو عقیمان مازنی، ابن فهد حلی، شیخ طوسی، قطب الدین رازندی، شیخ طبرسی، امام مرزوقی، ابن ابی جمهور احسائی، علامه حلی، ابوالفتح رازی، عبدالجلیل قزوینی رازی، ابوالفضل ابن العبدی، صاحب بن عباد، ابن طاووس کاشنی، شیخ بهائی، علامه مجلسی، مقدس اردبیلی، ملا مهدی نراقی، فیض کاشانی، شیخ حر عاملی، علامه بحرالعلوم، میر حامد حسین هنای نیشابوری، میرزای شیرازی، سید جمال الدین اسد آبادی، شیخ انصاری، سید محسن ابن عاملی، سید حسن مدرس، سید حسن صدر کاشنی، شیخ محمد جواد بلاغی، شیخ محمد حسین کاشف الغطا، سید عبدالحسین شمر ف الدین، آیت الله بروجردی، شیخ آقا بزرگ تهرانی، امام خمینی، علامه امینی و… و بسیاری رهبران بزرگ

و مصلحان اجتماعی و رجال علمی دیگر همه مشعل علی شناسی را به دوش کشیدند و اجتماعات را پرتو دانش و تقوا و فضایل خویش به حقایق جاوید و مفاهیم زنده تشیع رساندند و فداکاریهای خستگی ناپذیر و مجاهدات عظیم خود را سرمشق آیندگان قرار دادند. گر چه همواره سد راههایی خشن نیز داشته‌اند.

اینها بود که دانشمند بزرگ ابوریحان بیرونی در کتاب «الاثار الباقیه» عید غدیر را از بزرگترین اعیاد همگانی اسلامی شمرد…

وضیاء الدین مقبلی عالم متبحر اهل سنت، پس از ذکر اسناد حدیث غدیر، گفت: «فان لم یکن هذا معلوما فما فسی الدین معلوم» اگر این

اُستاد علامه محمد رضا حکیمی

با واقعیت نامتناهی

حدیث، دانسته و ثابت نباشد پس در اسلام هیچ دانسته و ثابتی نیست.

حافظ ابو العلاء همدانی گفت: «اوری هذا الحدیث بمائتین وخمسين طریقاً: من این حدیث (غدیر) را با دوست و پنجاه سند نقل می‌کنم.

اینها بود که دانشمندان و محدثان بزرگ اهل سنت، فضایل و مناقب علی را در کتب خود نوشتند و در سراسر ممالک نشر شد و باز گو گشت و نفوذ کرد و پرورش داد و حتی حقیقت غدیر را که یکی از ریشه‌های استدلالی و دینی و الهی تشیع است و بس مهم و قاطع، گروه‌های فراوانی از علمای فنی سنت د رکتانهای معتبر و معتمد خود، حتی در چند «صحیح» نقل کردند…

اینها بود که پیوسته کتاب علی «نهج البلاغه» همچون مشعل جاودان افروخته، روی پایه افکار و احساسات اجتماعات قرار داشت و همواره نیز قرار دارد و بیش از صد شرح و تفسیر بر آن نوشته شده و به دهها زبان، همه یا قسمت هایی از آن گردانده شده است و از شرح‌هایش یکی شرح شیخ محمد عبده (حکیم و مفتی بزرگ مصر و از پیشوایان حرکت‌های علمی و اجتماعی اخیر آن کشور) است که بواسطه تأثیرات سید جمال الدین و همکاری با او، بیشتر بحقایق تشیع و کلام علی (ع) پی برد و بر آن شرح نوشتن و آن کتاب را در همه مصر و بلاد اسلامی عرب پهن کرد و در آغاز شرحش گفت:

«من در مطالعه این کتاب از فصلی به فصل دیگر می‌رسیدم و حس می‌کردم که پرده‌های سخن عوض می‌شود و آموزشگاه های پند و حکمت: تغییر می‌یابد و گاهی خودم را در جهانی می‌یافتم که ارواح بلند معانی با زیور عبید تابانک، آن را آباد ساخته است. این معانی بلند پیرامون روانهای پاک و دل‌های روشن می‌گردد تا بدانها الهام رستگاری بخشد و به مقصد عالی ای که دارند برساند و از لغزش گاهها دورشان کرده به شاهراه محکم فضیلت و کمال بکشاند. و گاه

سوگواره نور

می‌یافتم که عقلی نورانی که هیچ شباهتی با اجسام ندارد از عالم الوهیت جدا گشته و به روح انسانی اتصال یافته او را از لایه‌لای پرده‌های طبیعت بیرون آورده و تا سرا پرده ملکوت اعلی بالا برده است و تا شهودگاه فروغ فروزنده آفرینش رسانده است…».

از ترجمه‌های نهج البلاغه یکی اثر مرحوم جواد فاضل است که بارها به نام «سخنان علی» به چاپ رسیده است. من به طبقه جوان یکسر، توصیه می‌کنم که این کتاب را بگیرند و همیشــه داشته باشند و در هر شبانه روز ولو مقدار کمی از آن بخوانند حتی آن جوانان که خود را از دین کنار می‌کشند (در صورتی که به اصول شریف انسانیت پای بند

من یک مسیحی هستم که درباره شخصیت بزرگی صحبت می‌کنم که مسلمانان درباره او می‌گویند خدا او را راضی است، صفا با اوست و شاید هم خدا به او احترام بگذارد، و مسیحیان در اجتماعات خود از وی سخن گفته و از تعلیمات او سرمشق می‌گیرند و دینداریش را پیروی می‌نمایند.

از آنجا که در آیینــه تاریخ، مردم پاک و نفس کش بخوبی نمایان هستند می‌توان علی را بزرگتر از همه آنها شناخت… او بطوری از وضع رقت بار یتیمان و فقیران متأثر و غمگین می‌گشت که حالت و حشنتاکی بخود می‌گرفت…

ای داماد پیغمبر! شخصیت تو مرتفع‌تر از مدار ستارگان است. این از خصایص نور است که پاک و منزّه باقی مانده، گرد و غبار نمی‌تواند آن را لکه‌دار و کثیف کند. آن کس که از حیث شخصیت، ثروتمند و غنی است هرگز نمی‌تواند فقیر باشد، نجابت و شرافت او با غم دیگران عالیت و بزرگتر شده است، شهید راه دینداری و ایمان با لبخند رضایت درد و مشقت را می‌پذیرد. ای استاد ادب و سخن! شبیه گفتار تو مانند اقیانوسی است که در عرصه پهناور آن روح‌ها به هم می‌رسند و به یکدیگر می‌پیوندند…».

و همین موارث معنوی و وارستگی های عمیق و فضیلت های بزرگ شــیعه مذهبان آزاد الهی بود که همه جا در روحانیون واقعی این ملت نموده می‌گشت و شخصیت های بزرگ را تحت تأثیری عجیب قرار می‌داد که در اینجا حتی مجال اشــاره بدانها را هم نمی‌بایم، جز این که سخنی از فیلسوف فربه و متفکر اجتماعی مسیحی «امین الریحانی» که از پیشوایان تجدد شرق است نقل کنیم.

وی می‌گوید: «به عزم ملاقات سید حسن صدر به کاظمین رفتم. وی مرد تنومند چهار شانه بلند بالا و خوش اخلاق و خوش برخوردی است، با پیشانی بلند و ریش انبوه سفید و بازوهای قوی، عمامه سیاه بزرگی بر سر دارد و پیراهنی سینه گشاده در بر، با آستین‌های فراخ که بازوهای او در وقت صحبت از آن نمایان می‌شد. در تمام سیاحتم در بلاد عرب هیچ کس را به خاطر ندارم دیده باشم که صورت پیغمبران را انطور که تاریخ و شــعرا وصف کرده و نقاشان برای ام مصور کرده‌اند، در مقابل چشم من مجسم کند مثل این مرد شیعی بزرگ، چقدر مستحسن است سادگی اطوار و خشونت زندگی او، وقتی که من داخل خانه او می‌شوم ابتدا خیال می‌کردم داخل خانه یکی از خدمه او می‌شدم که به منزل او راه دارد. وقتی که او را دیدم روی حصیری نشست و اتاقی که جز آن حصیر و چند پشــتی، هیچ اثاثیه دیگری نداشت، و چون قبلاً مسبوق بودم که او بیش از دو میلیون اتباع و مقلد دارد و میلیونها روییه از هند و ایران برای صرف در وجوه برای او فرستاده می‌شود و او با وجود همه اینها در کمال ســادگی و زهد زندگی می‌کند و یک روییه از آنها را هم در غیر وجوه معینه استعمال نمی‌کند، این مرد فوق‌العاده در چشمم بزرگ آمد و آرزو کردم که کاش بین رؤسای روحانی ما که با جامه‌های ارغوانی گردش می‌کنند و در اعمالشان جز کار خیر چیزی کمبود ندارد، چند نفری نظیر این مرد پیدا می‌شد…».

او فدائیان علی بودند که همه جا شورانگیزترین حماسه زندگی را پیا می‌کردند. به گفته آقای حکیم الهی: «هزار و چند سال است که به نام او میلیون نفر – به هر نامی که می‌خواهید بنامید – خود را فدا کرده و با طیب خاطر و اراده شخصی در راه او بدل جان و مال می‌کنند که در کمترین شخصیت تاریخی آن را می‌شود یافت. و از آن گذشته صدها هزاران نفر را که همین آنسیکلودیا دارای شخصیت تاریخی و دارای قیافه تاریخی ذکر کرده است. چه از سلاطین و چه از فلاسفه و ادبا، همه کسانی هستند که خود را فدائی علی دانسته و به عظمت او معتقد بوده و مباحثات داشته‌اند.

اینها همه نیروهایی بودند که به هم می‌پیوستند و از خلال قرون و اعصار غبار گذشتت زمان را پس می‌زدند و هر بامداد و غروب چهره خروشناک علی را با همان ایهت تربیتی اش از میان تند نقش شفق نشان می‌دادند و به این امید نیرو بخش که زاویه‌های دید علی نسبت به انسان و ارزش انسان روشن گردد، به فعالیت پیگیر خویش ادامه می‌دادند… اکنون با استمداد از معلومات مختلف بشر امروز، پدیده‌های فکری و اجتماعی امام را می‌شود روشن کرد و تابش این خورشید را که قرن‌هاست بر سرزمین ما تابیده و درست نتوانسته‌ایم از نورش بهره بگیریم می‌توان به هر سوی گیتی رسانید.

اقیانوس زمان هر روز آماده‌تر می‌شود که ما صخره‌های بزرگی از دامنه شخصیت کوه اسنای علی بر داریم و در آن افکنیم و موجش را به دورترین ساحل‌های زندگی برسانیم و مردی را بشناسیم که از نظر علم، تا آنجا افکار را جهش می‌دهد که در ضمن اشاره به «اشعاف علوم» حتی روی آشیانه‌شناسی پرندگان تکیه می‌کند و اصول فلسفه‌های مهم را پی می‌ریزد و در حقوق و علوم الاجتماع، حقایقی ژرف و در عدالت و داور و مساوت، اصولی عمیق پیشنهاد کرده خود بدان‌ها عمل می‌کند. از بنیوایان سخن می‌گوید و با آنان می‌شنید و کنار دیوارهای درد چهره زاغه‌ها می‌ایستد و خود را به جای زاغه نشینان می‌گذارد.

مهوشش یک فرد بسیار معمولی جامعه کار می‌کند، به طوری که برای هر سوسیالیست منصف مایهٔ حیرت است. رئیس اسلام و فرمانروای

پهناورترین امپراطوری‌ها و برای چند نخل مردی یهودی آبیاری کردن و دستمزد گرفتن و به بینوا دادن… عجیب است!…

اینها همه شگفتی‌های این شعله جاوید و واقعیت نامتناهیی است.

آن همه فروغی که از چراغ راه مصلحین تراوید و آن همه ارزشهایی که انساندوستان بزرگ را به تلاش وا داشت، آنان که برای آزاد زندگی کردن جامعه‌ها، یا از بین بردن امتیاز سیاه و سفید، یا بهبود وضع زنان ها و زندانیان یا تیمارستان ها،

یا بیمارستان ها و درمانگاه ها، یا سایر آسایشگاه های مرضی، یا زندگی اطفال بی سرپرست، یا تعمیم دانش و سودا برای همه، یا کودکان استبداد و ظلم، یا رفع اختلافات شوم طبقاتی، یا پیشرفت علوم و اختراعات، یا گسترش عدالت و داد و احقاق حقوق، یا نشر تعلیم روحی و اخلاقی، یا سایر اصلاحات اجتماعی و… گام فشرندن و تلاش کردند؛ همه چهره‌های مقدسی هستند که یقیناً بشریت بدانها احترام می‌گذارد. ولیکن نمونه کامل و جامع همه این کشش ها و کوشش ها و تمام این احساسات و عواطف و بلکه از همه برتر و بزرگتر و الهی تر، همان چهره‌ای است که می‌گویم باید شناسانده شود و همگان کیفیت اندیشه و مجاری دیدش را درک کنند و معلومات درده و طوری عمومی شود که هر روز فرزندی که وارد زندگی می‌شوند، او را با همان هیمنه حقوقیش در سراسر زندگی و شـوون آن ناظر کار خود بدانند.

بشر برای آسودگی مطلق و رسیدن به ارزش واقعی خویش، ناگزیر است که به طرف علی برود. آن مردان بزرگی هم که پس از یک احساس ژرفاک و شــور و هیجان، عمری در شعلهٔ شمع علی می‌سوزند و به شناساندن علی می‌پردازند بدین نظر عالی است.

اینها حقایقی است، و این بحث‌ها بحث سنی – شیعه نیست، بحث یک طرفه است: «علی شناسی». است. نهایت دنیای تسنن هم وقتی پس از گذشتن چهارده قرن بر اسلام و عقیم ماندن جهانی شدن آن ؛ به این حقایق توجه پیدا کرد – با حفظ احترام سلف – با ما همگام خواهد شد و برادرانه با هم در راه تحقق بخشیدن به آرمانهای عالی پیغمبر بزرگوارمان خواهیم کوشید. اما چون همین را گروهی نمی‌خواهند که به سود منافع خودشان نمی‌دانند، این بحث مقدس انسانی را که نتیجه‌اش عاید دورترین بشر جزیره نشین هم خواهد شد، به گونه‌ای نامطلوب جلوه می‌دهند. و دریغا که بعضی از عناصر کم دید و یک سونگر و کم مطالعه در دین و تشیع که به گمان خود دید وسیع هم دارند؛ و چه بسا شیعه معتقدی هم هستند، چون از فلسفه چهره خود آگاهی درستی ندارند، در راه نشر این حقیقت که نمی‌کوشند هیچ، سر‌داه گوشندگان هم می‌شوند. این دسته اگر توجه نیابند تأسفی فراوان دارد.

در این جا حقیقتی است که ناگزیر باید بدان اشاره کرد: آیا اگر بنا نشود اجتماعی را به وظایف بزرگ پایبند سازند و توده درهم رفته و بی سامانی را زنده کنند و به خود آورند، از کجا باید شروع کرد؟

از همانجا که یقینی بحق در مردم انگیزخت شود و همه از صمیم دل بپذیریم که باید به طرف حرکتی روی آورند ؛ و خلاصه باید برنامه‌ای به مردم پیشنهاد شود که از ایمان قلبی و حس درونی منشأ گیرد. اینجاست که باید ابتدا همگان حق محض و صریح را درک کنند و بشناسند و به تأیید فروغ حق نیت پاکی که از شناختن حق در تصمیمات به وجود می‌آید به سوی مقصود پیش روند. تا فرد با جامعه‌ای در تشخیص خود یقین نکند و اشعه زنده کننده حقیقت بر کانون اراده و احساساتش تابند، هیچ جهش و جوشش راستینی توان آن فرد با جامعه توقع کرد.

اگر هر صبح هم راه نشریات یومیه، یک کتاب هم در زندگی علی به دست مردم داده شود ن یاد نیست، تنها راه زنده نگه داشتن نوامیس ارز شـمندن دنگی همین است و بس، که زندگی علی روش و اجتماعی علی پسند بسازیم

اکنون قدری صریح تر درک می‌شود که هر چه جوانان، احساساتی تر

و پر شورتر و جامعه دوست‌تر باشند، باید بی تردید برگردند (و اگر در اثر علل و عواملی از دین فاصله گرفته‌اند فاصله را به سفر رسانند) و در شناساندن مکتبی بکوشند که اقدامات اصلاحی و جهش های اجتماعی جزو متن آن است، و در آن ریشه دینی دارد… اگر این فکر (توجه به تعلیمات علی) چنانچه یاد شد در طبقه جوان رسوخ کند و باز شور علی شناسی در رستهٔ آماده‌تر یعنی جوانان سر گیرد، و ولای علی به هدایت نشاط سازنده جوانان بر خیزد؛ آیا اگر این پرتو از افق اجتماعی مدید نباید به مستعدانی محتوای آن جامعه دل بست؟

آیا اصل سعادت هر اجتماع، جهش داشتن و زنده بودن افراد نیست؟ و آیا عاملی جهش زاتر از توجه در ســست به طرز فکر قاطع و دادگر و کوبندهٔ علی و حقیقت ناشناختهٔ تشیع داریم؟…

استاد محمد رضا حکیمی

پهناورترین امپراطوری‌ها و برای چند نخل مردی یهودی آبیاری کردن و دستمزد گرفتن و به بینوا دادن… عجیب است!… اینها همه شگفتی‌های این شعله جاوید و واقعیت نامتناهیی است.

آن همه فروغی که از چراغ راه مصلحین تراوید و آن همه ارزشهایی که انساندوستان بزرگ را به تلاش وا داشت، آنان که برای آزاد زندگی کردن جامعه‌ها، یا از بین بردن امتیاز سیاه و سفید، یا بهبود وضع زنان ها و زندانیان یا تیمارستان ها،

یا بیمارستان ها و درمانگاه ها، یا سایر آسایشگاه های مرضی، یا زندگی اطفال بی سرپرست، یا تعمیم دانش و سودا برای همه، یا کودکان استبداد و ظلم، یا رفع اختلافات شوم طبقاتی، یا پیشرفت علوم و اختراعات، یا گسترش عدالت و داد و احقاق حقوق، یا نشر تعلیم روحی و اخلاقی، یا سایر اصلاحات اجتماعی و… گام فشرندن و تلاش کردند؛ همه چهره‌های مقدسی هستند که یقیناً بشریت بدانها احترام می‌گذارد. ولیکن نمونه کامل و جامع همه این کشش ها و کوشش ها و تمام این احساسات و عواطف و بلکه از همه برتر و بزرگتر و الهی تر، همان چهره‌ای است که می‌گویم باید شناسانده شود و همگان کیفیت اندیشه و مجاری دیدش را درک کنند و معلومات درده و طوری عمومی شود که هر روز فرزندی که وارد زندگی می‌شوند، او را با همان هیمنه حقوقیش در سراسر زندگی و شـوون آن ناظر کار خود بدانند.

بشر برای آسودگی مطلق و رسیدن به ارزش واقعی خویش، ناگزیر است که به طرف علی برود. آن مردان بزرگی هم که پس از یک احساس ژرفاک و شــور و هیجان، عمری در شعلهٔ شمع علی می‌سوزند و به شناساندن علی می‌پردازند بدین نظر عالی است.

اینها حقایقی است، و این بحث‌ها بحث سنی – شیعه نیست، بحث یک طرفه است: «علی شناسی». است. نهایت دنیای تسنن هم وقتی پس از گذشتن چهارده قرن بر اسلام و عقیم ماندن جهانی شدن آن ؛ به این حقایق توجه پیدا کرد – با حفظ احترام سلف – با ما همگام خواهد شد و برادرانه با هم در راه تحقق بخشیدن به آرمانهای عالی پیغمبر بزرگوارمان خواهیم کوشید. اما چون همین را گروهی نمی‌خواهند که به سود منافع خودشان نمی‌دانند، این بحث مقدس انسانی را که نتیجه‌اش عاید دورترین بشر جزیره نشین هم خواهد شد، به گونه‌ای نامطلوب جلوه می‌دهند. و دریغا که بعضی از عناصر کم دید و یک سونگر و کم مطالعه در دین و تشیع که به گمان خود دید وسیع هم دارند؛ و چه بسا شیعه معتقدی هم هستند، چون از فلسفه چهره خود آگاهی درستی ندارند، در راه نشر این حقیقت که نمی‌کوشند هیچ، سر‌داه گوشندگان هم می‌شوند. این دسته اگر توجه نیابند تأسفی فراوان دارد.

در این جا حقیقتی است که ناگزیر باید بدان اشاره کرد: آیا اگر بنا نشود اجتماعی را به وظایف بزرگ پایبند سازند و توده درهم رفته و بی سامانی را زنده کنند و به خود آورند، از کجا باید شروع کرد؟

از همانجا که یقینی بحق در مردم انگیزخت شود و همه از صمیم دل بپذیریم که باید به طرف حرکتی روی آورند ؛ و خلاصه باید برنامه‌ای به مردم پیشنهاد شود که از ایمان قلبی و حس درونی منشأ گیرد. اینجاست که باید ابتدا همگان حق محض و صریح را درک کنند و بشناسند و به تأیید فروغ حق نیت پاکی که از شناختن حق در تصمیمات به وجود می‌آید به سوی مقصود پیش روند. تا فرد با جامعه‌ای در تشخیص خود یقین نکند و اشعه زنده کننده حقیقت بر کانون اراده و احساساتش تابند، هیچ جهش و جوشش راستینی توان آن فرد با جامعه توقع کرد.

اگر هر صبح هم راه نشریات یومیه، یک کتاب هم در زندگی علی به دست مردم داده شود ن یاد نیست، تنها راه زنده نگه داشتن نوامیس ارز شـمندن دنگی همین است و بس، که زندگی علی روش و اجتماعی علی پسند بسازیم

اکنون قدری صریح تر درک می‌شود که هر چه جوانان، احساساتی تر و پر شورتر و جامعه دوست‌تر باشند، باید بی تردید برگردند (و اگر در اثر علل و عواملی از دین فاصله گرفته‌اند فاصله را به سفر رسانند) و در شناساندن مکتبی بکوشند که اقدامات اصلاحی و جهش های اجتماعی جزو متن آن است، و در آن ریشه دینی دارد… اگر این فکر (توجه به تعلیمات علی) چنانچه یاد شد در طبقه جوان رسوخ کند و باز شور علی شناسی در رستهٔ آماده‌تر یعنی جوانان سر گیرد، و ولای علی به هدایت نشاط سازنده جوانان بر خیزد؛ آیا اگر این پرتو از افق اجتماعی مدید نباید به مستعدانی محتوای آن جامعه دل بست؟

آیا اصل سعادت هر اجتماع، جهش داشتن و زنده بودن افراد نیست؟ و آیا عاملی جهش زاتر از توجه در ســست به طرز فکر قاطع و دادگر و کوبندهٔ علی و حقیقت ناشناختهٔ تشیع داریم؟…

من در این گفتار در پی آنم که زیرساز زندگی علی (ع) و اهمیت بحث در آن باره را تا حدی روشن کنم و فلسفه لزوم توجه به طرز فکر و عمل امام را بر ملا سازم. تا اجتماع ببیند که اگر هر صبح همراه نشریات یومیه، یک کتاب هم در زندگی علی به دست مردم بدهد زیاد نیست، بلکه تنها راه زنده نگه داشتن نوگامی ارزشمند زندگی همین است و بس، که زندگی علی روش و اجتماعی علی پسند بسازیم، و در این راه اگر نیروی شورانگیز ولّای علی و معنویت خلاق تشیع و نشاط سازنده طبقه جوان به همگامی بپردازند، به رسیدن به مقصود، امیدها خواهیم داشت و دیگر گناه یأس مرکب نخواهیم گشت.

پس اکنون، منظور این نوشته نشان دادن موقعیت تربیتی علی است که تاریخ انسان و هم نمایاندن فلسفه پیگیری از این رشته بحث و گفتگو که مخصوصاً نگارنده این صفحات در زندگی خویش زیاد بدان اهتمام ورزیده است و یقیناً است که دراین گفتار از من توقع داشته نشده که درباره عظمت ذاتی و شخصیت علی سخن سر کنم و حتی از آن بیکرانه بحر قسمت یک روزی در کوزه ریزم، چه این کار از بزرگانی همچون ابن سینا

اکنون بااستمدادان معلومات مختلف بشرامرو، پدیده‌های فکری و اجتماعی امام را می‌شود روشن کرد و تابش این خورشید را که قرن‌هاست بر سرزمین ماقابیده و در ست‌نقوانسته‌ایم از نورش بهره‌گیریم می‌توان به هر سوی گیتی رسانید

و نصیرالدین طوسی بر نیامد که با کلماتی کوتاه دهشت زدیِ خود را در برابر این عظمت به توانِ عظمت نشان دادند و مبهوت به دیواره تاریخ تکیه کردند. چون واقعیت علی همچون واقعیت اسرار بزرگ است که هر چه انسان بدانها نزدیک شود و بکاود و پی برد، بیشتر مرعوب می‌شود و از زبان می‌افتد.

درباره شخصیت و عظمت علی همین بس که انسان هر چند هم پر مطالعه و دانش اندوخته باشد به اشاره‌ای بگذرد، زیرا بعد شناسایی علی بعد مطالعه و دانش ها و مقیاس های بشری نیست.

آن کس که در دریایی بی ساحل و کبود دست و پا می‌زند و خورشید را می‌نگرد که از سبستی از آب طلوع می‌کند و از سمت دیگر در آب فرو می‌رود درباره این دریا، چه بگوید؟ جز این که همین قدر بفهماند که در دریا افتساده‌ام و در دامن امواج کوه پیکر این دریا خراهای گران خاشهای بیش نیست. علی همان بیکران دریایی است که خورشید همه ارزشهای زندگی و احساس و شعر انسانی از سویی از آن می‌دمد و از سویی در آن غروب می‌کند و گنجایش سطح هستی علی است که می‌تواند تمام فروغ‌های آرزایی شلده وجود را بگردد و از خود متجلی سازد، انسان در این دریا افتاده چه بگوید؟ جز این که بگوید من هم دست‌خوش امواج این دریا شده‌ام.

عشق همیشه از رسیدن به زیبایی های عظمت بار و پر غرور سرچشمه می‌گیرد و تا ممکن گردد درباره آن زیبایی ها گفتگو و تفسیر شود ولو در حدیث دیگران، چنان می‌شود، ولی همین که از حد تعریف گذشت زبان بسته می‌شود و چشم دل باز، و عقل در عمق روح ریشه می‌دواند و هر دم بر تجلیات و دامنگیری‌هایش افزوده می‌گردد. کم کم غبار و خاکستری نمی‌ماند و آتش گل انداخته عشق می‌سوزد و می‌سوزاند و بی سر و سامان می‌کند. عاشقان دیگر سر و سامان نمی‌دانند.

واقعیت‌تجربیکان دریایی است که خورشید همه ارزشهای عظیم پیوند:احساس، نفوذ، دید، عدالت، تقوا، شجاعت، رادی، بزرگی، سخاوت، اصالت احساس و طیفه، انسان دوستی،بیکران، حقوق شناسی،باریک، یتیم‌نوازی و زاغه‌جویی، پی ریزی فلسفه‌های عمیق، محبت و شور زندگی، ایثار، نیاپش و عبادت از گنجایش بلر، ولایت مطلق و نفوذ در روح عالم و تسلط بر ملکوت ماهیات به اذن و اراده خدا، روشن اندیشی را وا داشت، که نه تنها علی را پیشوای خود بداندند بلکه به او عشق پورزند، او را بزرگ دارند و بزرگ، آنگونه که انسانها هماهنگ شوند و انسانی را بزرگ دارند، برای انسانیت، برای حق… برای حقیقت جاودان… برای آن فروغ مطلق و بی انتهایی که از مرزهای اندیشه می‌گذرد.

آنان که به درستی شناسختند که باید به فکر انسان باشند، آنان که فهمیدند که باید صخره مانند تکیه گاه پیکرهای واقع شوند که در پرتو شخصیتش کوچکترین پدیده حقوقی پامال نگردد و تعلیماتش زندگی سازد و زندگی‌های مرگ گونه را خراب کند، آنان که دانستند که باید بکوشند تا یک روز، در یک اجتماع، یک طفل یتیم، حتی از یک حق خود هم محروم نماند و آنان که به انسان و ارزش انسان ایمان آوردند، رفتند که علی را یاری کنند و طنین تکان دهنده این ندای حماسی را همه جا برسانند و همراه نور خورشید به هر کرانه‌اش بپردازند.

این حقیقت ها بود که عشقی خون فرجام و محبتی دامنگیر آفرید و برای اینها داین وظیفه بزرگ انسانی بود که انسان های بزرگی همچون: سلمان فارسی، ابازر غفاری، مقداد کندی، محمد بن ابی بکر، عبدالله

بن مسعود، سعد بن عبادہ، قیس بن سعد، مالک اشتر نخعی، سعید بن قیس همدانی، هاشم مرقا، کمیل بن زیاد، حجر بن عدی، عمرو بن حمق خزاعی، میثم تمار، رشید هجری، سعید بن جبیر، عبدالله بن عفیف، سلیمان بن صدر خزاعی، عبدالله بن سعید آزدی، محمد ابن ابی عمیر، ابن سکیت و صدھا نفر دیگر رفتند و به جرم علی دوستی (که در واقع همان انسان دوستی مطلق بود، چه گفته روسو: دوستی انسانیت جز دوستی علی نیست) سوختند و نابود شدند و خاکستر گرم خود را بر ارواح پاشیدند…

اینها بود که رفتند و تاریخ علی شناسی و تشیع را با خون آزادگان نوشند و شهدای عظیم کربلا سرود پیروزی خونریزگ خود را در خیمه تاریخ نواختند و بزرگترین سرمشق را به آزدیخواهان و مصلحان دادند. اینها بود که سادات حسنی و حسینی هر دم در هر گوشه خروج کردند. و زندگیِ خود را با تند رنگ خون زینت دادند و اولاد علی و فاطمه لای دیوارها گذارده می‌شدند و در ساختمان یک شهر اسلامی کار استوانه را به دوش می‌گرفتند، و ابو الفرج اصفهانی کتاب «مقاتل الطالبیین» را نوشت.

اینها بود که جوانان شیعه مذهب غیور که آتش عشق علی مشتعلشان ساخته بود، در کوچه‌ها و خیابان های کوفسه حرکت می‌کردند و پرچم های خونین خود را در میان نخلستان ها می‌گرداندند و با شعار شور آور «یا منصور امت» هیجان خلق می‌کردند.

اینها بسود که اصحاب بزگوار ائمه با چه خون جگرها و دردها و مشقتها، تعلیمات شیعه را نشر می‌دادند، عقیده شناسان و حقوق‌دانان بزرگ تربیت می‌شدند و امام صادق ۴۰۰ تن را تربیت می‌کرد و جابر بن حیان

پدر شیمی را پرورش می‌داد.

اینها بود که محدثان و ادیبان و دانشمندانی مانند:

شیخ ابوالحسن علان راژی، حافظ بدیع الزمان همدانی، ابوالحسین بن طرخان کندی، ابوالمحاسن رویانی، شیخ ابو علی فتال نیشابوری، ابن هانی اندلسی، مؤید الدین طغرانی، شیخ جمال الدین حمدانی، شیخ حسن بن محمد سلاکینی، شمس الدین محمد مکی، حکیم صدرالدین دشتکی، شیخ نورالدین علایی محقق ثانی، شیخ زین الدین عاملی، شیخ شهاب الدین خراسانی، قاضی نورالله شوشتری و… که سر و کارشان با علم و کتاب و مدرسه بود به هیجان آمدند و در راه نوامیس انسانی تشیع شهید گشتند و سر فصل کتاب علم را با خون آذین بستند و خون جوشنده خود را بر ابق تاریخ پاشیدند و باخارات «مرگ سقراط» را تجدید کردند، و علامه امینی از پس کرانه‌های احساسات خویش دست برآورد و کتاب آنان: «شهداء القصبيله» را نوشت.

اینها بود که شعرای پرشور و متفکر و با شخصیت و مبارزی

همچون: نابغه جعدی، فرزدق، کمیت اسدی، سید حمیری، ابو تمام طائی، دعبل خزاعی، حمدانی کوفی، ابو فراس حمدانی، شُرف رضی، عبدی کوفی، اشجع سلمی، کثیر عزه، ابن الرومی، ابوالفتح کشاجم، صنوبری، مفجع، ناشی صغیر، ابن حماد، ابن طباطبا، ابوالفرج راژی، مهیار دیلمی، ابو العلاء معری، صفی الدین جلی، ابو حامد انطاقی، قاضی تنوخی، رودکی، فردوسی طوسی، سنائی غزنوی، ابوالحسن نهامی، ابن سنان خفاجی، ابن منیر طرابلسی، اسدی طوسی، کسانئ مروزی، ناصر خسرو علوی، حافظ شیرازی، سلمان ساجوی، نظیری نیشابوری، جمال الدین خلیعی، حافظ رجب برسی، صائب تبریزی، مجتشم کاشی، شروش اصفهانی، سید حیدر حلی، عبدالمحسن کاظمی، علامه اقبال پاکستانی، شیخ کاظم ازری، شیخ محمد رضا سببی، سید سعید حبویی، عبدالمهدی مطر، ملک الشعرا بهار و…

و فلاسفه و حکما و ریاضی دانان و عقیده شناسان بزرگی همچون: هشام بن حکم، ابن اعلم بغدادی، حسن بن موسی نوخیتی، ابو علی سینا، ابو نصر فارابی، ابو ریحان بیرونی، خواجه نصیر طوسی، یعقوب کندی، ابو علی بن مسکویه، ابو اسحق فزاری، ابو سعید سجری، ابو زید بلخی، احمد بن یوسف مصری، احمد بن طیب سرخسی، ابن قبه راژی، ابن مبشر بغدادی، بدیع اسطرلابی، قطب الدین راژی، میر ابوالقاسم فندرسکی، میرداماد حسینی، غیاث الدین کاشانی، ملا عبدالرزاق لاهیجی، جلال الدین دوانی، ابو محمد همدانی، کامل الصباح عاملی و…

و شخصیت‌های ادبی، علمی، حقوقی و اجتماعی مهمی همچون:

شیخ مفید، شیخ صدوق، شیخ کلینی، شریف رضی، شریف مرتضی، خلیل فراهیدی، ابوالحسن کسائی، ابو عقیمان مازنی، ابن فهد حلی، شیخ طوسی، قطب الدین راوندی، شیخ طبرسی، امام مرزوقی، ابن ابی جمهور احسائی، علامه حلی، ابوالفتح راژی، عبدالجلیل قزوینی راژی، ابوالفضل ابن العبدی، صاحب بن عباد، ابن طاووس کاشنی، شیخ بهائی، علامه مجلسی، مقدس اردبیلی، ملا مهدی نراقی، فیض کاشانی، شیخ حر عاملی، علامه بحرالعلوم، میر حامد حسین هنای نیشابوری، میرزای شیرازی، سید جمال الدین اسد آبادی، شیخ انصاری، سید محسن ابن عاملی، سید حسن مدرس، سید حسن صدر کاشنی، شیخ محمد جواد بلاغی، شیخ محمد حسین کاشف الغطا، سید عبدالحسین شُرف الدین، آیت الله بروجردی، شیخ آقا بزرگ تهرانی، امام خمینی، علامه امینی و… و بسیاری رهبران بزرگ

و مصلحان اجتماعی و رجال علمی دیگر همه مشعل علی شناسی را به دوش کشیدند و اجتماعات را پرتو دانش و تقوا و فضایل خویش به حقایق جاوید و مفاهیم زنده تشیع رساندند و فداکاریهای خستگی ناپذیر و مجاهدات عظیم خود را سرمشق آیندگان قرار دادند. گر چه همواره سد راههایی خشن نیز داشته‌اند.

اینها بود که دانشمند بزرگ ابوریحان بیرونی در کتاب «الاثار الباقیه» عید غدیر را از بزرگترین اعیاد همگانی اسلامی شمرد…

وضیاء الدین مقبلی عالم متبحر اهل سنت، پس از ذکر اسناد حدیث غدیر، گفت: «فان لم یکن هذا معلوما فما فسی الدین معلوم» اگر این

اُستاد علامه محمد رضا حکیمی

با واقعیت نامتناهی

حدیث، دانسته و ثابت نباشد پس در اسلام هیچ دانسته و ثابتی نیست. حافظ ابو العلاء همدانی گفت: «اوری هذا الحدیث بمائتین وخمسين طریقاً: من این حدیث (غدیر) را با دوست و پنجاه سند نقل می‌کنم.

اینها بود که دانشمندان و محدثان بزرگ اهل سنت، فضایل و مناقب علی را در کتب خود نوشتند و در سراسر ممالک نشر شد و باز گو گشت و نفوذ کرد و پرورش داد و حتی حقیقت غدیر را که یکی از ریشه‌های استدلالی و دینی و الهی تشیع است و بس مهم و قاطع، گروههای فراوانی از علمای فنی سنت د رکتانهای معتبر و معتمد خود، حتی در چند «صحیح» نقل کردند…

اینها بود که پیوسته کتاب علی «نهج البلاغه» همچون مشعل جاودان افروخته، روی پایه افکار و احساسات اجتماعات قرار داشت و همواره نیز قرار دارد و بیش از صد شرح و تفسیر بر آن نوشته شده و به دهها زبان، همه یا قسمت هایی از آن گردانده شده است و از شرح‌هایش یکی شرح شیخ محمد عبده (حکیم و مفتی بزرگ مصر و از پیشوایان حرکتهای علمی و اجتماعی اخیر آن کشور) است که بواسطه تأثیرات سید جمال الدین و همکاری با او، بیشتر بحقایق تشیع و کلام علی (ع) پی برد و بر آن شرح نوشتن و آن کتاب را در همه مصر و بلاد اسلامی عرب پهن کرد و در آغاز شرحش گفت:

«من در مطالعه این کتاب از فصلی به فصل دیگر می‌رسیدم و حس می‌کردم که پرده‌های سخن عوض می‌شود و آموزشگاه های پند و حکمت: تغییر می‌یابد و گاهی خودم را در جهانی می‌یافتم که ارواح بلند معانی با زیور عبید تابانک، آن را آباد ساخته است. این معانی بلند پیرامون روانهای پاک و دلهای روشن می‌گردد تا بدانها الهام رستگاری بخشد و به مقصد عالی ای که دارند برساند و از لغزش گاهها دورشان کرده به شاهراه محکم فضیلت و کمال بکشاند. و گاه

سوگواره نور

می‌یافتم که عقلی نورانی که هیچ شباهتی با اجسام ندارد از عالم الوهیت جدا گشته و به روح انسانی اتصال یافته او را از لایه‌لای پرده‌های طبیعت بیرون آورده و تا سرا پرده ملکوت اعلی بالا برده است و تا شهودگاه فروغ فروزنده آفرینش رسانده است…».

از ترجمه‌های نهج البلاغه یکی اثر مرحوم جواد فاضل است که بارها به نام «سخنان علی» به چاپ رسیده است. من به طبقه جوان یکسر، توصیه می‌کنم که این کتاب را بگیرند و همیشسه داشته باشند و در هر شبانه روز ولو مقدار کمی از آن بخوانند حتی آن جوانان که خود را از دین کنار می‌کشند (در صورتی که به اصول شریف انسانیت پای بند

من یک مسیحی هستم که درباره شخصیت بزرگی صحبت می‌کنم که مسلمانان درباره او می‌گویند خدا او را راضی است، صفا با اوست و شاید هم خدا به او احترام بگذارد، و مسیحیان در اجتماعات خود از وی سخن گفته و از تعلیمات او سرمشق می‌گیرند و دینداریش را پیروی می‌نمایند.

از آنجا که در آیینسه تاریخ، مردم پاک و نفس کش بخوبی نمایان هستند می‌توان علی را بزرگتر از همه آنها شناخت… او بطوری از وضع رقت بار یتیمان و فقیران متأثر و غمگین می‌گشت که حالت و حشنتاکی بخود می‌گرفت…

ای داماد پیغمبر! شخصیت تو مرتفع‌تر از مدار ستارگان است. این از خصایص نور است که پاک و منزّه باقی مانده، گرد و غبار نمی‌تواند آن را لکه‌دار و کثیف کند. آن کس که از حیث شخصیت، ثروتمند و غنی است هرگز نمی‌تواند فقیر باشد، نجابت و شرافت او با غم دیگران عالیت و بزرگتر شده است، شهید راه دینداری و ایمان با لبخند رضایت درد و مشقتش را می‌پذیرد. ای استاد ادب و سخن! شبویه گفتار تو مانند اقیانوسی است که در عرصه پهناور آن روح‌ها به هم می‌رسند و به یکدیگر می‌پیوندند…».

و همین موارث معنوی و وارستگی های عمیق و فضیلت های بزرگ ششیعه مذهبان آزاد الهی بود که همه جا در روحانیون واقعی این ملت نموده می‌گشت و شخصیت های بزرگ را تحت تأثیری عجیب قرار می‌داد که در اینجا حتی مجال اششاره بدانها را هم نمی‌باییم، جز این که سخنی از فیلسوف فربه و متفکر اجتماعی مسیحی «امین الریحانی» که از پیشوایان تجدد شرق است نقل کنیم.

وی می‌گوید: «به عزم ملاقات سید حسن صدر به کاظمین رفتم. وی مرد تنومند چهار شانه بلند بالا و خوش اخلاق و خوش برخوردی است، با پیشانی بلند و ریش انبوه سفید و بازوهای قوی، عمامه سیاه بزرگی بر سر دارد و پیراهنی سینه گشاده در بر، با آستین‌های فراخ که بازوهای او در وقت صحبت از آن نمایان می‌شد. در تمام سیاحتم در بلاد عرب هیچ کس را به خاطر ندارم دیده باشم که صورت پیغمبران را انطور که تاریخ و شسرا وصف کرده و نقاشان برای ام مصور کرده‌اند، در مقابل چشم من مجسم کند مثل این مرد شیعی بزرگ، چقدر مستحسن است سادگی اطوار و خشونت زندگی او، وقتی که من داخل خانه او می‌شوم ابتدا خیال می‌کردم داخل خانه یکی از خدمه ای می‌شدم که به منزل او راه دارد.

وقتی که او را دیدم روی حصیری نشست و اتاقی که جز آن حصیر و چند پشتی، هیچ اثاثیه دیگری نداشت، و چون قبلاً مسبوق بودم که او بیش از دو میلیون اتباع و مقلد دارد و میلیونها رویه از هند و ایران برای صرف در وجوه برای او فرستاده می‌شود و او با وجود همه اینها در کمال سسادگی و زهد زندگی می‌کند و یک رویه از آنها را هم در غیر وجوه معینه استعمال نمی‌کند، این مرد فوق‌العاده در چشمم بزرگ آمد و آرزو کردم که کاش بین رؤسای روحانی ما که با جامه‌های ارغوانی گردش می‌کنند و در اعمالشان جز کار خیر چیزی کمبود ندارد، چند نفری نظیر این مرد پیدا می‌شد…».

او فدائیان علی بودند که همه جا شورانگیزترین حماسه زندگی را پیا می‌کردند. به گفته آقای حکیم الهی: «هزار و چند سال است که به نام او میلیون نفر – به هر نامی که می‌خواهید بنامید – خود را فدا کرده و با طیب خاطر و اراده شخصی در راه او بدل جان و مال می‌کنند که در کمترین شخصیت تاریخی آن را می‌شود یافت. و از آن گذشته صدها هزاران نفر را که همین آنسیکلودیا دارای شخصیت تاریخی و دارای قیافه تاریخی ذکر کرده است. چه از سلاطین و چه از فلاسفه و ادبا، همه کسانی هستند که خود را فدائی علی دانسته و به عظمت او معتقد بوده و مباحثات داشته‌اند.

اینها همه نیروهایی بودند که به هم می‌پیوستند و از خلال قرون و اعصار غبار گذشتست زمان را پس می‌زدند و هر بامداد و غروب چهره خروشناک علی را با همان ایهت تربیتی اش از میان تند نقش شفق نشان می‌دادند و به این امید نیرو بخش که زاویه‌های دید علی نسبت به انسان و ارزش انسان روشن گردد، به فعالیت پیگیر خویش ادامه می‌دادند… اکنون با استمداد از معلومات مختلف بشر امروز، پدیده‌های فکری و اجتماعی امام را می‌شود روشن کرد و تابش این خورشید را که قرن‌هاست بر سرزمین ما تابیده و درست نتوانسته‌ایم از نورش بهره بگیریم می‌توان به هر سوی کشید و در آن ریشه دینی دارد…».

ایقائوس زمان هر روز آماده‌تر می‌شود که ما صخره‌های بزرگی از دامنه شخصیت کوه اسنای علی بر داریم و در آن افکنیم و موجش را به دورترین ساحل‌های زندگی برسانیم و مردی را بشناسانیم که از نظر علم، تا آنجا افکار را جهش می‌دهد که در ضمن اشاره به «اشعاع علوم» حتی روی آشیانه‌شناسی پرندگان تکیه می‌کند و اصول فلسفه‌های مهم را پی می‌ریزد و در حقوق و علوم الاجتماع، حقایقی ژرف و در عدالت و دآوری و مساوات، اصولی عمیق پیشنهاد کرده خود بدان‌ها عمل می‌کند. از بنیویان سخن می‌گوید و با آنان می‌شنید و کنار دیوارهای درد چهره زاغه‌ها می‌ایستد و خود را به جای زاغه نشینان می‌گذارد.

مهوشش یک فرد بسیار معمولی جامعه کار می‌کند، به طوری که برای هر سوسیالیست منصف مایهٔ حیرت است. رئیس اسلام و فرمانروای

اطلاعات ویژه نامه

استادمحمد رضا حکیمی

پهناورترین امپراطوری‌ها و برای چند نخل مردی یهودی آبیاری کردن و دستمزد گرفتن و به بینوا دادن… عجیب است!… اینها همه شگفتی‌های این شعله جاوید و واقعیت نامتناهی است.

آن همه فروغی کسه از چراغ راه مصلحین تراوید و آن همه ارزشهایی که انساندوستان بزرگ را به تلاش وا داشت.

آنان که برای آزاد زندگی کردن جامعه‌ها، یا از بین بردن امتیاز سیاه و سفید، یا بهبود وضع زنان ها و زندانیان یا تیمارستان ها، یا بیمارستان ها و درمانگاه ها، یا سایر آسایشگاه های مرضی، یا زندگی اطفال بی سرپرست، یا تعمیم دانش و سودا برای همه، یا کودکان استبداد و ظلم، یا رفع اختلافات شوم طبقاتی، یا پیشرفت علوم و اختراعات، یا گسترش عدالت و داد و احقاق حقوق، یا نشر تعلیم روحی و اخلاقی، یا سایر اصلاحات اجتماعی و… گام فشرندن و تلاش کردند؛ همه چهره‌های مقدسی هستند که یقیناً بشریت بدانها احترام می‌گذارد. ولیکن نمونه کامل و جامع همه این کشش ها و کوشش ها و تمام این احساسات و عواطف و بلکه از همه برتر و بزرگتر و الهی تر، همان چهره‌ای است که می‌گویم باید شناسانده شود و همگان کیفیت اندیشه و مجاری دیدش را درک کنند و معلومات درده و طوری عمومی شود که هر روز فرزندی که وارد زندگی می‌شوند، او را با همان هیمنه حقوقیش در سراسر زندگی و شئون آن ناظر کار خود بدانند.

بشر برای آسودگی مطلق و رسیدن به ارزش واقعی خویش، ناگزیر است که به طرف علی برود. آن مردان بزرگی هم که پس از یک احساس ژرفاک و ششور امیدانگیر، عمری در شعلهٔ عشق علی می‌سوزند و به شناساندن علی می‌پردازند بدین نظر عالی است.

اینها حقایقی است، و این بحث‌ها بحث سنی – شیعه نیست، بحث یک طرفه است: «علی شناسی». است. نهایت دنیای تسنن هم وقتی پس از گذشتن چهارده قرن بر اسلام و عقیم ماندن جهانی شدن آن ؛ به این حقایق توجه پیدا کرد – با حفظ احترام سلف – با ما همگام خواهد شد و برادرانه با هم در راه تحقق بخشیدن به آرمانهای عالی پیغمبر بزرگوارمان خواهیم کوشید. اما چون همین را گروهی نمی‌خواهند که به سود منافع خودشان نمی‌دانند، این بحث مقدس انسانی را که نتیجه‌اش عاید دورترین بشر جزیره نشین هم خواهد شد، به گونه‌ای نامطلوب جلوه می‌دهند. و دریغا که بعضی از عناصر کم دید و یک سونگر و کم مطالعه در دین و تشیع که به گمان خود دید وسیع هم دارند؛ و چه بسا شیعه معتقدی هم هستند، چون از فلسفه چهره خود آگاهی درستی ندارند. در راه نشر این حقیقت که نمی‌کوشند هیچ، سر‌داه کوشندگان هم می‌شوند. این دسته اگر توجه نیابند تأسفی فراوان دارد.

در این جا حقیقتی است که ناگزیر باید بدان اشاره کرد: آیا اگر بنا نشود اجتماعی را به وظایف بزرگ پایبند سازند و توده درهم رفته و بی سامانی را زنده کنند و به خود آورند، از کجا باید شروع کرد؟

از همانجا که یقینی بحق در مردم انگیزخت شود و همه از صمیم دل بپذیریم که باید به طرف حرکتی روی آورند ؛ و خلاصه باید برنامه‌ای به مردم پیشنهاد شود که از ایمان قلبی و حس درونی منشأ گیرد. اینجاست که باید ابتدا همگان حق محض و صریح را درک کنند و بشناسند و به تأیید فروغ حق نیت پایی که از شناختن حق در تصمیمات به وجود می‌آید به سوی مقصود پیش روند. تا فرد با جامعه‌ای در تشخیص خود یقین نکند و اشعه زنده کننده حقیقت بر کانون اراده و احساساتش تابند، هیچ جهش و جوشش راستینی توان آن فرد با جامعه توقع کرد.

اگر هر صبح هم راه نشریات یومیه، یک کتاب هم در زندگی علی به دست مردم داده شود ن یاد نیست، تنها راه زنده نگه داشتن نوامیس ارز شمندن زندگی همین است و بس، که زندگی علی روش و اجتماعی علی پسند بسازیم

اکنون قدری صریح تر درک می‌شود که هر چه جوانان، احساساتی تر و پر شورتر و جامعه دوست‌تر باشند، باید بی تردید برگردند (و اگر در اثر علل و عواملی از دین فاصله گرفته‌اند فاصله را به سفر رسانند) و در شناساندن مکتبی بکوشند که اقدامات اصلاحی و جهش های اجتماعی جزو متن آن است، و در آن ریشه دینی دارد… اگر این فکر (توجه به تعلیمات علی) چنانچه یاد شد در طبقه جوان رسوخ کند و باز شور علی شناسی در رستهٔ آماده‌تر یعنی جوانان سر گیرد، و ولای علی به هدایت نشاط سازنده جوانان بر خیزد؛ آیا اگر این پرتو از افق اجتماعی مدید نباید به تعمادی محتوای آن جامعه دل بست؟ آیا اصل سعادت هر اجتماع، جهش داشتن و زنده بودن افراد نیست؟ و آیا عاملی جهش زاتر از توجه در سست به طرز فکر قاطع و دادگر و کوبندهٔ علی و حقیقت ناشاختهٔ تشیع داریم؟…

دکتر سید جعفر شهیدی

من از جد شما شنیدم، می‌گفت: آشتی دادن میان مردم بهتر است از نماز و روزه سالیان.»
خدا را، خدا را درباره یتیمان، آنان را گاه گرسنه و گاه سیر مدارید و نزد خود ضایعشان مگذارید. خدا را، خدا را. همسایگان را بپایید که سفارش شده پیامبر شمایند، پیوسته درباره آنان سفارش می‌فرمود چندان که گمان بردیم برای آنان اثری معین خواهد نمود.

خدا را، خدا را، درباره قرآن، مبدا دیگری بر شما پیشی گیرد در رفتار به حکم آن.

خدا را، خدا را، درباره نماز که ستون دین شماست. خدا را خدا را در حق خانه پروردگارتان! آن را خالی مگذارید، چندانکه در این جهان ماندگارید که اگر [حرمت] آن را نگاه ندارید به عذاب خدا گرفتارید. خدا را خدا را، درباره جهاد در راه خدا به مال‌هاتان و به جان‌هاتان و زبان‌هاتان، بر شما باد به یکدیگر پیوستن و به هم بخشیدن. مبدا از هم، روی بگردانید و پیوند هم را بگسلانید.

امر به معروف و نهی از منکر را وامگذارید تا بدترین شما حکمرانی شمارا بردست گیرند. آنگاه دعا کنید و از شما نپذیرند. پسران عبدالمطلب! بنیمن در خون مسلمانان فرو رفته‌اید و دست‌ها را بدان آلوده، و گوید امیرمؤمنان را کشته‌اند. بدانید جز کشنده من نباید کسی به خون من کشته شود.

بنگرید! اگر من از این ضربت او مُردم، او را تنها یک ضربت بزنید و دست و پا و دیگر اندام او را مبرید که من از رسول خدا (صلی الله علیه و آله) شنیدم می‌فرمود:

«بپرهیزد از بریدن اندام مرده، هر چند سگ دیوانه باشد.»

اندک اندک آرزوی او تحقق می‌یافت و بدانچه می‌خواست نزدیک می‌شد. او از دیرباز، خواهان شهادت بود و می‌گفت: «خدا یا بهتر از اینان را نصیب من دار و بدتر از مرا بر اینان بگمار!»

علی (ع) به لقاء حق رسید و عدالت، نگاهبان امین و بر پا دارنده مجاهد خود را از دست داد، و بی‌یاور ماند. ستمبارگان از هر سو دست به حریم آن گشودند و به اندازه توان خود اندک اندک از آن ربودند، چندانکه چیزی از آن بر جای نماند. آنگاه ستم رابر جایش نشاندند و همچنان جای خود را می‌دارد تا خدا کی خواهد که زمین پراز عدل و داد شود، از آن پس که پراز ستم و جور شده است.

* برگرفته از کتاب علی از زبان علی

کیفیت شهادت حضرت

چگونگی ضربت خوردن حضرت علی (ع) در نوشته تاریخ‌نویسان پیشین یکسان نیست. در حالی که طبری و ابن سعد و دیگران نوشته‌اند: «چون [حضرت علی علیه السلام] از سابیانی که به مسجد می‌رسد، بیرون شد، ابن ملجم او را ضربت زد.» یعقوبی که تاریخ او پیش از اینان نوشته شده گوید: «پسر ملجم از سوراخی که در دیوار مسجد بود، شمشیر بر سر او زد.» اما نوشته ابن اعثم که هم عصر طبری است، با نوشته آنان مخالف است و با آنچه میان شیعیان مشهور است مطابق می‌باشد. وی چنین می‌نویسد:

«پسر ملجم شمشیر خود را برداشت و به مسجد آمد و میان خفتگان افتاد. علی (علیه‌السلام) اذان گفت و داخل مسجد شد و خفتگان را بیدار می‌کرد، سپس به محراب رفت و ایستاد و نماز را آغاز کرد، به رکوع، و سپس به سجده رفت. چون سر از سجده نخست برداشت، ابن ملجم او را ضربت زد و ضربت او بر جای ضربتی که عمرو پسر عبدود در جنگ خندق بدو بود آمد. ابن ملجم گریخت و علی در محراب افتاد و مردم بانگ برآوردند امیرمؤمنان کشته شد.»

بلادری به روایت خود از حسن بن بزیع آرد: «چون پسر ملجم او را ضربت زد گفت: فزت و رب الکعبة و آخرین سخن او این آیه بود. «و من يعمل مثقال ذره خیرا یره و من يعمل مثقال ذره شرا یره.»

روایت‌های شیعی و برخی از روایت‌های اهل سنت نیز با آنچه ابن اعثم نوشته مطابقت دارد. به هر حال، امام را از مسجد به خانه بردند. دیری نگذشت که قاتل را دستگیر کرده و نزد او آوردند. بدو فرمود: «پسر ملجمی؟»

«حسن! او را سیر کن و استوار بیند! اگر مُردم، او را نزد من بفرست تا در پیشگاه خدا با او خصمی کنم و اگر زنده ماندم یا می‌بخشم یا قصاص می‌کنم.» ابن سعد نوشته است امام فرمود: «بدو خوراک نیکو دهید و در جای نرمش بپارمانید.» و هم او نوشته است روزی که علی مردم را برای بیعت می‌خواند، ابن ملجم دوبار برای بیعت پیش آمد و علی او را راند. سپس فرمود از پیغمبر شنیدم او ریش مرا از خون سرم رنگین خواهد کرد. امام در آخرین لحظه‌های زندگی فرزندان خود را خواست و به آنها چنین وصیت کرد: «شما را سفارش می‌کنم به ترسیدن از خدا، و این که دنیا را نخواهید هر چند دنیا پی شما آید. و دریغ مخورید بر چیزی از آن که به دستان نیاید و حق را بگویید، و برای پاداش [آن جهان] کار کنید و با ستمکار در پیکار باشید و ستم‌دیده را یار. و شما و همه فرزندانم و کسانم و آن را که نامه من بدو رسد، سفارش می‌کنم به ترس از خدا و آراستن کارها و آشتی با یکدیگر، که

ای علی دوست، ای

کسی که برای علی بر سر می‌زنی، به سوگ می‌نشین، ای کسی که برای علی جمع می‌شوی و چراغ روشن می‌کنی، ای کسی که برای

علی اشک می‌ریزی، ای کسی که با شنیدن منقبت

علی دلت شاد می‌شود، بشنو و بترس و بلرز از این حرف.

اگر دنیای امروز بخواهد علی را بشناسد،

می‌شناسد؟ دو راه دارد. یک راه از طریق تاریخ است.

راه دیگر از طریق پیروان علی است. فرض کنیم یک نفر

می‌خواهد علی را بشناسد. می‌خواهد پیروان علی،

مأمومین علی، دنباله‌روهای علی، شیعیان علی را بشناسد،

تا علی را بشناسد. چه می‌بیند؟ آیا علم می‌بیند؟

آیا تقوا می‌بیند؟ آیا علاقه به یتیم که در علی بود

می‌بیند؟ آیا خدمت به مردم می‌بیند که در علی وجود داشت؟

آیا شجاعت و صراحتی می‌بیند که در علی بود؟ به هوش باش! چگونه می‌خواهی

علی را بشناسی؟ چرا سغیه باشیم؟ چرا بی سواد باشیم؟ درست است که ما ننگ علی باشیم؟...

شخصی از حضرت صادق (ع) می‌پرسد که ما نام شما را بر اولاد خود می‌گذاریم، آیا این کار

به کمک ما می‌آید؟ حضرت می‌فرماید: بله و «هل الدین الا الحب؟ آیا دین جز دوستی چیزی هست؟»

سپس برای اینکه اشتباه نشود، می‌گوید: «قل ان کُنتُم تحبُّون الله فاتبِئُونی یحبِبکمُ الله» (آل عمران/ ۳۱)، کسی که خدا را دوست دارد، پیرو پیغمبر

خداست. بنابراین ایمان علی و کمال ایمانش موجب می‌شود که جزو دین شود و پیامبر (ص) بفرماید: «لا اسئلكم علیه اجرا الا المودة فی

صفات امیرمؤمنان (ع)

الْقُربی» (شوری/ ۲۳).

علی چون ایمان کامل است، واکنشهای متفاوتی در مقابل دنیا دارد. گاه به نظر می‌رسد که برای دنیا حرص می‌زند و دنبال خلافت می‌رود. گاهی هم می‌گوید ای دنیا «غری غیری»؛ برو دور شو، من طلاق دادم.

او برای چه این گونه می‌گوید؟ زیرا علی (ع) دنیا را فقط برای اقامه حق و ابطال باطل می‌خواهد. اگر در دنیا حقی اجرا نشود یا از باطلی جلوگیری نشود، به درد علی نمی‌خورد. او دنیا را برای خدا می‌خواهد.

علی شجاعتش برای خداست و به امر خداست و به اتکای خداست و ترسش در مقابل خداست. از فقر نمی‌ترسد، به خدا اعتماد دارد، کریم است. امساکش هم برای این است که نمی‌خواهد مال مسلمان را بگیرد و به برادرش بدهد. طلب دنیایش برای اقامه حق و ابطال باطل است و وقتی هم که این هدف حاصل نشود، همه چیز دنیا را رها می‌کند. در این راه به ابوذر می‌گوید: «یا اباذر لا یُؤنسُک الا الحق ولا یُوحشُک الا الباطل». به همین دلیل در تمام زندگی علی (ع) یک همه‌پویشی کامل دیده می‌شود: «ولو کان من عند غیر الله لو جدوا فیهِ اختلافا کثیرا» (نساء/ ۸۲).

علی (ع) با ایمانش بازی نمی‌کرد.

در بازار همانی بود که در خانه بود، در خانه‌اش همانی بود که در جنگ و در جنگش همانی بود که در مسجد مشاهد می‌شد. یک ذات داشت. اینجا و آنجا نمی‌شناخت. در تمام دنیای خدا، علی (ع) ولی خدا بود. در همه جا در مقابل خویش و بیگانه یکنواخت بود. همه قضیه عقیل را می‌دانید. ملاحظه فرمودید که برای او برادر و خویش و بیگانه فرقی نمی‌کند. آنجا که رضای خداست همه چیز هست و آنجا که نیست، هیچ چیز نیست. در روز مرگش و روز خلافتش حرف‌هایش یکی است.

خطبه‌ای در روز خلافتش، آن روز که دنیا با تمام زیبایی‌هایش به علی رو می‌کند،

مانند روزی است که

می‌خواهد بمیرد؛ زیرا دنیا برای او رسالت است، امانت است، دنیا برای علی وسیله کار است. او در حالت غضب و آرامش یکنواخت است.

ما می‌گوییم علی (ع) امام

امام موسی صدر

ماست. امام یعنی چه؟ امام یعنی پیشوا. در نماز جماعت و قتی امام می‌گوید: الله اکبر، مأموم هم می‌گوید: الله اکبر. رکوع که می‌کند، مأمومین هم رکوع می‌کنند و این یعنی پیروی کردن. ولایت ما از علی (ع) هم به همین معناست.

علی (ع) چگونه بود؟ آیا تاکنون دیده‌اید که امام در قیام باشد و مأمومین او در سجود؟ یا

امام در سجود باشد و مأمومین ایستاده باشند؟

آیا در این حالت شما می‌گویید که این آقا امام اینهاست، می‌گویی یا نمی‌گویی؟ البته که

نمی‌گویی. این سخن مسخره است. باید بررسی کنیم که ما چگونه مأمومین این امامیم؟ علی شجاع،

ما ترسو؛ علی کریم، ما بخیل؛ علی خوش اخلاق، ما بد اخلاق؛ علی توانا، ما ترسو و طماع؛ علی

صادق و الی آخر.

معنای امامی چیست؟ همان طور که گفتیم، سر کمال علی (ع) ایمانش است. راهی است که

برای ما هم باز است. این راهی است که علی رفت، بفرمایید شما هم بروید. علی صد در جه‌اش را رفت و آن شد. تو یک در جه‌اش را برو و یک صدم علی

بشو. راه باز است، برای همه، باز نیست؟

ما کمال علی را در ایمانش می‌دانیم. با ایمان به خدا و ازدیاد این ایمان، می‌توانیم راه علی را

برویم. اما ما چه کرده ایم؟ ما که شیعه علی هستیم و باید از او پیروی کنیم، چه کرده ایم؟ بعضی از ما،

نمی‌گوییم همه، صادقانه پیروی نکرده ایم، خب، حالا که نکردیم چه چیز از دستمان رفته است؟

عزت و شرافت و هدایت و نجابتی که باید برای شیعه علی (ع) باشد، مهجور مانده است.

انجام داد

تا به حال ابعاد گوناگون شخصیت علی بن ابیطالب علیه السلام از دیدگاه و بیانات خود آن حضرت به طور مستقل مورد بحث قرار نگرفته است؛ هر چند که این مسئله بسیار مهم و فوق العاده آموزنده است.

امام علیه السلام در نهج البلاغه، بیش از صد مورد درباره خود سخنانی ابراز فرموده است که آن سخنان را این جانب جمع کرده‌ام. اما این کار برای چه بوده و در آن، چه مقصودی داشته‌ام؟ می‌خواستم نشان دهم انسانی که در مسیر کمال قرار می‌گیرد، گفتارش مانند کردارش، وقتی از مشخصات و خصوصیات محیطی، عوامل شخصی و اجتماعی آن تجرید شود، به صورت قانون درمی‌آید. بدین معنی که اگر علی علیه السلام در این کتاب بزرگ، جمله‌ای را درباره خود بیان فرموده است، در حقیقت با این سخن نمی‌خواهد وصفی شخصی را بیان کند. چنان که فرزند نازنین علی علیه السلام با قیام تاریخ‌ساز خود نخواست است که یک کار یا حادثه و رویداد شخصی را بیان کند، بلکه مقصود آن بوده است که بگوید: مسیر کمال چنین است و قانونش چنین. یکی از بزرگان می‌گوید: چنان زندگی کن که اگر گفتار و کردار و حتی تموجات اندیشه‌ات تجسم عینی پیدا کند و خصوصیات آن جسم را از آن کسر کنند، به صورت قانون کلی درآید.

مادر جملات علی علیه السلام قوانین انسانی را می‌خوانیم. هنگامی که می‌گوید: «مالیست علی نفسی و لالیس علی»؛ یعنی قانون این است که اگر کسی می‌خواهد در مسیر حیات معقولش - نه حیات طبیعی محض - فریب نخورد، باید اول خود را فریب ندهد. این قانون کلی است و کلیت دارد. منتهی در «مالیست» «اناشمیر شخصی است»؛ یعنی من این کار را نکرده‌ام و این «نکرده‌ام» و این اخبار را می‌توان مبدل به انشاء کرد و گفت: ای انسان در گذرگاه قرون و اعصار، اگر می‌خواهی از حیات طبیعی محض گام به حیات معقول بگذاری، نکند خود را بفربی و به دیگران اجازه دهی که به منطقه ممنوع ورود جان تو وارد شوند و تو را بفربند. این قانون است، این بیان یک حال روانی شخصی نیست. پیش از این که نمونه‌ای از این جملات را که علی علیه السلام درباره خود بیان فرموده بیاوریم، چند اصل بسیار مهم را باید مطرح کنیم:

اصل یکم

«من چنینم» جمله‌ای است بسیار دشوار، چنان که «من هستم» گفتنش دشوار است. اما «من چنینم» دشوارتر است، خیلی تجرید می‌خواهد؛ خیلی رشد می‌خواهد که بگوید «من این هستم». بر نهادن خویشن رویاروی خود، بدون تأثر از تمایلات و بدون تأثر از هواها و تموجات خود طبیعی، کاری است دشوار. آنان که توانسته‌اند خود بر انسان‌شناسی قاموس بشری چیزی بیفزایند، کسانی هستند که واقعا توانسته‌اند خود را بر نهانند. برای شناخت اراده واقعی، یک بر نهادن فوق العاده عالی مورد نیاز است، و الا از رفتارشناسی و از نمودهای عینی رفتار آدمیان چه کار می‌آید که بتواند حقیقت اراده، انگیزه‌ها و علل و این بار الکتریکی بسیار دقیق و قوی را معنا کند. این کار، بر نهادن می‌خواهد، به تجرید و الایی احتیاج دارد. روان‌شناسی حرفه‌ای به ما چیزهای فراوانی می‌آموزد و ما حق آن را پاس می‌داریم، اما کسانی که توانسته‌اند برای انسان‌ها و واقعیتی را مطرح کنند که آن واقعیت، هم بتواند «آنچنان که هستندشان» را بگوید و هم «آنچنان که بایستشان» را توضیح بدهد؛ اینها در سطح خیلی بالایی هستند و علی علیه السلام در بالاترین نقطه آن سطح است. بیان فرزند ابیطالب درباره «من» چنان است که گویی یک موجود عینی معین را با تمام اشرف و مالکیت بیان می‌کند، نه یک پدیده و نمود زودگذر روانی را. چه بسا به نظر آید، یعنی چه که یک انسان بگوید: «ما شککت فی الحق مذاریته»؛ من از وقتی که حق بر من ارائه شده است، در آن تردیدی نکرده‌ام. این جمله عظمتی دارد، به عظمت جهان هستی! شک نکرده‌ام!

خواهید فرمود خیلی‌ها با یقین و قطع از دنیا می‌روند، عمرشان در یقین و دگم غوطه‌ور است. بله غوطه‌ور است در یقین‌های ابتدایی و یقین‌های عبور نکرده از پله‌ها و فراز و نشیب تردیدها و شک‌ها. اما کیست که هشیار باشد بر هستی و بر خود بتواند بگوید: من اصلا شک نکرده‌ام.

بنده استدعا دارم بعد از ورق زدن اوراق تاریخ فکری دانشمندان شرق و غرب در این جمله دقت بفرمایید - نه در گوشه‌ای از خانه که نهج البلاغه‌ای را باز کرده‌اید - حقیقت این

سخن را به این آسانی نمی‌توان یافت، بلکه اول باید با دقت تمام مطالعه شود که در افکار بشری چه گذشته است و کیست آن که از توفان شک و تردید در امان باشد و این که فرزند ابیطالب علیه السلام با صراحت می‌گوید: «ما شککت فی الحق مذاریته...»؛ چه ادعایی است.

اصل دوم

مگر ما نباید از «من» گفتن احتراز کنیم؟ مگر «من» گفتن دلیل خامی نیست؟ بلی، درست است. اما اینجا اصل دیگری مطرح است. فهرست آن اصل این است: امروز احتمال می‌دهید در کره خاکی ما یک نفر بگوید که مردم، من کار بزرگی کرده‌ام و امتیازی به دست آورده‌ام و نفس کشیده‌ام؟ نفس کشیدن لازمه زیست آدمی است. زندگی آدمی و جاندار، بر پایه نفس از هواست. انسان رشد یافته و انسانی که رو به بالا قرار گرفته است، تنفسش «ما شککت فی الحق مذاریته» است، و برای او این سخن بیان تنفس است. امروز ما اینجا نشسته‌ایم. ما از روشنایی بهره می‌بریم و گفتن این حقیقت به خود بالیدن و امتیازگویی نیست. این مباهات و فخر فروشی نیست. چنین سخنی برای استعدادی که در تکاپوی کمال قرار گرفته است، گزاف‌گویی نیست. این که فرمود: «انی لعلی جاده الحق»؛ من بر جاده حق حرکت می‌کنم. یعنی نفس می‌کشم، یعنی چون هوا بسیار سرد است، من لباس ضخیم پوشیده‌ام، من تشنه بودم، آب آشامیدم. بیان آشامیدن آب، بیان امتیازی خارج از موجودیت نیست؛ زیرا که این همان موجودیتی است که هست. به همین جهت اگر این بیان کننده اسرار وجود، تمام عظمت‌های هستی را بیان می‌فرمود، درباره او تردیدی نداشتیم؛ زیرا تنفس در مسیر کمال همین است، ابراز واقعیت است. «مالیست علی نفسی...» بیان یک واقعیت و حقیقت است. این اصل دوم که عرض کردم، اولاد آدم را از دو بیماری سرنگون کننده می‌تواند نجات بدهد: بیماری خود بزرگ‌بینی و بیماری خود کوچک‌بینی و احساس حقارت. وقتی من این قله مرتفع را رفته‌ام، و من چنانم که رفتن به این قله مرتفع بر من اضافی نیست. آنچه که درویر برای یک انسان در نقطه «الف» امتیاز اضافی جلوه می‌کرد، امروز که در مسیر کمال قرار گرفته است، امتیاز «بایستی» نیست؛ زیرا که چنان «هست». اما سخن علی علیه السلام به قدر فهم بود:

آنچه می‌گویم به قدر فهم توست

مردم اندر حسرت فهم درست

این جملات را برای چه کسی بیان فرمود؟ جز عده‌ای معدود و انگشت شمار مانند مالک اشتر، ابوذر غفاری، حجر

علامه محمد تقی جعفری

بن عدی، رشید حجری، عمار بن یاسر و چه بسا اویس قرنی؟ شاید جامعه‌ای که ما می‌شناسیم تحمل «ما شککت فی الحق مذاریته...» را نداشت. جامعه‌شناسی آن دوران، برای ما توضیح می‌دهد که این جملات برای آنها قابل هضم بوده یا نبوده است. من گمان نمی‌کنم این حرف‌ها برای به جز آن عده انسان‌های انگشت‌شمار، برای دیگران قابل فهم بوده باشد. آنها هم که مدت زیادی با زندگی حضرت علی علیه السلام در تماس بودند، مدت محدودی بوده‌است. پس آنچه از رسالت خود در دل داشته، ناگفته مانده و نتوانسته است ابراز کند. همه آنچه را که مابین خود و خدایش و مابین خود و خودش داشته، کسی نشنیده است. مطلب علی علیه السلام باید بسیار بیش از این باشد که در این صد جمله یا دویست یا صد و بیست جمله در نهج البلاغه دیده می‌شود.

اصل سوم

جمله‌ای را به عنوان اصل سوم درباره شناخت نهج البلاغه اضافه کنم. وقتی علی علیه السلام می‌گوید: «تکلیفی که من انجام می‌دهم، مافوق سوداگری‌ها و مافوق ترس از کیفرهاست» باید آن اصل اول پذیرفته بشود که در درون این مرد بیگانه از جمالات شاید کاشف آن باشد که:

«علی میزان الاعمال و مسوس فی ذات الله تمره فی ذات الله».

این کلمه، کلمه‌ای است که در درون این شخص حقیقی به وجود آمده؛ چنان که قابل میعان و انعطاف انگیزه‌های زودگذر نبوده است. «انا آریدکم لله و ااتم تریدونی لأفککم»؛ علی علیه السلام می‌فرماید: من شما را برای او (خدا) می‌خواهم و شما مرا برای خود می‌خواهید.

شما از من، مقام و ثروت می‌خواهید. شما بردگان قدرت، از من قدرت می‌خواهید. من چه می‌گویم و شما چه می‌گویید. من در شما چه می‌بینم و شما در من چه می‌بینید. مرا مانند سایر جباران روزگار خیال کرده‌اید. به من می‌گویید دورت را می‌گیرم، به شرط این که به ما مقام بدهی، به ما زمین و ثروت بدهی؛ در حالی که من شما را برای خدا می‌خواهم. خواسته من و هدف شما متفاوت و متضادند. این بالا نمی‌آید و نمی‌خواهد بیاید بالا و آن هم نمی‌تواند پایین بیاید.

چندجمله از نهج البلاغه

من این سه اصل را به طور خلاصه عرض کردم. حال چند جمله از نهج البلاغه درباره امام علیه السلام نقل می‌کنم. این جملات چنان هستند که ما آنها را قانون تلقی می‌کنیم، نه به عنوان بیان خصوصیات شخصی یک روح و یک روان، بدین دلیل که وقتی آنها را درست تحلیل می‌کنیم، به صورت یک قانون در می‌آید: «اما و الذی فلق الحیة و برء النسمة...».

من قانون کلی را بیان می‌کنم که این قانون بیان دردها و درمان‌های بشری است: سوگند به آن خدایی که دانه را شکافت و ارواح انسان‌ها را آفرید، اگر عده‌ای آماده نبودند برای کمک، و این که خدا از دانایان و خردمندان و از علما تهجد نگرفته بود که نشینند و قبول نکنند پرخوری ستمکاران و گرسنگی مظلومان را، من افسار شتر این زمامداری را بر گردنش می‌انداختم و آخرش را با همان پیاله‌ای سیراب می‌کردم که او لش را اجازه بدهید توضیح دهم که این جمله چطور به صورت قانون در می‌آید. وقتی که دقت کنید حیات معقول یک انسان نمی‌تواند این طور طرح بشود که من بی‌اعتنا به انسان‌های تشنه جامعه‌ام از نظر معرفت، اقتصاد، فرهنگ، سیاست، حقوق، راهم را گرفته باشم و در راه عرفان به سوی بالا بروم و در راه حیات معقول حرکت کنم و کاری هم با دیگری نداشته باشم. این هرگز امکان‌پذیر نیست. این کدام قانون است؟ امکان ندارد. نه، همگی هم‌ره و هم‌قافله و هم‌زادند و در یک وحدت عالی که مربوط به روح انسان‌هاست شرکت دارند. شما چطور می‌توانید بروید و دیگران مانده باشند؟ اما چرا می‌فرماید: «حضور الحاضر»؛ یعنی الان احساس قدرت و توانایی می‌کنم که با این انسان‌ها در حرکت کنم؛ من باید حرکت کنم و دردهای آنها را تسلی بدهم. این یک قانون کلی برای حیات انسان‌هاست. مگر کسی نخواهد که از حیات طبیعی محض به حیات معقول منتقل شود. بله در حیات طبیعی محض صحیح است که: «امن»، «امن»، «امن». حیات طبیعی منطقی همین است، اما حیات معقول این منطق را نمی‌فهمد. حیات معقول این منطق را ضد انسانی می‌داند، ضد منطق واقعی می‌داند، می‌گوید احساس قدرت کردم، برخاستم و باید قدمی در راه اصلاح جامعه‌ام بردارم. آنچه گفته شد به عنوان نمونه عرض کردم و نهج البلاغه دریایی است که از این گوه‌رها فراوان دارد.

